

ЕИК по БУЛСТАТ/ ТРРЮЛНЦ									

Отчетна единица: .....
.....

Попълва се от приходната администрация
Териториална дирекция на НАП .....
ТСБ .....
Входящ № и дата

ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НЕФИНАНСОВИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Данните в годишния отчет за дейността се попълват от всички нефинансови предприятия, съставлящи баланс, на основание чл. 20 от Закона за статистиката.

Представянето на годишния отчет за дейността е **задължително** съгласно Закона за статистиката, Националната статистическа програма за 2024 г., Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) и Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ). Неизпълнението на задълженията за попълване и представяне на годишния отчет за дейността се санкционира по чл. 52 от Закона за статистиката, чл. 276 от ЗКПО и чл. 83 от ЗДДФЛ.

Данните за Вашето предприятие се ползват и защитават съгласно действащата нормативна уредба, като се гарантира тяхната конфиденциалност.

№	Наименование на формуляра	Стр.
1.	Справка за предприятието през 2023 година	
2.	Справка за местните единици за 2023 година	
3.	Справка за група предприятия през 2023 година	
4.	Счетоводен баланс към 31.12.2023 година	
5.	Отчет за приходите и разходите за 2023 година	
6.	Отчет за собствения капитал за 2023 година	
7.	Отчет за паричните потоци по прекия метод за 2023 година	
8.	Справка за нетекущите (дълготрайните) активи към 31.12.2023 година	
9.	Справка за нетекущите (дълготрайните) активи към 31.12.2023 година на микропредприятията	
10.	Справка за таксите и комисионните, начислени за 2023 година	
11.	Справка за заемите и начислени лихви по институционални сектори и подсектори през 2023 година	
12.	Справка за разходите за придобиване на дълготрайни материални активи за 2023 година	
13.	Справка за данъците и таксите през 2023 година	
14.	Справка за начислените субсидии и инвестиционни помощи и извършените разходи за 2023 година	
15.	Справка за общо изразходваните средства за опазване на околната среда (инвестиции и текущи), получени от субсидии и други източници за 2023 година	
16.	Справка за вземанията и задълженията, разпределени по институционални сектори към 31.12.2023 година	
17.	Справка за притежаваните дългови ценни книжа и финансови деривати по институционални сектори към 31.12.2023 година	
18.	Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд за 2023 година	
19.	Справка за чуждестранните преки инвестиции към 31.12.2023 година	
20.	Справка за приходите на строителните предприятия по видове строителство през 2023 година	
21.	Справка за приходите от продажби на предприятията, предоставящи бизнес услуги по видове продукти през 2023 година	
22.	Справка за продажбите и търговските обекти през 2023 година	
23.	Справка за разходите на суровини и материали за 2023 година	
24.	Справка за потреблението на горива и енергия за 2023 година	
25.	Справка за производството и продажбите на енергийни продукти за 2023 година	
26.	Справка за научноизследователската и развойна дейност (НИРД) през 2023 година	
27.	Справка за производството и продажбите на промишлени продукти за 2023 година	
28.	Справка за международната организация и преместването (сорсинг) на стопанските дейности по бизнес функции	

СПРАВКА ЗА ПРЕДПРИЯТИЕТО
ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. Име и адрес на предприятието

Наименование на предприятието:

Адрес за контакт (офис):

Област

Община

Район*

Град/село

Код по ЕКАТТЕ

Пощенски код

Улица/ Булевард/ Ж. к./ Квартал/ Площад:

Номер

Друго

Вход

Етаж

Апартамент

Пощенска кутия

Електронна поща

Интернет страница

Мобилен телефон

Телефон**

Забележка: Попълват се данните на предприятието, а не на счетоводното предприятие.

II. Място на извършване на дейността

На колко места (адрес, населено място) Вашето предприятие извършва дейност?

Ако предприятието извършва дейност на два или повече адреса (включително адреса за контакт/офис), попълнете съответния брой справки за местните единици.

Ако адресът на извършване на дейност съвпада с адреса за контакт/офис, „Място на извършване на дейност“ не се попълва.

Област

Община

Град/село

Код по ЕКАТТЕ

Район*

Поречие

Код на поречие

* Попълва се за Столична община и градовете Пловдив и Варна.

** Вписва се и кодът за национално избиране.

III. Собственост (пряко участие в собствеността) към 31.12.2023 година

Собствеността на предприятието е:	Относителен дял от капитала в %
Държавна	<input type="text"/>
Общинска	<input type="text"/>
Частна на местно лице	<input type="text"/>
Частна на чуждестранно лице	<input type="text"/>
Частна на неправителствена организация	<input type="text"/>
Общо	100.00

При попълването на **собствеността** да се имат предвид следните пояснения:

- Частна на местно лице - собственост на българско юридическо или физическо лице, включително и собственост на чуждестранно физическо лице, придобило статут на български гражданин по законоустановения ред;
- Частна на чуждестранно лице – собственост на чуждестранно юридическо или физическо лице, което по смисъла на Закона за чужденците в Р България не е български гражданин;

В случай на двойно гражданство, собственикът сам определя дали е български или чужд гражданин и в зависимост от това се определя формата на частна собственост.

IV. Икономическа дейност

№	Дейности, които е извършвало предприятието	Относителен дял на нетните приходи от продажби през 2023 г. в %	Код по КИД-2008	Код по КИД-2025
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

В този раздел се посочват дейностите, извършвани от предприятието през 2023 година. За тяхното описание трябва да се използва Класификацията на икономическите дейности – КИД-2008, която е публикувана на интернет страницата на НСИ – www.nsi.bg

V. Субекти на социалната икономика

Вашето предприятие субект на социалната икономика ли е?

 ДА НЕ

Съгласно чл. 5 от Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика: Субекти на социалната и солидарна икономика са кооперациите, юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественоразноползвателна дейност и социалните предприятия.

VI. Фамилен бизнес

Фамилен бизнес ли е дейността на Вашето предприятие?

 ДА НЕ

Дейността на предприятието, независимо от големината му, е **фамилен бизнес**, когато е изпълнено едно от двете условия:

1. Мнозинството от дяловете, които дават право на вземане на решение, са притежание на физическото лице, създало или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници и поне един представител на семейството или рода участва официално в управлението на предприятието.

2. Ако акции на предприятието се търгуват на борсата - физическото лице, създало или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници, трябва да притежават (заедно) най-малко 25% от акциите, даващи право на глас и поне един представител на семейството или рода да участва официално в управлението на предприятието.

Пол на лицето, което управлява фамилия бизнес:

 МЪЖ ЖЕНА

VII. Приложими счетоводни стандарти

Годишният финансов отчет на предприятието е съставен на базата на:

 Национални счетоводни стандарти Международни счетоводни стандарти

VIII. Задължение за независим финансов одит

Годишният финансов отчет на предприятието подлежи ли на задължителен независим финансов одит?

 ДА НЕ

IX. Задължение за консолидиране

Вашето предприятие задължено ли е да съставя консолидиран финансов отчет?

 ДА НЕ

X. Вашето предприятие реализирало ли е през отчетната година дейности, свързани с корпоративната социална отговорност (КСО)?

 ДА НЕ

Корпоративната социална отговорност е част от стратегическото планиране и управление на организациите, относно въздействието, което оказват на обществото и околната среда. В своите бизнес операции и дейности социално отговорните компании и организации интегрират загрижеността си към социалните, екологичните, етичните и правата на човека, като отчитат специфичните интереси на клиентите, доставчиците и подизпълнителите по веригата, потребителите, служителите и обществеността, намираща се в районите, в които оперират. КСО надгражда законните изисквания в области като: социален диалог, недискриминация и равни възможности, управление на въздействието върху околната среда, развитие на човешките ресурси, инвестиране в изграждането на инфраструктура, обслужваща местната общност, дарителство, благотворителност и т.н.

Моля посочете (приблизително) какъв процент от реализираните нетни приходи от продажби през отчетната година е отделен за КСО дейности?

XI. Ако Вашето предприятие не е част от група предприятия (глава или член на група), притежава ли клонове (поделения, филиали) извън България?

 ДА – моля, попълнете приложение „Справка за клоновете извън България” НЕ

Справка за клоновете извън България

№	Наименование	Държава	Основна дейност*	Код по КИД-2008	Брой заети лица	Оборот хил. лв.	Разходи за персонала хил. лв.	Брутни инвестиции в дълготрайни материални активи хил. лв.
1	2	3	4	5	6	7	8	9

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА КЛОНОВЕТЕ ИЗВЪН БЪЛГАРИЯ

Брой заети лица - посочва се средногодишният брой заети лица. Показателят включва всички лица, работещи на пълно или непълно работно време, включително сезонни и надомни работници, работещи собственици, наети по договор за управление и контрол, наети по извънтрудови правоотношения (граждански договори), които не работят при друг работодател и неплатените семейни работници. Не се включват лицата, отсъстващи за неограничено време, а също и тези, предоставени по договор от други предприятия. В случай, че не разполагате с данни за брой заети лица, посочете броя на наетите лица.

Оборот - стойността на всички приходи от продажби на собствена продукция, купени и продадени в същия вид стоки, предоставени услуги и материали, които са фактурирани през отчетния период. Не се включват приходите от продажби на дълготрайни активи, приходите от финансиране и финансовите приходи. В стойността на оборота не се включват и начислените данъци от вида на данък върху добавената стойност (ДДС), които са за сметка на крайния потребител.

В случай, че основната икономическа дейност на предприятието в чужбина е от раздел 64 - Предоставяне на финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване, за оборот се посочва „Производствена стойност“.

Производствена стойност се изчислява като:

- Лихви за получаване и подобен приход
- Дължими лихви и подобни такси,
- + комисионни за получаване,
- + доход от акции и други ценни книжа с променлив доход,
- + нетна печалба или нетна загуба от финансови операции,
- + други приходи от основна дейност.

В случай, че основната икономическа дейност на предприятието в чужбина е от раздел 65 - Застраховане, презастраховане и допълнително пенсионно осигуряване, без група 65.3 - Допълнително пенсионно осигуряване, за оборот се посочват „Брутни записани премии“.

В случай, че основната икономическа дейност на предприятието в чужбина е от група 65.3 - Допълнително пенсионно осигуряване, за оборот се посочват „Общи пенсионни вноски“. Тук се включват получените пенсионни вноски в рамките на отчетния период - задължителни вноски, други редовни вноски, допълнителни доброволни вноски, входящи трансфери и други вноски.

Разходи за персонала - стойността на всички видове възнаграждения и осигуровки на наетите лица (включително задължителни и доброволни осигуровки) за сметка на работодателя, извършени през отчетния период.

Брутни инвестиции в дълготрайни материални активи - стойността на направените разходи за придобиване на ДМА през отчетния период, които включват фактически извършените разходи за изграждане на сгради и инженерни строителни съоръжения чрез възлагане и по стопански начин, за доставка и монтаж на ДМА, за закупуване на машини, съоръжения, оборудване и транспортни средства, за геоложки и хидроложки проучвания, за проучвателни и проектантски работи, обслужващи строителството и други разходи, свързани с придобиването на ДМА. В обема на разходите за придобиване на ДМА не се включват текущите разходи по поддържане на наличните ДМА.

Показателите оборот, разходи за персонала и брутни инвестиции в дълготрайни материални активи се попълват в хил. лв., като данните в чуждестранна валута се преизчисляват по средния за отчетната година валутен курс на БНБ за съответната чуждестранна валута.

* Посочва се дейността с най-голям относителен дял в нетните приходи от продажби през 2023 година. За описание на дейността се използва Класификацията на икономическите дейности – КИД-2008, която е публикувана на интернет страницата на НСИ – www.nsi.bg

СПРАВКА ЗА МЕСТНИТЕ ЕДИНИЦИ ЗА 2023 ГОДИНА

ДАНИИ ЗА МЕСТНАТА ЕДИНИЦА

Пореден номер

Наименование на местната единица:

Място на извършване на дейността:

Област Община Район * Град/село Код по ЕКАТТЕ Пощенски код Код на поречие

Улица/ Булевард/ Ж. к./ Квартал/ Площад:

 Номер Друго Вход Етаж Апартамент Пощенска кутия Електронна поща Мобилен телефон Телефон ** Вид дейност-
описание Код (КИД-2008) Код (КИД-2025) Нетни приходи от продажби - хил. лева Среден списъчен брой на наетите лица по трудово или служебно правоотношение Среден брой през годината на наетите лица по договор за управление и контрол Среден брой през годината на работещите собственици Среден брой през годината на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател Разходи за възнаграждения (вкл. сумите по граждански договори на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател) - хил. лева Размер на направените инвестиции - хил. лева

* Попълва се за Столична община и градовете Пловдив и Варна.

** Вписва се и кодът за национално избиране.

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА МЕСТНИТЕ ЕДИНИЦИ ЗА 2023 ГОДИНА

Местни единици:

Съгласно определението на ЕВРОСТАТ, местна единица „МЕ“ е предприятие или част от предприятие, което извършва дейност на собствен адрес и с постоянен персонал (минимум един човек на непълен работен ден).

„Наименование на МЕ“: Името на МЕ трябва да е уникално. То се образува като към името на предприятието се прибави населеното място, район, квартал или ж.к. В случай, че има повече от една местна единица в един и същ район/квартал/ж.к. се добавя описание или пореден номер. Ако управлението на предприятието е на адрес, различен от този на описаните местни единици, създайте и местна единица на офиса, от който се извършва управлението. За такава местна единица името се формира като към името на предприятието се добави текста „- ОФИС“.

„Място на извършване на дейността“ е възможно най-детайлният адрес на местната единица, за който предприятието може да предостави данни (подробен адрес, населено място, община, област).

„Нетни приходи от продажби“ за местната единица – хил. лева. Сумата от нетните приходи от продажби в местните единици да е равна на код 15100 от „Отчет за приходите и разходите“.

„Среден списъчен брой на наетите лица по трудово или служебно правоотношение“ за местната единица. Сумата от наетите лица в местните единици да е равна на код 1000, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

„Среден брой през годината на наетите лица по договор за управление и контрол“ за местната единица. Сумата от наетите лица по договор за управление и контрол в местните единици да е равна на код 1400, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

„Среден брой през годината на работещите собственици“ за местната единица. Сумата от работещите собственици в местните единици да е равна на код 1600, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

„Среден брой през годината на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател“ за местната единица. Сумата от наетите лица, които имат само извънтрудови правоотношения (граждански договор) и не работят при друг работодател в местните единици да е равна на код 1510, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

„Разходи за възнаграждения (вкл. сумите по граждански договори на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател)“ за местната единица – хил. лева. Сумата от разходите за възнаграждения за всички въведени местни единици да бъде равна на сумата от разходите за възнаграждения на предприятието - код 10310, к.1 от „Отчет за приходите и разходите“ и гражданските договори на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател - код 31121, к.1 Раздел III от „Отчет за приходите и разходите“.

„Размер на направените инвестиции“ за местната единица - хил. лева. Сумата от размера на направените инвестиции във всички въведени местни единици да бъде равна на направените инвестиции общо за предприятието. Инвестициите на предприятието включват действително извършените разходи за придобиване на дълготрайни материални активи - код 4500, к.3 от „Справка за разходите за придобиване на дълготрайни материални активи“.

„Правила за определяне на местна единица“

- За определяне на местна единица трябва да се идентифицира физическото географско местоположение, което се постига най-добре чрез пощенския адрес. Няколко физически местоположения на едно и също предприятие в рамките на едно и също населено място или в същия регион трябва да се третира като няколко местни единици на това предприятие.
- Възможно е местната единица да не се намира в населено място, и пощенски адрес да не съществува. В този случай, адресът на местната единица е пощенският код на най-близкото населено място, а пътната артерия (магистрала, шосе и т.н.) се използва за ориентир.
- Според дефиницията, в местните единици трябва да работят едно или повече лица (вкл. на непълно работно време). Въпреки това, в случай на сезонни дейности, помещенията без персонал в определен период от годината трябва да се разглеждат като местни единици.
- В случай на 2 различни местни единици, където се извършват сезонни дейности (една зимна в Пампорово и една лятна в Приморско) и наетите лица са едни и същи хора, следва да се направи средна стойност за всяка местна единица за дадения референтен период. Ако общия персонал на предприятието е 7 човека, и всички работят през зимния сезон на Пампорово, а след това пак всички работят през летния сезон на Приморско, то тогава предприятието следва да отчете например 3 наети на единия адрес и 4 на другия.
- Във всички други случаи, помещения и съоръжения, където не работят хора, (напр. подстанции) не трябва да се третира като отделна местна единица, а персоналот се включва в местните единици, от които те се управляват и контролират.
- **Аутсорсинг** - в случай на действителен аутсорсинг, т.е. когато предприятието-подизпълнител не се контролира от предприятието - възложител, има две възможности:
  1. Договорът за услуги е договор за определен дълъг срок (най-малко 2 години), който предвижда постоянно разпределение на служителите на подизпълнителя в помещения, предоставени на негово разположение. Това често се случва с ресторантите и столовете, които се възлагат по договор. В такъв случай се счита, че подизпълнителят има своя собствена местна единица в предоставените му помещения.
  2. Във втория случай, когато договорът е:
    - за неопределен период;
    - за период по-кратък от 2 години (вкл. подновяващ се);
    - или дълъг период, но не предвиждащ предоставяне на помещения от възложителя на подизпълнителя за извършване на дейността.

В този случай фактическото място на извършване на дейността от страна служителите не е местна единица. Местна единица е мястото, от което предприятието на подизпълнителя извършва дейността си (например: офис) и служителите се причисляват към това място/адрес.

- **Търговски представители, пътуващи търговци, застрахователни агенти и други** - Ако за този тип работещи се счита, че са част от служителите на предприятието, въпреки че извършват дейността си отдалечено от установените помещения, те следва да бъдат причислявани към работната сила, наета от местната единица, организираща работата им. Подходът при служителите, работещи у дома е аналогичен.

**СПРАВКА ЗА ГРУПА ПРЕДПРИЯТИЯ
ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

Обща информация за Групата от предприятия (ГП):

1.	<p>Вашето предприятие част от ГП ли е? <i>(Моля, отбележете само един отговор! Виж Указанието за определение на ГП)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ДА, Глава на местна ГП (моля, попълнете 2.1.1, 2.1.2, 3 и Приложение 1) 1 • ДА, Глава на Многонационална ГП (моля, попълнете 2.1.1, 2.1.2, 3, Приложение 1 и Приложение 2) 2 • ДА, Предприятие, част от местна ГП (моля, попълнете 2.1.1, 2.1.2, 4 и 5) 3 • ДА, Част от местно контролирана многонационална ГП (моля, попълнете 2.1.1, 2.1.2, 4 и 5) 4 • ДА, Част от чуждо контролирана многонационална ГП (моля, попълнете 2.1.1, 2.1.2, 2.2, 4 и 6) 5 • НЕ (въпросникът приключватук) 0 				
2.	<p>Идентификация на ГП <i>(Моля, напишете името на ГП, държавата на регистрация)</i></p> <p>2.1.1. Наименование на ГП (кирилица) <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>2.1.2. Наименование на ГП (латиница) <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>2.2. Държава на регистрация на ГП <i>(предприятие - майка)</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 80%; border: none;"><i>Име на държавата</i></td> <td style="width: 20%; border: none;"><i>Код ISO</i></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black;"><input style="width: 95%;" type="text"/></td> <td style="border: 1px solid black;"><input style="width: 95%;" type="text"/></td> </tr> </table>	<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO</i>	<input style="width: 95%;" type="text"/>	<input style="width: 95%;" type="text"/>
<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO</i>				
<input style="width: 95%;" type="text"/>	<input style="width: 95%;" type="text"/>				
3.	<p>Характеристики на ГП:</p> <p>3.1. Основна дейност <i>(до втори знак по КИД-2008 – виж Раздел VI от ОПР)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>3.2. Допълнителна дейност <i>(до втори знак по КИД-2008 – виж Раздел VI от ОПР)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>3.3. Брой на предприятията в ГП <i>(без „Главата“ на ГП)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>3.4. Брой на заетите лица общо за ГП за 2023 г. <i>(виж указанията)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>3.5. Консолидиран оборот на ГП за 2023 г. в хил. лв. <i>(виж указанията)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p>				
4.	<p>Идентификация на прекия собственик (юридическо лице): <i>(Моля, напишете Вашия пряк собственик с най-голям процент на притежание (може и по-малко от 50 % от собствения капитал, акции и др.))</i> <i>Правна форма*</i></p> <p>4.1.1. Наименование на собственика <i>(кирилица)</i> <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>4.1.2. Наименование на собственика <i>(латиница)</i> <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>4.2. Държава на собственика: <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>4.3. ЕИК на собственика <i>(ако е българско юридическо лице)</i> <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>4.4. Процент на собствеността: <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 80%; border: none;"><i>Име на държавата</i></td> <td style="width: 20%; border: none;"><i>Код ISO</i></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black;"><input style="width: 95%;" type="text"/></td> <td style="border: 1px solid black;"><input style="width: 95%;" type="text"/></td> </tr> </table>	<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO</i>	<input style="width: 95%;" type="text"/>	<input style="width: 95%;" type="text"/>
<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO</i>				
<input style="width: 95%;" type="text"/>	<input style="width: 95%;" type="text"/>				
5.	<p>Идентификация на крайния (ултимативния) собственик <i>(ако е българско юридическо/ физическо лице)</i></p> <p>5.1. Наименование на ултимативния собственик на ГП <i>(кирилица)</i> <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>5.2. ЕИК на ултимативния собственик <i>(юридическо лице)</i> <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>5.3. ЕГН на ултимативния собственик <i>(физическо лице)</i> <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>Данни за контакт</p> <p>5.4. Телефон** <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>5.5. Електронна поща <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>5.6. Интернет страница <input style="width: 90%;" type="text"/></p>				
6.	<p>Идентификация на крайния (ултимативния) собственик***: ☐ чуждо юридическо лице ☐ чуждо физическо лице ☐ Правна форма*</p> <p>6.1. Наименование на ултимативния собственик <i>(кирилица)</i> <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>6.2. Наименование на ултимативния собственик <i>(латиница)</i> <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>6.3. Държава на регистрация на ултимативния собственик на ГП</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 80%; border: none;"><i>Име на държавата</i></td> <td style="width: 20%; border: none;"><i>Код ISO</i></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black;"><input style="width: 95%;" type="text"/></td> <td style="border: 1px solid black;"><input style="width: 95%;" type="text"/></td> </tr> </table> <p>Данни за контакт</p> <p>6.4. Телефон** <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>6.5. Електронна поща <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>6.6. Интернет страница <input style="width: 90%;" type="text"/></p>	<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO</i>	<input style="width: 95%;" type="text"/>	<input style="width: 95%;" type="text"/>
<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO</i>				
<input style="width: 95%;" type="text"/>	<input style="width: 95%;" type="text"/>				

* Правна форма на чуждото юридическо лице.

** Вписва се и кодът за национално избиране/кодът на мобилния оператор.

*** Маркира се с X видът на собственика.

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ГРУПА ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Въпросникът има за цел да се открият сложни и големи предприятия, извършващи икономическа дейност на територията на Република България и формиращи статистически единици от вид „Група предприятия“ по смисъла на:

- 1) Регламент на Съвета (ЕЕС) № 696/93 за изследване и анализ на статистически единици от производствената система на Общността;
- 2) Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10 правни акта в областта на бизнес статистиката;
- 3) Европейско законодателство за малките и средни предприятия (Регламент № 96/280/ЕС);
- 4) Директива (2001/34/ЕО) относно допускането на ценни книжа до официална регистрация на фондова борса и относно информацията, която подлежи на публикуване;
- 5) Втора директива на Съвета (89/646/ЕЕС) за координиране на законите, регламентите и административните постановления, отнасящи се до кредитните институции;
- 6) Закон за счетоводството на Р България.

Под статистическа единица от вид „Група предприятия“ се разбира група от две и повече юридически лица (предприятия), свързани помежду си с правни (юридически) и/или финансови връзки, контролирани от т.н. „Глава на групата или предприятие-майка“. Предприятието-майка е местно или чуждестранно юридическо лице, което не е контролирано директно или индиректно от друго юридическо лице. Групата предприятия се състои от Предприятие-майка и филиали (дъщерни компании).

1. Типове групи предприятия:

1.1. Многонационални - Група предприятия с поне две предприятия, намиращи се в различни страни:

- Част от ГП, намираща се на територията на Република България, управлявана и контролирана от **чуждестранно** юридическо или физическо лице;
- Част от ГП, намираща се на територията на Република България, управлявана и контролирана от **местно** юридическо или физическо лице;
- Част от ГП, намираща се извън територията на Република България, управлявана и контролирана от **местно** юридическо или физическо лице;

1.2. Местна – Група предприятия, съставена от две и повече правни единици (юридически лица), които са местни (извършват икономическа дейност на територията на Р България), управлявана и контролирана от местно юридическо или физическо лице.

2. Идентификация на ГП

При верига от свързани предприятия за определяне на ултимативния български или чуждестранен собственик се прилага правилото за „Последното предприятие, осъществяващо контрол“. Съгласно него, при наличие на свързани предприятия, при които дадено/и предприятие/я в Република България е/са собственост на чуждестранно или българско предприятие от страна X, което от своя страна е собственост на друго предприятие от страна Y, в този случай ултимативен собственик е последното предприятие от страна Y. То не е собственост на друго чуждестранно юридическо или физическо лице и осъществява непряк контрол върху предприятието, което извършва икономическа дейност на територията на Република България.

В този раздел се попълва и държавата, в която е резидент ултимативния (чуждестранен или български) собственик (юридическо или физическо лице) на предприятието, който контролира пряко или косвено повече от половината от акциите с право на глас или повече от половината от дяловете в капитала на предприятието (ГП).

3. Характеристики на ГП:

3.1. Основна дейност (до втори знак по КИД-2008) - виж Раздел VI от Отчета за приходите и разходите

- Тук се посочва дейността, която формира най-голям дял на приходите от продажби/услуги/финансови операции/лихви и т.н в зависимост от вида на дейностите на предприятията в групата.

3.2. Допълнителна дейност (до втори знак по КИД-2008) - виж Раздел VI от Отчета за приходите и разходите

- Допълнителна е дейността, която е отделна от основната дейност и произвежда продукти или услуги в т.ч. и за трети лица. Резултатите от допълнителната дейност са винаги допълнителни продукти или услуги на тези, получени от основната дейност.

3.3. Брой на предприятията, включени в ГП, независимо дали са български или чужди правни единици („Главата“ на ГП не се включва).

4. Идентификация на прекия собственик:

При верига от свързани предприятия за определяне на прекия местен или чуждестранен собственик се прилага правилото за най-голям или равен процент собственост на друго юридическо лице.

5. ЧЛЕНОВЕ НА ГП:

Приложение 1 се попълва при отговор „1“ или „2“ на Въпрос 1 („Вашето предприятие част от ГП ли е?“) от справката за ГП. Понятието „контрол“ отразява отношенията между „Правната единица - Предприятие-майка“ и „Правната единица – член от групата“. Контролът между юридическите лица е сложно понятие от икономическа гледна точка. Оперативните правила за изграждане на връзки между правни единици в рамките на ГП трябва да се обосновават на наблюдавания критерий: „доказателство за контрол“. Поради което достатъчно е поне един от следните случаи да бъде наличен, с цел определяне връзката на пряк или непряк контрол между две юридически (правни) единици:

- 1) юридическо лице, пряко притежава повече от 50 % от право на глас на друго юридическо лице (пряк контрол);
- 2) юридическо лице непряко притежава повече от 50 % от право на глас на друго юридическо лице, чрез дъщерни предприятия (непряк контрол);
- 3) наличие на специално законодателно постановление или наредба, което дава право на правителството да определя корпоративната политика или да назначава директорите на юридическото лице (правна единица);
- 4) юридическо лице, което изцяло консолидира отчетите на друго юридическо лице и няма друга правна единица, която да консолидира същото юридическо лице (контрол по силата на пълна консолидация);
- 5) административни източници, събиращи декларации в изпълнение на специфични закони, данъчни или други изисквания за регулиране на пазара, в които е представена информация, дали дадено юридическо лице контролира едно или повече юридически лица, дори ако то притежава 50 и по-малко процента от правото си на глас (ефективен миноритарен контрол) и никое друго юридическо лице не притежава повече.

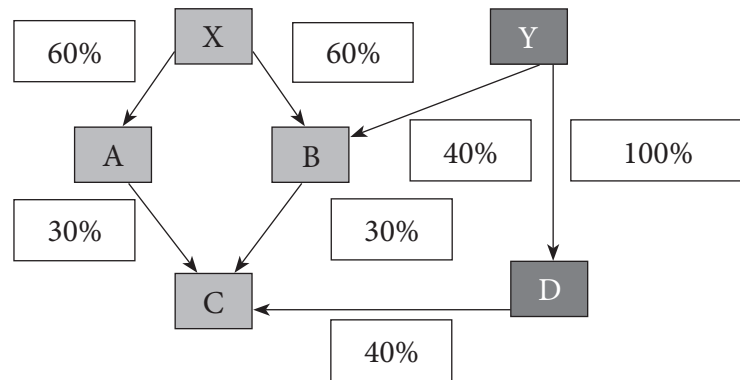
Забележка:

Възможно е, два случая (например 1 и 4) да се прилагат едновременно. Като се има предвид правилото, че една правна единица не може да се контролира от две други правни единици, де факто трябва да бъде избрана контролираща правна единица. Случай 4, може да се разглежда с по-малка тежест от случай 1, защото може да има ситуации на консолидация с по-малко от 50% собственост и ситуации без консолидация с над 50% участие в собствеността.

Пример за определяне на „Контрол“ между единици:

Фирма X притежава 60% от A и B, а A и B притежават по 30% от собствеността на C, което означава че X непряко контролира C. Въпреки че притежава непряко $(60\% * 30\%) + (60\% * 30\%) = 36\%$ от акционерния капитал на C, X контролира фирмата C чрез своите две дъщерни дружества A и B, чрез комбиниране на правото си на глас в C, което е $(30\% + 30\%) = 60\%$. От друга страна фирма Y притежава 40% от B и 100% от фирма D, а D притежава 40% от C. Или Y притежава $(40\% * 30\%) + (100\% * 40\%) = 52\%$ от собствеността на C, но няма да има сила да я контролира, защото притежава само 40% от правото на глас в C. С други думи, правото на глас на фирма X е в резултат от връзките между X->A->C и X->B->C и се натрупва при определяне на действителния контрол (този контрол често се нарича „кумулятивен контрол“) – Фигура 1.

В Приложение 1 - в колона „Вид контрол“ се отбелязва с X съответния вид - пряк (директен) в колона 6, непряк (индиректен) в колона 7. В колона 8 се вписва процентът на собственост/контрол.

При отговор „2“ на въпрос 1 („Вашето предприятие част от ГП ли е?“) от справката за ГП се попълва **Приложение 2 за предприятията в чужбина**, за които се посочват основна икономическа дейност по КИД-2008, брой заети лица, оборот, разходи за персонала и брутни инвестиции в дълготрайни материални активи (част от форма СПБ-13 за структурата и дейността на чуждестранните предприятия, контролирани от български предприятия, попълвана в БНБ до 2014 г.).

Брой заети лица - посочва се средногодишният брой заети лица. Показателят включва всички лица, работещи на пълно или непълно работно време, включително сезонни и надомни работници, работещи собственици, наети по договор за управление и контрол, наети по извънтрудови правоотношения (граждански договори), които не работят при друг работодател и неплатените семейни работници. Не се включват лицата, отсъстващи за неограничено време, а също и тези, предоставени по договор от други предприятия. В случай, че не разполагате с данни за брой заети лица, посочете броя на наетите лица.

Оборот - стойността на всички приходи от продажби на собствена продукция, купени и продадени в същия вид стоки, предоставени услуги и продадени суровини и материали, които са фактурирани през отчетния период. Не се включват приходите от продажби на дълготрайни активи, приходите от финансирането и финансовите приходи. В стойността на оборота не се включват и начислените данъци от вида на данък върху добавената стойност (ДДС), които са за сметка на крайния потребител.

В случай, че основната икономическа дейност на предприятието в чужбина е от раздел 64 - Предоставяне на финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване, за оборот се посочва „Производствена стойност“.

Производствена стойност се изчислява като:

Лихви за получаване и подобен приход

- дължими лихви и подобни такси,
- + комисионни за получаване,
- + доход от акции и други ценни книжа с променлив доход,
- + нетна печалба или нетна загуба от финансови операции,
- + други приходи от основна дейност.

В случай, че основната икономическа дейност на предприятието в чужбина е от раздел 65 - Застраховане, презастраховане и допълнително пенсионно осигуряване, без група 65.3 - Допълнително пенсионно осигуряване, за оборот се посочват „Брутни записани премии“.

В случай, че основната икономическа дейност на предприятието в чужбина е от група 65.3 - Допълнително пенсионно осигуряване, за оборот се посочват „Общи пенсионни вноски“. Тук се включват получените пенсионни вноски в рамките на отчетния период - задължителни вноски, други редовни вноски, допълнителни доброволни вноски, входящи трансфери и други вноски.

Разходи за персонала - стойността на всички видове възнаграждения и осигуровки на наетите лица (включително задължителни и доброволни осигуровки) за сметка на работодателя, извършени през отчетния период.

Брутни инвестиции в дълготрайни материални активи - стойността на направените разходи за придобиване на ДМА през отчетния период, които включват фактически извършените разходи за изграждане на сгради и инженерни строителни съоръжения чрез възлагане и по стопански начин, за доставка и монтаж на ДМА, за закупуване на машини, съоръжения, оборудване и транспортни средства, за геоложки и хидроложки проучвания, за проучвателни и проектантски работи, обслужващи строителството и други разходи, свързани с придобиването на ДМА. В обема на разходите за придобиване на ДМА не се включват текущите разходи по поддържане на наличните ДМА.

Показателите оборот, разходи за персонала и брутни инвестиции в дълготрайни материални активи се попълват в хил. лв., като данните в чуждестранна валута се преизчисляват по средния за отчетната година валутен курс на БНБ за съответната чуждестранна валута.

Справка за предприятията в чужбина

Наименование	Държава на регистрация	Основна дейност*	Код по КИД-2008	Брой заети лица	Оборот хил. лв.	Разходи за персонала хил. лв.	Брутни инвестиции в дълготрайни материални активи хил. лв.
1	2	3	4	5	6	7	8

*Посочва се дейността с най-голям относителен дял в нетните приходи от продажби през 2023 година. За описание на дейността се използва Класификацията на икономическите дейности – КИД-2008, която е публикувана на интернет страницата на НСИ – www.nsi.bg

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС КЪМ 31.12.2023 ГОДИНА

АКТИВ			
Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
А. Записан, но невнесен капитал	01000		
Б. Нетекущи (дълготрайни) активи			
I. Нематериални активи			
Продукти от развойна дейност	02110		
Концесии, патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи	02120		
Търговска репутация	02130		
Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане	02140		
в т. ч. предоставени аванси	02141		
Активи с право на ползване по оперативен лизинг (само за предприятията, прилагащи МСС)	02150		
Общо за група I	02100		
II. Дълготрайни материални активи			
Земи и сгради	02210		
Земи	02211		
Сгради	02212		
Машини, производствено оборудване и апаратура	02220		
Съоръжения и други	02230		
Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане	02240		
в т. ч. предоставени аванси	02241		
Активи с право на ползване по оперативен лизинг (само за предприятията, прилагащи МСС)	02250		
Общо за група II	02200		
III. Дългосрочни финансови активи			
Акции и дялове в предприятия от група	02310		
в т. ч. в нефинансови предприятия, вкл. централни управления	02311		
Предоставени заеми на предприятия от група	02320		
Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	02330		
в т. ч. в нефинансови предприятия, вкл. централни управления	02331		
Предоставени заеми, свързани с асоциирани и смесени предприятия	02340		
Дългосрочни инвестиции	02350		
в това число:			
Дългови ценни книжа (облигации)	02351		
Капиталови ценни книжа (акции и дялове)	02352		
Инвестиционни имоти	02353		
Активи (инвестиционни имоти) с право на ползване по оперативен лизинг (само за предприятията, прилагащи МСС)	02354		
Други заеми	02360		
Изкупени собствени акции	02370		
Общо за група III	02300		
IV. Отсрочени данъци	02400		
Общо за раздел Б	02000		

АКТИВ

Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
В. Текущи (краткотрайни) активи			
I. Материални запаси			
Суровини и материали	03110		
Незавършено производство	03120		
в т. ч. млади животни и животни за угодяване и разплод	03121		
Продукция и стоки	03130		
Продукция	03131		
Стоки	03132		
Предоставени аванси	03140		
Общо за група I	03100		
II. Вземания			
Вземания от клиенти и доставчици	03210		
в т.ч. над 1 година	03211		
Вземания от предприятия от група	03220		
в т.ч. над 1 година	03221		
Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия	03230		
в т.ч. над 1 година	03231		
Други вземания	03240		
в т.ч. над 1 година	03241		
Общо за група II	03200		
III. Инвестиции			
Акции и дялове в предприятия от група	03310		
Изкупени собствени акции	03320		
Други инвестиции	03330		
в това число:			
Дългови ценни книжа (облигации)	03331		
Капиталови ценни книжа (акции и дялове)	03332		
Общо за група III	03300		
IV. Парични средства			
Касови наличности и сметки в страната	03410		
Касови наличности в лева	03411		
Касови наличности във валута (левава равностойност)	03412		
Разплащателни сметки	03413		
Блокирани парични средства	03414		
Парични еквиваленти	03415		
Касови наличности и сметки в чужбина	03420		
Касови наличности в лева	03421		
Касови наличности във валута	03422		
Разплащателни сметки във валута	03423		
Блокирани парични средства във валута	03424		
Общо за група IV	03400		
Общо за раздел В	03000		
Г. Разходи за бъдещи периоди	04000		
Сума на актива (А+Б+В+Г)	04500		

ПАСИВ

Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
A. Собствен капитал			
I. Записан капитал	05100		
Акционерен капитал	05110		
Котираны акции на финансовите пазари	05111		
Некотираны акции на финансовите пазари	05112		
Други видове записан капитал	05120		
в т. ч. допълнителен капитал (апортни вноски)	05121		
II. Премии от емисии	05200		
III. Резерв от последващи оценки	05300		
в т. ч. резерв от последващи оценки на финансови инструменти	05310		
IV. Резерви			
Законови резерви	05410		
Резерв, свързан с изкупени собствени акции	05420		
Резерв съгласно учредителен акт	05430		
Други резерви	05440		
в т. ч. допълнителни резерви	05441		
Общо за група IV	05400		
V. Натрупана печалба (загуба) от минали години			
Неразпределена печалба	05510		
Непокрита загуба	05520		
Общо за група V	05500		
VI. Текуща печалба (загуба)			
Текуща печалба (загуба)	05600		
Авансово разпределена текуща печалба	05601		
Общо за група VI	05700		
Общо за раздел A	05000		
Б. Провизии и сходни задължения			
Провизии за пенсии и други подобни задължения	06100		
Провизии за данъци	06200		
в т.ч. отсрочени данъци	06210		
Други провизии и сходни задължения	06300		
Общо за раздел Б	06000		
В. Задължения			
Облигационни заеми	07100		
До 1 година	07101		
Над 1 година	07102		
в това число:			
Конвертируеми облигационни заеми	07110		
До 1 година	07111		
Над 1 година	07112		
Задължения към финансови предприятия	07200		
До 1 година	07201		
Над 1 година	07202		
Получени аванси	07300		
До 1 година	07301		
Над 1 година	07302		

ПАСИВ

Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
Задължения към доставчици	07400		
До 1 година	07401		
Над 1 година	07402		
Задължения по полици	07500		
До 1 година	07501		
Над 1 година	07502		
Задължения към предприятия от група	07600		
До 1 година	07601		
Над 1 година	07602		
Задължения, свързани с асоциирани и смесени предприятия	07700		
До 1 година	07701		
Над 1 година	07702		
Други задължения	07800		
До 1 година	07801		
Над 1 година	07802		
в това число:			
Към персонала	07810		
До 1 година	07811		
Над 1 година	07812		
Осигурителни задължения	07820		
До 1 година	07821		
Над 1 година	07822		
Данъчни задължения	07830		
До 1 година	07831		
Над 1 година	07832		
Задължения по договори за оперативен лизинг	07900		
До 1 година	07901		
Над 1 година	07902		
Общо за раздел В	07000		
До 1 година	07001		
Над 1 година	07002		
Г. Финансирания и приходи за бъдещи периоди	08000		
Финансирания	08001		
Приходи за бъдещи периоди	08002		
Сума на пасива (А+Б+В+Г)	08500		

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА 2023 ГОДИНА

Наименование на разходите	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
А. Разходи			
I. Разходи за оперативна дейност			
Намаление на запасите от продукция и незавършено производство	10100		
Разходи за суровини, материали и външни услуги	10200		
Суровини и материали	10210		
Външни услуги	10220		
Разходи за персонала	10300		
в това число:			
Разходи за възнаграждения	10310		
в т. ч. компенсиреми отпуски	10311		
Разходи за осигуровки (към осигурителни фондове)	10320		
от тях: осигуровки, свързани с пенсии	10321		
Разходи за амортизация и обезценка	10400		
Разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи	10410		
Разходи за амортизация	10411		
в т.ч. разходи за амортизация на активи с право на ползване по оперативен лизинг (само за предприятията, прилагащи МСС)	10413		
Разходи от обезценка	10412		
Разходи от обезценка на текущи (краткотрайни) активи	10420		
Други разходи	10500		
в това число:			
Балансова стойност на продадените активи	10510		
Провизии	10520		
Общо за група I	10000		
II. Финансови разходи			
Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи (краткосрочни) активи	11100		
в т.ч. отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	11110		
Разходи за лихви и други финансови разходи	11200		
в това число:			
Разходи, свързани с предприятия от група	11210		
Отрицателни разлики от операции с финансови активи	11220		
от код 11200: разходи за лихви по оперативен лизинг (само за предприятията, прилагащи МСС)	11201		
Общо за група II	11000		
Б. Печалба от обичайна дейност	14000		
Общо разходи (I + II)	13000		
В. Счетоводна печалба (общо приходи - общо разходи)	14100		
III. Разходи за данъци от печалбата	14200		
IV. Други данъци, алтернативни на корпоративния данък	14300		
Г. Печалба (В - III - IV)	14400		
Всичко (Общо разходи + III + IV + Г)	14500		

Наименование на приходите	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
А. Приходи			
I. Приходи от оперативна дейност			
Нетни приходи от продажби	15100		
Продукция	15110		
Стоки	15120		
Услуги	15130		
в това число:			
Приходи от търговско-посредническа дейност	15131		
Приходи от наеми	15132		
Приходи от промишлени услуги, вкл. услуги по производство на ишлеме	15133		
Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство	15200		
Разходи за придобиване на активи по стопански начин	15300		
в т. ч. със строителен характер	15310		
Други приходи	15400		
в това число:			
Приходи от финансираня	15410		
от тях: от правителството*	15411		
Приходи от продажби на суровини и материали	15420		
Приходи от продажби на дълготрайни активи	15430		
Общо за група I	15000		
II. Финансови приходи			
Приходи от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия	16100		
в т. ч. приходи от участия в предприятия от група	16110		
Приходи от други инвестиции и заеми, признати като нетекущи (дългосрочни) активи	16200		
в т. ч. приходи от предприятия от група	16210		
Други лихви и финансови приходи	16300		
в това число:			
Приходи от предприятия от група	16310		
Положителни разлики от операции с финансови активи	16320		
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	16330		
Общо за група II	16000		
Б. Загуба от обичайна дейност	19000		
Общо приходи (I + II)	18000		
В. Счетоводна загуба (общо приходи - общо разходи)	19100		
Г. Загуба (B + III + IV)	19200		
Всичко (Общо приходи + Г)	19500		

* Правителство - всеки държавен орган, институция, служба или други подобни органи на местно, национално или на ниво Европейски съюз.

СПРАВКА ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ПО ВИДОВЕ И ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ ЗА 2023 ГОДИНА

Раздел I. Приходи от оперативна дейност

(Хил. левове)

Видове	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Бруто приходи от продажби (код 15100, кол.1 вкл. акцизи, без ДДС)	15500	
в т. ч. приходи от населението*	15510	
Приходи от извършени работи по договор като подизпълнител	15600	
Левава равностойност на валутните приходи от износ (без приходите от продажби на дълготрайни активи по код 15430, кол.1) вкл. вътреобщностни доставки	15700	
в т. ч. приходи от предоставени услуги на чуждестранни клиенти	15710	
от тях: от страни членки на ЕС	15711	
Приходи от услуги по производство на ишлеме	15800	
в т. ч. на чуждестранни клиенти	15810	
Приходи от продажби на странични продукти, произведени от дейности, свързани с околната среда **	15900	
Приходи от финансираня от правителството като субсидии за околната среда (от код 15411, кол. 1)	15950	

* За лечебните заведения да се включват само заплатените от пациентите услуги. Не се включват приходите по договор с НЗОК.

** Включват се само приходите от продажби на странични продукти, получени от съоръжения и дейности, класифицирани като такива за околната среда. Приходите от продажби на странични продукти могат да се посочат само ако тези продукти не са основен източник на доход за предприятието, напр. продажби на гипс от газови филтри на високи комини.

Раздел II. Разходи за суровини и материали (код на реда 10210, кол. 1)

(Хил. левове)

Видове	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Разходи за суровини и материали	21000	
Енергийни продукти *	21110	
в т. ч. разходи за енергийни продукти за транспортни средства	21111	
Вода	21120	
Суровини и материали за производствено потребление	21135	
Други	21140	

*Посочват се всички разходи за енергийни продукти (въглища, петролни продукти, газ, електроенергия, топлоенергия), които се използват за задвижване на машини, съоръжения и други; получаване на топлинна енергия за собствена консумация и за транспортните средства на предприятието. Не се включват разходите за енергийни продукти, които са суровина за производство на други енергийни продукти, химически торове или са купени с цел препродажба.

**Раздел III. Разходи за външни услуги (код на реда 10220, кол. 1)
и разходи за наем на активи с право на ползване по оперативен лизинг
(само за предприятията, прилагащи МСС)**

(Хил. левове)

Видове	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Разходи за външни услуги	31000	
в т. ч. разходи за получени услуги от чуждестранни физически или юридически лица	31010	
Застраховки	31110	
в т. ч. социални застраховки	31111	
Суми по граждански договори и хонорари	31120	
в т. ч. на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател	31121	
Наеми	31130	
в това число:		
На дълготрайни материални активи	31131	
Разходи за електроенергия	31132	
Суми по договор с подизпълнител	31140	
в т.ч. със строителни фирми	31141	
Плащания на агенции за набиране на персонал	31150	
Пощенски, куриерски и далекосъобщителни услуги	31160	
Нает транспорт	31170	
Текущ ремонт на собствени активи	31180	
в това число на:		
Сгради	31181	
Машини и оборудване	31182	
Разходи за ремонт на наети активи	31260	
Консултантски дейности	31190	
в това число:		
Юридически	31191	
Счетоводни и одиторски	31192	
Рекламни дейности	31200	
Други	31210	
в това число:		
За доставяне на вода	31211	
За отвеждане и пречистване на отпадъчни води (платени суми на ВиК и други)	31212	
За събиране и третиране на отпадъци	31213	
За потребление на електроенергия	31214	
Разходи за наем на активи с право на ползване по оперативен лизинг (само за предприятията, прилагащи МСС):		
Наем на дълготрайни нематериални активи	31002	
Наем на дълготрайни материални активи	31001	
Наем на инвестиционни имоти	31003	

Раздел IV. Други разходи (код на реда 10500, кол. 1)

(Хил. левове)

Видове	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Други разходи	41000	
Балансова стойност на продадените активи	41100	
Стоки	41110	
Суровини и материали	41120	
Млади животни и животни за уговяване	41130	
Дълготрайни материални и нематериални активи	41140	
Разходи за командировки	41200	
Други	41300	
в т. ч. данък сгради, данък върху превозните средства, данък върху социалните и представителните разходи	41310	

Раздел V. Дивиденди (след приспадане на данъци)

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Получени приходи от дивиденди от:	51100	
Резидентен сектор*	51120	
Нефинансови предприятия	51121	
Финансови предприятия	51122	
Държавно управление	51123	
Домакинства	51124	
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	51125	
Нерезидентен сектор (Останал свят)**	51130	
Нефинансови предприятия	51131	
Финансови предприятия	51132	
Държавно управление	51133	
Домакинства	51134	
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	51135	
Сума на дивиденда, определена с решение на Общото събрание за разпределяне (след приспадане на данъци) на:	51200	
Резидентен сектор*	51220	
Нефинансови предприятия	51221	
Финансови предприятия	51222	
Държавно управление	51223	
Домакинства	51224	
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	51225	
Нерезидентен сектор (Останал свят)**	51230	
Нефинансови предприятия	51231	
Финансови предприятия	51232	
Държавно управление	51233	
Домакинства	51234	
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	51235	

* Резидентен сектор

Резидентните единици са институционални единици, чиито център на икономически интерес е на територията на страната. „Център на основен икономически интерес“ означава, че съществува място в рамките на икономическата територия на дадена държава, където дадена единица извършва икономически дейности и операции в значителен мащаб за неограничен или за ограничен, но дълъг период от време (една година или повече). Собствеността върху земя и сгради в пределите на икономическата територия се счита за достатъчно основание собственикът да има център на основен икономически интерес в тази държава.

** Нерезидентен сектор (Останал свят)

Сектор „Останал свят“ се състои от всички нерезидентни институционални единици, ангажирани с операции с резидентни единици или имащи други икономически връзки с резидентни единици.

Раздел VI. Нетни приходи от продажби по икономически дейности (код на реда 15100, кол. 1)

(Хил. левове)

Код по КИД-2008	Дейности	Код на реда	Отчет за годината
а	б	в	1
00	Общо	61000	
01	Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности	60001	
02	Горско стопанство	60002	
03	Рибно стопанство	60003	
05	Добив на въглища	60005	
06	Добив на нефт и природен газ	60006	
07	Добив на метални руди	60007	
08	Добив на неметални материали и суровини	60008	
09	Спомагателни дейности в добива	60009	
10	Производство на хранителни продукти	60010	
11	Производство на напитки	60011	
12	Производство на тютюневи изделия	60012	
13	Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло	60013	
14	Производство на облекло	60014	
15	Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	60015	
16	Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене	60016	
17	Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	60017	
18	Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители	60018	
19	Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	60019	
20	Производство на химични продукти	60020	
21	Производство на лекарствени вещества и продукти	60021	
22	Производство на изделия от каучук и пластмаси	60022	
23	Производство на изделия от други неметални минерални суровини	60023	
24	Производство на основни метали	60024	
25	Производство на метални изделия, без машини и оборудване	60025	
26	Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	60026	
27	Производство на електрически съоръжения	60027	
28	Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение	60028	
29	Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета	60029	
30	Производство на превозни средства, без автомобили	60030	
31	Производство на мебели	60031	
32	Производство, неклаифицирано другаде	60032	
33	Ремонт и инсталиране на машини и оборудване	60033	
35	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	60035	
36	Събиране, пречистване и доставяне на води	60036	
37	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води (канализационни услуги)	60037	
38.1	Събиране на отпадъци	60381	
38.2	Обработване и обезвреждане на отпадъци	60382	
38.3	Разкомплектоване и рециклиране на отпадъци	60383	
39	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	60039	
41	Строителство на сгради	60041	
42	Строителство на съоръжения	60042	
43	Специализирани строителни дейности	60043	
45	Търговия на едро и дребно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт	60045	
46	Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	60046	
47	Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети	60047	
49	Сухопътен транспорт	60049	
50	Воден транспорт	60050	
51	Въздушен транспорт	60051	
52	Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта	60052	
53	Пощенски и куриерски дейности	60053	
55	Хотелиерство	60055	
56	Ресторантьорство	60056	

(Хил. левове)

Код по КИД-2008	Дейности	Код на реда	Отчет за годината
а	б	в	1
58	Издателска дейност	60058	
59	Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика	60059	
60	Радио- и телевизионна дейност	60060	
61	Далекосъобщения	60061	
62	Дейности в областта на информационните технологии	60062	
63	Информационни услуги	60063	
64	Предоставяне на финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване	60064	
65	Застраховане, презастраховане и допълнително пенсионно осигуряване	60065	
66	Спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането	60066	
68	Операции с недвижими имоти	60068	
69	Юридически и счетоводни дейности	60069	
70	Дейност на централни офиси; консултантски дейности в областта на управлението	60070	
71	Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи	60071	
72	Научноизследователска и развойна дейност	60072	
73	Рекламна дейност и проучване на пазари	60073	
74	Други професионални дейности	60074	
75	Ветеринарномедицинска дейност	60075	
77	Даване под наем и оперативен лизинг	60077	
78	Дейности по наемане и предоставяне на работна сила	60078	
79	Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации	60079	
80	Дейности по охрана и разследване	60080	
81	Дейности по обслужване на сгради и озеленяване	60081	
82	Административни офис дейности и друго спомагателно обслужване на стопанската дейност	60082	
84	Държавно управление	60084	
85	Образование	60085	
86	Хуманно здравеопазване	60086	
86.0	в т. ч. по договор с НЗОК за заведенията съгласно Закона за лечебните заведения	60860	
87	Медико-социални грижи с настаняване	60087	
88	Социална работа без настаняване	60088	
90	Артистична и творческа дейност	60090	
91	Други дейности в областта на културата	60091	
92	Организиране на хазартни игри	60092	
93	Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдих	60093	
94	Дейности на организации с нестопанска цел	60094	
95	Ремонт на компютърна техника, на лични и домакински вещи	60095	
96	Други персонални услуги	60096	
97	Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал	60097	
98	Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление	60098	
99	Дейности на екстериториални организации и служби	60099	

Раздел VII. Справка за метода на оценка на материалните запаси при тяхното потребление.

Прилаган метод за оценка	Код на реда	Отбележете със знак „X“ един от прилаганите методи
а	б	1
Първа входяща - първа изходяща стойност (FIFO)	70001	
Среднопотеглена стойност		
Последна входяща - първа изходяща стойност (LIFO)		
Конкретно определена стойност		

Ръководител: Дата:

Съставител: (име, презиме, фамилия) (подпис)

Лице за контакт: (име, презиме, фамилия) (телефон)

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ ЗА 2023 ГОДИНА

(може да не се попълва от предприятията по чл. 29, ал. 4 и 6 от Закона за счетоводството)

Показатели	Код на реда	Записан капитал	Премии от емисии	Резерв от последващи оценки	Резерви				Финансов резултат от минали години		Текуща печалба/загуба	Общо собствен капитал
					Законови	Резерв, свързан с изкупени собствени акции	Резерв съгласно учредителен акт	Други резерви	Неразпределена печалба	Непокрита загуба		
а	б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Салдо в началото на отчетния период	61610											
Промени в счетоводната политика	61620											
Грешки	61630											
Салдо след промени в счетоводната политика и грешки	61640											
Изменение за сметка на собствениците	61650											
Увеличение	61651											
Намаление	61652											
Финансов резултат за текущия период	61660											
Разпределение на печалбата	61670											
в т. ч. за дивиденди	61671											
Покриване на загуба	61680											
Последващи оценки на активи и пасиви	61690											
Увеличение	61691											
Намаление	61692											
Други изменения в собствения капитал	61710											
Салдо към края на отчетния период	61720											
Промени от преводи на годишни финансови отчети на предприятия в чужбина	61730											
Собствен капитал към края на отчетния период	61740											

(Хил. левове)

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД ЗА 2023 ГОДИНА

(може да не се попълва от предприятията по чл. 29, ал. 4 и 6 от Закона за счетоводството)

(Хил. левове)

Наименование на паричните потоци	Код на реда	Текущ период			Предходен период		
		постъпления	плащания	нетен поток	постъпления	плащания	нетен поток
а	б	1	2	3	4	5	6
А. Парични потоци от основна дейност							
Парични потоци, свързани с търговски контрагенти	61531						
Парични потоци, свързани с краткосрочни финансови активи, държани за търговски цели	61532						
Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения	61533						
Парични потоци от лихви, комисиони, дивиденди и други подобни	61534						
Парични потоци от положителни и отрицателни валутни курсови разлики	61535						
Плащания при разпределения на печалби	61536						
Платени и възстановени данъци върху печалбата	61537						
Други парични потоци от основна дейност	61538						
Общо за раздел А	61530						
Б. Парични потоци от инвестиционна дейност							
Парични потоци, свързани с дълготрайни активи	61541						
Парични потоци, свързани с краткосрочни финансови активи	61542						
Парични потоци от лихви, комисиони, дивиденди и други подобни	61543						
Парични потоци от бизнескомбинации - придобивания	61544						
Парични потоци от положителни и отрицателни валутни курсови разлики	61545						
Други парични потоци от инвестиционна дейност	61546						
Общо за раздел Б	61540						
В. Парични потоци от финансова дейност							
Парични потоци от емитиране и обратно изкупуване на ценни книжа	61551						
Парични потоци от допълнителни вноски и връщането им на собствениците	61552						
Парични потоци, свързани с получени или предоставени заеми	61553						
Парични потоци от лихви, комисиони, дивиденди и други подобни	61554						
Плащания на задължения по лизингови договори	61555						
Парични потоци от положителни и отрицателни валутни курсови разлики	61556						
Други парични потоци от финансова дейност	61557						
Общо за раздел В	61550						
Г. Изменение на паричните средства през периода (А+Б+В)	61560						
Д. Парични средства в началото на периода	61570	х	х		х	х	
Е. Парични средства в края на периода	61580	х	х		х	х	

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

Раздел III. Дългосрочни финансови активи

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Отчетна стойност					Последваща оценка		
		в началото на периода	Постъпили		Излезли		в крайна периода (1+2-3)	увеличение	намаление
			Общо	Постъпили чрез апортни вноски, финансов лизинг, произведени и задържани за собствено използване от производителите, основен ремонт	Постъпили поради извънредни и други събития*	Общо			
а	6	1	2а	2б	3	3а	4	5	6
Инвестиционни имоти	0570								
Земя	0571								
Сгради	0572								

* В колона 2 б „поради извънредни и други събития“ се включват други изменения в обема на активите, като: Конфискация без изплащане на компенсация; Промени в класификацията на активите; Други изменения в обема, неклассифицирани другаде.

** В колона 3 б „поради извънредни и други събития“ се включват други изменения в обема на активите, като: Загуби поради катастрофални събития; Конфискация без изплащане на компенсация; Промени в класификацията на активите; Други изменения в обема, неклассифицирани другаде.

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА ТАКСИТЕ И КОМИСИОННИТЕ, НАЧИСЛЕНИ ЗА 2023 ГОДИНА
(справката се попълва задължително от предприятия, които имат
основна икономическа дейност 64, 65, 66 или 70.10 по КИД-2008)

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Текуща година	Предходна година
а	б	1	2
Приходи от такси и комисионни	2800		
Резидентен сектор	2810		
Нефинансови предприятия	2811		
Финансови предприятия	2812		
Държавно управление	2813		
Домакинства	2814		
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	2815		
Нерезидентен сектор (Останал свят)	2820		
Нефинансови предприятия	2821		
Финансови предприятия	2822		
Държавно управление	2823		
Домакинства	2824		
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	2825		

Декларирам, че през 2023 г. не съм получавал приходи над 500 лв. от такси и комисионни

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

Дата:

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ТАКСИТЕ И КОМИСИОННИТЕ, НАЧИСЛЕНИ ЗА 2023 ГОДИНА

В „Справка за таксите и комисионните, начислени за 2023 година“ се посочват всички такси и комисионни съгласно дейността и индивидуалните договори, сключени от предприятието, независимо дали са посочени в други справки в годишния отчет. В справката е необходимо да бъдат попълвани данните за текущата и за предходната година. **Данните се попълват в хиляди левове.**

ДЕФИНИЦИИ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ СЕКТОРИ

Резидентен сектор

Резидентните единици са институционални единици, чиито център на икономически интерес е на територията на страната. „Център на основен икономически интерес“ означава, че съществува място в рамките на икономическата територия на дадена държава, където дадена единица извършва икономически дейности и операции в значителен мащаб за неограничен или за ограничен, но дълъг период от време (една година или повече). Собствеността върху земя и сгради в пределите на икономическата територия се счита за достатъчно основание собственикът да има център на основен икономически интерес в тази държава.

Сектор „Нефинансови предприятия“

Сектор „Нефинансови предприятия“ се състои от институционални единици, които са независими юридически лица и пазарни производители и чиято основна дейност е производството на стоки и нефинансови услуги. Сектор „Нефинансови предприятия“ включва също и нефинансови квазикорпорации.

Сектор „Финансови предприятия“

Сектор „Финансови предприятия“ се състои от институционални единици, които са независими юридически лица и пазарни производители и чиято основна дейност е предоставянето на финансови услуги. Тези институционални единици обхващат всички корпоративни предприятия и квазикорпорации, които се занимават главно с:

- финансово посредничество (финансови посредници);
- спомагателни финансови дейности (финансови спомагателни организации).

Включват се и институционалните единици, които предоставят финансови услуги, когато повечето от активите или пасивите им не се търгуват на свободните пазари.

Сектор „Държавно управление“

В сектор „Държавно управление“ се включват всички институционални единици, които са други непазарни производители. Продуктът им е предназначен за индивидуално и колективно потребление и главно е финансиран от задължителни плащания, направени от единиците, принадлежащи на другите сектори и/или всички институционални единици основно са ангажирани в преразпределение на националния доход и богатство.

Сектор „Домакинства“

Сектор „Домакинства“ включва лица или групи от лица като потребители и производители на стоки предимно за собствена крайна употреба; еднолични търговци, водещи едностранни счетоводни записвания с до 10 наети лица.

Сектор „Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)“

Сектор „Организации с нестопанска цел, обслужващи домакинствата“ се състои от институции и отделни юридически лица, които обслужват домакинствата. Секторът включва: синдикати, политически партии, фондации, сдружения, църковни и религиозни общества, читалища и други.

Нерезидентен сектор (Останал свят)

Сектор „Останал свят“ се състои от всички нерезидентни институционални единици, ангажирани с операции с резидентни единици или имащи други икономически връзки с резидентни единици.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

**СПРАВКА ЗА ЗАЕМИТЕ И НАЧИСЛЕНИТЕ ЛИХВИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ И ПОДСЕКТОРИ
ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

(Хил. левове)

Институционални сектори и подсектори	Код на реда	Предоставени заеми			Дължими заеми		
		Към 31.12.2022 г.	Към 31.12.2023 г.	Начислени приходи от лихви за отчетния период	Към 31.12.2022 г.	Към 31.12.2023 г.	Начислени разходи за лихви за отчетния период
а	б	1	2	3	4	5	6
Общо - резидентен и нерезидентен сектор	200000						
Резидентен сектор	210000						
Нефинансови предприятия	210110						
Финансови предприятия	210120						
Депозитни институции, без централната банка (Търговски банки)	210121						
Фондове на паричния пазар (ФПП)	210122						
Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар	210123						
Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове	210124						
Финансови спомагателни организации	210125						
Каптивни финансови институции и заемодатели	210126						
Застрахователни (осигурителни) дружества (ЗД)	210127						
Пенсионни фондове (ПФ)	210128						
Държавно управление	210130						
Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	210131						
Местно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	210132						
Социалноосигурителни фондове	210133						
Домакинства	210140						
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	210150						
Нерезидентен сектор (Останал свят)	220000						
Държави членки, институции и органи на Европейския съюз	221000						
Еврозона	221100						
Нефинансови предприятия	221110						
Финансови предприятия	221120						
Депозитни институции, без централната банка (Търговски банки)	221121						
Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове	221122						
Държавно управление	221130						
Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	221131						
Местно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	221132						
Социалноосигурителни фондове	221133						

Институционални сектори и подсектори	Код на реда	Предоставени заеми			Дължими заеми		
		Към 31.12.2022 г.	Към 31.12.2023 г.	Начислени приходи от лихви за отчетния период	Към 31.12.2022 г.	Към 31.12.2023 г.	Начислени разходи за лихви за отчетния период
а	б	1	2	3	4	5	6
Домакинства	221140						
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	221150						
Страни от ЕС, извън Евронзоната	221200						
Нефинансови предприятия	221210						
Финансови предприятия	221220						
Депозитни институции, без централната банка (Търговски банки)	221221						
Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове	221222						
Държавно управление	221230						
Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	221231						
Местно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	221232						
Социалноосигурителни фондове	221233						
Домакинства	221240						
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	221250						
Държави, които не са членки на ЕС и нерезидентни международни организации в Европейския съюз	222000						
Нефинансови предприятия	222110						
Финансови предприятия	222120						
Депозитни институции, без централната банка (Търговски банки)	222121						
Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове	222122						
Държавно управление	222130						
Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	222131						
Местно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	222132						
Социалноосигурителни фондове	222133						
Домакинства	222140						
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	222150						

Декларирам, че нямам предоставени заеми

Декларирам, че нямам дължими заеми

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ЗАЕМИТЕ И НАЧИСЛЕНИТЕ ЛИХВИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ И ПОДСЕКТОРИ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Справката се попълва от всички единици.

Съдържанието на информацията се отнася за наличностите на предоставените заеми (кол. 1 и 2) към края на отчетния период, начислените за отчетния период приходи от лихви (кол. 3), наличностите за дължими заеми (кол. 4 и 5) към края на отчетния период и начислените за отчетния период разходи за лихви (кол. 6). **Данните се попълват в стойност – хиляди левове.**

ДЕФИНИЦИИ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ СЕКТОРИ И ПОДСЕКТОРИ

Резидентен сектор

Резидентните единици са институционални единици, чиито център на икономически интерес е на територията на страната. „Център на основен икономически интерес“ означава, че съществува място в рамките на икономическата територия на дадена държава, където дадена единица извършва икономически дейности и операции в значителен мащаб за неограничен или за ограничен, но дълъг период от време (една година или повече). Собствеността върху земя и сгради в пределите на икономическата територия се счита за достатъчно основание собственикът да има център на основен икономически интерес в тази държава.

Сектор „Нефинансови предприятия“

Сектор „Нефинансови предприятия“ се състои от институционални единици, които са независими юридически лица и пазарни производители и чиято основна дейност е производството на стоки и нефинансови услуги. Сектор „Нефинансови предприятия“ включва също и нефинансови квазикорпорации .

Сектор „Финансови предприятия“

Сектор „Финансови предприятия“ се състои от институционални единици, които са независими юридически лица и пазарни производители и чиято основна дейност е предоставянето на финансови услуги. Тези институционални единици обхващат всички корпоративни предприятия и квазикорпорации, които се занимават главно с:

- финансово посредничество (финансови посредници);
- спомагателни финансови дейности (финансови спомагателни организации).

Включват се и институционалните единици, които предоставят финансови услуги, когато повечето от активите или пасивите им не се търгуват на свободните пазари.

Централна банка

Подсекторът включва Българската народна банка, чиято основна функция е емитиране на парични средства, поддържане вътрешната и външната стабилност на националната парична единица и управление на международните резерви на страната.

Депозитни институции, без централната банка (Търговски банки)

Подсекторът включва всички финансови предприятия, които са основно ангажирани с финансово посредничество и чието задължение е да получават депозити и/или близки заместители на депозити от други институционални единици, различни от парично-финансови предприятия, както и да дават заеми и/или да инвестират в ценни книжа за своя собствена сметка. Този подсектор включва всички търговски банки.

Фондове на паричния пазар (ФПП)

В подсектор „Фондове на паричния пазар“ се класифицират следните финансови посредници: инвестиционни фондове, включително инвестиционни тръстове, дялови тръстове и други колективни инвестиционни схеми, чиито акции или дялови единици са близки заместители на депозитите.

Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар

Инвестиционните фондове, различни от тези на паричния пазар, включват инвестиционни тръстове, дялови тръстове и други колективни инвестиционни схеми, чиито акции или дялови единици не се смятат за близки заместители на депозитите.

Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове

Подсектор „Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове“ се състои от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които са основно ангажирани с финансово посредничество, като натрупват пасиви във форма, различна от валута, депозити или дялове в инвестиционни фондове, или са във връзка със застрахователни, пенсионни и стандартни гаранционни схеми от институционалните единици. Подсектор „Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове“ е допълнително разделен на подсектори, състоящи се от финансови предприятия за секюритизация, посредници на ценни книжа и деривати, финансови предприятия, занимаващи се с кредитиране и специализирани финансови предприятия.

Финансови спомагателни организации

Подсектор „Финансови спомагателни организации“ се състои от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които са основно ангажирани с дейности, тясно свързани с финансовото посредничество, но които сами по себе си не са финансови посредници.

Каптивни финансови институции и заемодатели

Подсектор „Каптивни финансови институции и заемодатели“ се състои от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които не са ангажирани нито с финансово посредничество, нито с предоставяне на спомагателни финансови услуги, и по-голямата част от чиито активи или пасиви не се търгуват на свободните пазари.

Застрахователни (осигурителни) дружества (ЗД)

Подсектор „Застрахователни (осигурителни) дружества“ се състои от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които са основно ангажирани с финансово посредничество като следствие от обединяване на рискове, главно под формата на пряко застраховане или презастраховане.

Пенсионни фондове (ПФ)

Подсектор „Пенсионни фондове“ се състои от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които са основно ангажирани с финансово посредничество като следствие от обединяване на социалните рискове и потребности на осигурените лица (социално осигуряване). Пенсионните фондове, като социалноосигурителни схеми, осигуряват доходи при пенсиониране, а също и плащания при смърт и инвалидност.

Сектор „Държавно управление“

В сектор „Държавно управление“ се включват всички институционални единици, които са други непазарни производители. Продуктът им е предназначен за индивидуално и колективно потребление и главно е финансиран от задължителни плащания, направени от единиците, принадлежащи на другите сектори и/или всички институционални единици основно са ангажирани в преразпределение на националния доход и богатство.

Централно държавно управление

Централно държавно управление включва: Народно събрание, министерства, включително Министерски съвет като независима единица, агенции, които са независими юридически лица, Българска академия на науките и други автономни изследователски и научни институции, Българска национална телевизия и Българско национално радио.

Местно държавно управление

Местно държавно управление включва всички общини като единици на публичната администрация.

Социалноосигурителни фондове

Социалноосигурителните фондове включват институционални единици, които управляват социалноосигурителни схеми - Национален осигурителен институт, Национална здравноосигурителна каса, Учителски пенсионен фонд.

Сектор „Домакинства“

Сектор „Домакинства“ включва лица или групи от лица като потребители и производители на стоки предимно за собствена крайна употреба; еднолични търговци, водещи едностранни счетоводни записвания с до 10 наети лица.

Сектор „Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)“

Сектор „Организации с нестопанска цел, обслужващи домакинствата“ се състои от институции и отделни юридически лица, които обслужват домакинствата. Секторът включва: синдикати, политически партии, фондации, сдружения, църковни и религиозни общества, читалища и други.

Нерезидентен сектор (Останал свят)

Сектор „Останал свят“ се състои от всички нерезидентни институционални единици, ангажирани с операции с резидентни единици или имащи други икономически връзки с резидентни единици.

Европейски съюз

Други страни и международни организации

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА РАЗХОДИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ ЗА 2023 ГОДИНА
(не се включват разходите за активи с право на ползване по оперативен лизинг - за предприятията, прилагачи МСС)

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Дълготрайни материални активи в процес на изграждане към 01.01.2023 г. (незавършено строителство)	Продадени дълготрайни материални активи в процес на изграждане през 2023 г.	Разходи за придобиване на ДМА през текущата година чрез строителство и закупуване		Придобити ДМА през текущата година чрез строителство и закупуване	Дълготрайни материални активи в процес на изграждане към 31.12.2023 г. (незавършено строителство)	
				общо	в т.ч. за употребявани ДМА		общо	в т.ч. увеличаване или намаляване от преценка
а	6		2	3	4	5	6	7
Общо (4510+4520+4530+4540+4550)	4500							
Земя	4510	x	x		x	x		x
Сгради, строителни съоръжения и конструкции (4521+4522+4523)	4520							
Жилищни сгради	4521							
Нежилищни сгради	4522							
Строителни съоръжения и конструкции	4523							
Машини, производствено оборудване и апаратура	4530							
Транспортни средства	4540							
Други разходи	4550							

Раздел А. Въведени в действие нежилищни сгради, строителни съоръжения и конструкции през 2023 г. /включени в стойността на придобитите ДМА кодове 4522 и 4523 от колона 5, намалени със стойността на употребяваните ДМА от колона 4/

(Хил. левове)

Наименование на обекта	Код на реда	Стойност на обекта
а	6	1
Нежилищни сгради (4611+4612+4613)	4610	
Производствени сгради	4611	
Търговски сгради	4612	
Други видове нежилищни сгради	4613	
Строителни съоръжения и конструкции (4621+4622+4623)	4620	
Транспортна инфраструктура	4621	
Тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии	4622	
Други видове инженерно-строителни съоръжения	4623	

Дата: _____

Ръководител: _____
Съставител: _____
(име, презиме, фамилия) (подпис)

Лице за контакт: _____
(име, презиме, фамилия) (телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА РАЗХОДИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ ЗА 2023 ГОДИНА

Формулярът се попълва от всички предприятия, които през 2023 г. са извършили разходи за придобиване или са придобили дълготрайни материални активи чрез действително извършени разходи за строителство и закупуване - нефинансови предприятия, съставляващи баланс; предприятия с нестопанска цел; застрахователи; специализирани инвестиционни предприятия; пенсионноосигурителни дружества; бюджетни предприятия - първостепенни разпоредители на бюджетни средства (министерства, ведомства, организации и общини) и централни офиси на банките. Бюджетните предприятия, когато имат извършени разходи само за една дейност в едно населено място, попълват един отчет, а когато разходите са за различни дейности или на различни населени места въвеждат обобщен отчет и детайлни отчети за всеки вид дейност и/или населено място (сумата от детайлните отчети трябва да е равна на общите разходи за придобиване на ДМА от обобщения отчет). Централните офиси на банките подават един отчет.

Дълготрайни материални активи /ДМА/, за които не са направени разходи от инвеститора, а са получени от дарения, не са обект на наблюдение с този формуляр.

Формулярът съдържа информация за направените разходи за придобиване на ДМА и придобитите ДМА през отчетната година и стойността на дълготрайните материални активи в процес на изграждане в началото и в края на същата (незавършено строителство), (салдото по сметка 613). Източник на информация по тези показатели са счетоводните записвания на предприятието.

Увеличението **или намалението (със знак „-“)** от извършена преоценка **само** на дълготрайните материални активи в процес на изграждане към 31.12.2023 г. (незавършено строителство) се посочва в колона 7.

По редове се предоставя информация за структурата на разходите и придобитите ДМА по видове: земя; сгради и строителни съоръжения и конструкции; машини, производствено оборудване и апаратура; транспортни средства и други разходи.

В раздел А „Въведени в действие нежилищни сгради, строителни съоръжения и конструкции през 2023 г.“ се посочват данни за стойността на въведените през отчетната година нежилищни сгради и строителни съоръжения чрез ново строителство, разширение и основен ремонт.

Нежилищни сгради – на код 4610 се посочва общата стойност на нежилищните сгради.

На код 4611 - **производствени сгради** се посочва стойността на сгради, предназначени за производството на промишлена продукция, в които се извършват производствени, монтажни и складови операции (заводи, производствени корпуси, промишлени цехове и работилници), резервоари, силози и складове.

На код 4612 - **търговски сгради** се посочва стойността на сгради за търговия на едро и дребно, панаирни палати, зали за провеждане на търгове и изложбени зали, бензиностанции и др.

На код 4613 - **други видове нежилищни сгради** се посочва стойността на всички останали видове нежилищни сгради, непосочени по-горе - административни сгради; сгради за краткосрочно пребиваване (хотели и други сгради за краткосрочно пребиваване); сгради за обслужване на транспорта и съобщенията (гари, аерогари, телефонни централи, гаражи); учебни сгради и сгради за научни изследвания; медицински (здравни) сгради, сгради за културни обществени забавления, музеи и библиотеки, спортни сгради и други нежилищни сгради (селскостопански сгради, сгради с култово и религиозно предназначение, недвижими паметници на културата и други сгради, неклаифицирани другаде).

Строителни съоръжения и конструкции - на код 4620 се посочва общата стойност на строителните съоръжения и конструкции.

На код 4621 - **транспортна инфраструктура** се посочва стойността на въведените в експлоатация пътни съоръжения, свързани с транспортната инфраструктура (пътища - пътна и улична мрежа, магистрални и градски релсови пътища, самолетни писти, мостове и тунели); хидротехнически съоръжения (пристанища и водни пътища, язовири, хидромелиоративни съоръжения за напоителни и отводнителни системи).

На код 4622 - **тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии** се посочва стойността на магистрални тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии (магистрални нефто- и газопроводи, магистрални водопроводи, магистрални далекосъобщителни линии, магистрални електропроводи); локални тръбопроводи и кабелни мрежи (локална газопроводна мрежа, локална водопроводна и топлофикационна мрежа, локална канализационна мрежа, локална електрическа и далекосъобщителна мрежа).

На код 4623 - **други видове инженерно-строителни съоръжения** се посочва стойността на всички останали строителни съоръжения, непосочени по-горе (съоръжения за спорт и развлечение, спортни терени и други строителни съоръжения, неклаифицирани другаде).

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

**СПРАВКА
ЗА ДАНЪЦИТЕ И ТАКСИТЕ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

ВАЖНО: Данните се попълват в левове - цели числа, без ДДС и лихви

(Левове – цели числа)

Показатели	Код на реда	Начислени суми	Платени суми
а	б	1	2
Данъци и такси за превозни средства, платени в България			
Такса при регистрация на пътни превозни средства	8461		
Данък върху превозните средства	8462		
в т.ч. данък върху корабите, вписани в регистрите на българските пристанища и въздухоплавателните средства, вписани в държавния регистър на Р България за гражданските въздухоплавателни средства	8469		
Пътна такса (винетка, тол) - закупени в България	8464		
Данък върху нетния тонаж на корабите по Закона за корпоративното подоходно облагане	8465		
Такси за замърсяване на околната среда, платени в България			
За замърсяване на водите (Тарифата за таксите, Закон за водите)	8472		
Продуктова такса (Закон за управление на отпадъците)	8473		
Такса за битови отпадъци (Закон за местните данъци и такси)	8474		
Такси за ползване на ресурси, платени в България			
По Закона за защитените територии (без лечебни растения)	8475		
Ползване на водни ресурси - за водоземане (Тарифа за таксите)	8481		
Ползване на воден обект за наносни отложения от повърхностните води (Тарифа за таксите)	8486		
Добив на кариерни материали	8482		
За горите (без лечебни растения)	8483		
По Закона за лечебните растения	8476		
Лечебни растения по Закона за горите и Закона за защитените територии	8484		
За стопански риболов (Закон за рибарство и аквакултури)	8485		
Други данъци и такси, платени в България			
Данък върху представителните разходи по Закона за корпоративното подоходно облагане	8491		
Данък върху социалните разходи по Закона за корпоративното подоходно облагане	8492		
Данък върху недвижимите имоти по Закона за местните данъци и такси	8493		
Данък върху разходите в натура, свързани с предоставени за лично ползване активи и/или с използване на персонал по Закона за корпоративното подоходно облагане	8494		
Текущи данъци върху дохода, имуществото и други, платени към чужбина	8495		

Декларирам, че през 2023 г. не съм плащал такса за битови отпадъци

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ДАНЪЦИТЕ И ТАКСИТЕ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Справката се попълва от всички юридически лица (вкл. компании, осъществяващи финансов лизинг), които имат плащания за данъци и такси. Съгласно Регламент на ЕК 691/2011 относно Европейските икономически сметки за околната среда данъците и таксите с код на реда от 8461 до 8485 се отнасят за околната среда. Съгласно Регламент на ЕК 549/2013 относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз код на реда от 8491 до 8495 се отнасят за други данъци и такси. Данъците и таксите са изброени в справката, както и в настоящите указания. Попълват се съответните суми, начислени и платени през отчетната година, независимо за коя година се отнасят, в ЛЕВОВЕ. Не се включват ДДС и начислените лихви.

Данъци и такси, свързани с притежаването и използването на превозни средства, платени в България

Такса при регистрация на превозните средства - плащания за издаване и подмяна на документи за право на движение на пътни превозни средства, вкл. и за табели с регистрационен номер. Заплащат се еднократно при регистрацията на превозните средства.

Данък върху превозните средства – годишен данък съгласно Закона за местните данъци и такси. Освен за пътни превозни средства, данък се плаща за корабите, вписани в регистрите на българските пристанища, както и за въздухоплавателните средства, вписани в държавния регистър на Република България.

Пътна такса (винетка, тол) - закупени в България – включва заплатена електронна винетка (е-Винетка) за ползване на платената пътна мрежа в България за различни типове превозни средства (лек автомобил, каравана и ремарке). Тук се включва и Тол такса, която се заплаща за преминаване по платената пътна мрежа в Република България от пътни превозни средства над 3.5 т, предназначени за превоз на товари и от пътни превозни средства, предназначени за превоз на пътници, с повече от 8 места за сядане, без мястото на водача.

Такси за замърсяване на околната среда, платени в България

Определянето на видовете такси и размера им следва спецификата на законите за околната среда, която обуславя голямото им разнообразие.

Закон за водите - плащат се такси за замърсяване, съгласно Тарифата за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване. **Не се включват** сумите за услуги по отвеждане и пречистване на отпадъчни води (ВиК, пречиствателни станции).

Закон за управление на отпадъците – плаща се или продуктова такса в ПУДООС или лицензионно възнаграждение за организации по оползотворяване на отпадъци. Таксата се плаща от лица, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци. **Не се включват** отчисленията (по чл. 60 от ЗУО) при извършване на дейност по обезвреждане на отпадъци чрез депониране.

Такса за битови отпадъци се заплаща годишно към общините, съгласно Закона за местните данъци и такси.

Такси за ползване на ресурси, платени в България

Закон за защитените територии - плащания за разрешителни за ползване на дървесина, разрешителни за събиране с търговски цели на гъби и диворастящи плодове.

За водни ресурси - включва такси за 1) водовземане, 2) за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения от повърхностни води, съгласно Тарифата за таксите. **Не се включват** платените суми за услуги по доставка на вода (ВиК, Напоителни системи и други).

Такси за добив на кариерни материали – заплащат се от физически или юридически лица, които добиват кариерни материали. Таксите се определят на база brutния добив отделно за всеки вид материал.

За горите - суми, които Държавните горски предприятия по чл. 163 от Закона за горите начисляват за формиране на фонд „Инвестиции в горите“ съгласно чл. 179, ал. 1 от Закона за горите.

Закон за лечебните растения - сумите, които се събират съгласно чл. 24 и чл. 25 от Закона за лечебните растения. Таксите се определят съгласно Тарифата за таксите, които се заплащат за ползване на лечебни растения от земи, гор и, води и водни обекти – държавна собственост.

Лечебни растения по Закона за горите и Закона за защитените територии – сумите, които се заплащат за лечебни растения, извън списъка на лечебните растения по Закона за лечебните растения, с право на добив от горските територии, предоставени за управление на държавните предприятия или общинска собственост, както и от защитените територии.

Други данъци и такси, платени в България

Други данъци върху производството се състоят от всички данъци, с които предприятията се облагат в резултат на участието им в производствената дейност, независимо от количеството или стойността на произвежданите или продаваните стоки и услуги. Другите данъци върху производството могат да бъдат дължими върху земята, дълготрайните активи или работната сила, наета в производствения процес, или върху някои дейности или операции.

С данък върху разходите се облагат следните документално обосновани разходи (съгл. чл. 204 от ЗКПО) :

- представителните разходи, свързани с дейността; допълнителни разходи на народните представители (съгл. чл.217а от ЗКПО);
- социалните разходи, предоставени в натура на работници и служители и лица, наети по договор за управление и контрол (наети лица); социалните разходи, предоставени в натура включват и разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и за застраховки „Живот“; разходите за ваучери за храна.

С данък върху недвижимите имоти се облагат разположените на територията на страната сгради и поземлени имоти в строителните граници на населените места и селищните образувания, както и поземлените имоти извън тях (съгл. чл.10 от Закон за местни данъци и такси).

Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите в натура, свързани с предоставени за лично ползване активи и/или с използване на персонал по Закона за корпоративното подоходно облагане - съгласно чл. 215 а, във връзка с чл. 204, ал.1, т. 4 е сумата на разходите в натура, свързани със собствени, наети и/или предоставени за ползване активи, предоставени за лично ползване и/или свързани с използване на персонал, за календарната година.

Текущи данъци върху дохода, имуществото и други, платени към чужбина

Текущи данъци върху дохода, имуществото и други в чужбина покриват всички задължителни безвъзмездни плащания, в брой или в натура, налагани периодично от сектор „Останал свят“ върху дохода и имуществото на институционалните единици.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

**СПРАВКА
ЗА НАЧИСЛЕНИТЕ СУБСИДИИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПОМОЩИ И ИЗВЪРШЕНИТЕ РАЗХОДИ ЗА 2023 ГОДИНА**

Показатели	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	1
Начислени субсидии	2500	
Субсидии върху продуктите	2510	
в това число:		
- от сектор „Държавно управление“	2511	
- от Европейския съюз*	2512	
Субсидии върху производството	2520	
в това число:		
- от сектор „Държавно управление“	2521	
- от Европейския съюз*	2522	
Начислени инвестиционни помощи	2600	
в т.ч. от Европейския съюз*	2610	
Извършени общо разходи, подлежащи на финансиране със субсидии	2700	
в т.ч. от Европейския съюз*	2710	

* По програми, администрирани от Националния фонд към МФ, Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“ и други програми на Европейския съюз.

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА НАЧИСЛЕНИТЕ СУБСИДИИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПОМОЩИ И ИЗВЪРШЕНИТЕ РАЗХОДИ ЗА 2023 ГОДИНА

Субсидиите са текущи безвъзмездни плащания, които сектор „Държавно управление“ или институциите на Европейския съюз извършват към резидентни производители.

Субсидиите върху продукти са субсидии, платими за единица произведена или внесена стока или услуга.

Сумата на субсидиите върху продукти може да се определи по следните начини:

- а) конкретна парична сума за количествена единица стока или услуга;
- б) определен процент от цената за единица;
- в) разликата между конкретна целева цена и платената от купувача пазарна цена.

Субсидии върху производството се състоят от субсидии, с изключение на субсидиите върху продуктите, които резидентните производствени единици могат да получават поради това, че извършват производствена дейност. За своята непазарна продукция непазарните производители могат да получават други субсидии върху производството само ако тези плащания от сектор „Държавно управление“ зависят от общи разпоредби, приложими както за пазарните, така и за непазарните производители.

Примерите за други субсидии върху производство включват:

- а) субсидии за работна заплата или работна сила като субсидии, платими за общите разходи за работна заплата или общата работна сила, или за наемането на работа на определени категории лица, като лица с физически увреждания или такива, които са били безработни продължително време, или за разходите по схеми за обучение, организирани или финансирани от предприятията;
- б) субсидии за намаляване на замърсяването: те се състоят от текущи субсидии, предназначени да покрият някои или всички разходи по допълнителното преработване, предприето за намаляване или предотвратяване на отделянето на замърсители в околната среда;
- в) субсидии за лихвени облекчения в полза на резидентни производствени единици, дори когато са предназначени за насърчаване на капиталобразуването. Когато дадена субсидия е предназначена да финансира както погасяването на дълга, така и плащането на лихвата по него, и когато не е възможно тя да бъде разпределена по двата елемента, цялата субсидия се разглежда като инвестиционна субсидия. Субсидиите за лихвени облекчения са текущи трансфери, предназначени за облекчаване на оперативните разходи на производителите. Те се разглеждат в сметките като субсидии за ползващите се от тях производители дори когато разликата в лихвата се плаща пряко от държавното управление на предоставящата заема кредитна институция;
- г) компенсиране над нивото на ДДС, произтичащо от системата на пропорционално данъчно облагане, често срещана например в селското стопанство.

Инвестиционните помощи се състоят от капиталови трансфери в брой или натура, извършвани от сектор „Държавно управление“ или сектор „Останал свят“ към други резидентни или нерезидентни институционални единици, за финансиране изцяло или частично на разходите им за придобиване на дълготрайни активи.

Извършени общо разходи, подлежащи на финансиране със субсидии включват текущи разходи и разходи за нефинансови дълготрайни активи.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА ОБЩО ИЗРАЗХОДВАНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (ИНВЕСТИЦИИ И ТЕКУЩИ), ПОЛУЧЕНИ ОТ СУБСИДИИ И ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ ЗА 2023 ГОДИНА

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Общо	Отвеждане и пречистване на отпадъчни води	Оборотно водоснабдяване	Опазване на въздуха	Опазване на почвата и водите	Опазване на горите	Опазване на биоразнообразието, защитените територии, зони и обекти	Ловно и рибно стопански мероприятия	Третиране на отпадъци	Защита от шума	Апаратура за мониторинг и контрол
а	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Субсидии от държавата и общините (без национално съфинансиране)	2620											
Европейски съюз (и свързаното с тях национално съфинансиране)	2630											
По програми, администрирани от Националния фонд към МФ	2631											
По програми, администрирани от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“	2632											
По други програми на Европейския съюз	2633											
Други международни организации (и свързаното с тях национално съфинансиране)	2640											
Други държави (и свързаното с тях национално съфинансиране)	2650											
Други донори от чужбина	2660											
Други донори от страната	2670											

Дата: _____

Ръководител: _____
Съставител: _____
(име, презиме, фамилия) (подпис)

Лице за контакт: _____
(име, презиме, фамилия) (телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ОБЩО ИЗРАЗХОДВАНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (ИНВЕСТИЦИИ И ТЕКУЩИ), ПОЛУЧЕНИ ОТ СУБСИДИИ И ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ ЗА 2023 ГОДИНА

Субсидиите са текущи безвъзмездни плащания, които сектор „Държавно управление“ или институциите на Европейския съюз извършват към резидентни производители.
Субсидиите за околната среда са предназначени да покрийт някои или всички разходи по допълнителното преработване, предприето за намаляване или предотвратяване на отделянето на замърсители в околната среда.

Включват се само средствата, които са изразходвани през отчетната година, независимо от общия размер на получената субсидия.
Разпределението на сумите по направления за околната среда, трябва да съответстват на отчетените средства в отчет Разходи за опазване на околната среда (инвестиции и текущи разходи).
В кол. 5, Опазване на почвата и водите“ да не се записват средства, свързани със селскостопански бизнес /без сеитбообръщение и дълбока оран/. Да се включват само направления, свързани с контрол на почвената ерозия, съхраняване на биоразнообразието и поддържане на местообитанията на диви птици в обработваеми земи с орнитологично значение, плащания свързани с управление на земите по Natura 2000, рекултивация на сметища и други терени, почистване на замърсени земи, отводняване, биологично земеделие.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

**СПРАВКА ЗА ВЗЕМАНИЯТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ
КЪМ 31.12.2023 ГОДИНА**

А. ВЗЕМАНИЯ *

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Сума на вземанията	Степен на ликвидност	
			до една година	над една година
а	б	1	2	3
I. Вземания				
1. Вземания от клиенти - вкл. търговски кредити и предоставени аванси и оперативен лизинг (вкл. начислени лихви)	2000		x	x
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2001		x	x
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2002		x	x
в т.ч. търговски банки	2013		x	x
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2003		x	x
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2004		x	x
Застрахователи	2005		x	x
Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет	2006		x	x
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2007		x	x
Домакинства	2008		x	x
Юридически лица с нестопанска цел	2009		x	x
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2010		x	x
1.1 в т. ч. вземания от клиенти в просрочие над 90 дни	2011		x	x
в това число:				
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2014		x	x
Търговски банки	2015		x	x
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2016		x	x
1.2 в т. ч. търговски кредити, оформени с ценни книжа ¹	2012		x	x
2. Предоставени заеми на предприятия (вкл. начислени лихви)	2020			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2021			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2023			
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2024			
Юридически лица с нестопанска цел	2025			
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2026			
2.1 в т. ч. предоставени заеми на предприятия в просрочие над 90 дни	2028		x	x
в това число:				
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2027		x	x
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2029		x	x
3. Данъци за възстановяване от републиканския бюджет (вкл. начислени лихви)	2030		x	x
3.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2031		x	x
4. Данъци за възстановяване от общините (вкл. начислени лихви)	2040		x	x
4.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2041		x	x
5. Вземания от персонала	2050		x	x
5.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2051		x	x
6. Вземания от подотчетни лица	2060		x	x
6.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2061		x	x

А. ВЗЕМАНИЯ *

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Сума на вземанията	Степен на ликвидност	
			до една година	над една година
а	б	1	2	3
7. Вземания по финансов лизинг (вкл. начислени лихви)	2070			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2071			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2072			
в т.ч. търговски банки	2093			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2074			
Застрахователи	2075			
Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет	2076			
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2077			
Домакинства	2078			
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2079			
7.1 в т. ч. вземания по финансов лизинг в просрочие над 90 дни	2091		x	x
8. Други вземания (вкл. начислени лихви)	2080		x	x
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2081		x	x
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2082		x	x
в т.ч. търговски банки	2094		x	x
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2083		x	x
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2084		x	x
Застрахователи	2085		x	x
Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет	2086		x	x
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2087		x	x
Домакинства	2088		x	x
Юридически лица с нестопанска цел	2089		x	x
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2090		x	x
8.1 в т. ч. други вземания в просрочие над 90 дни	2092		x	x
Общо вземания	2100		x	x

Б. ЗАДЪЛЖЕНИЯ *

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Сума на задълженията	Степен на изискуемост	
			до една година	над една година
а	б	1	2	3
I. Задължения				
1. Задължения към доставчици - вкл. търговски кредити и получени аванси и оперативен лизинг (вкл. начислени лихви)	2110		х	х
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2111		х	х
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2112		х	х
в т.ч. търговски банки	2123		х	х
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2113		х	х
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2114		х	х
Застрахователи	2115		х	х
Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет	2116		х	х
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2117		х	х
Домакинства	2118		х	х
Юридически лица с нестопанска цел	2119		х	х
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2120		х	х
1.1 в т. ч. задължения към доставчици в просрочие над 90 дни	2121		х	х
в това число:				
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2124		х	х
Търговски банки	2125		х	х
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2126		х	х
1.2 в т. ч. търговски кредити, оформени с ценни книжа ¹	2122		х	х
2. Задължения по облигационни заеми (вкл. лихви)	2130			
2.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2131		х	х
3. Получени заеми				
3.1 Получени заеми от финансови предприятия (вкл. начислени лихви)	2140			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2141			
в т.ч. търговски банки	2146			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2142			
Застрахователи	2143			
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2144			
3.1.1 в т. ч. получени заеми от финансови предприятия в просрочие над 90 дни	2145		х	х
в това число:				
Търговски банки	2147		х	х
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2148		х	х
3.2 Получени заеми от държавата (вкл. начислени лихви)	2150			
3.2.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2151		х	х
3.3 Получени заеми от други предприятия, без тези по т. 3.1 и 3.2 (вкл. начислени лихви):	2160			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2161			
Домакинства	2163			
Юридически лица с нестопанска цел	2164			
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2165			
3.3.1 в т. ч. получени заеми от други предприятия в просрочие над 90 дни	2167		х	х
в това число:				
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2156		х	х
Домакинства	2157		х	х
Юридически лица с нестопанска цел	2158		х	х
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2159		х	х

Б. ЗАДЪЛЖЕНИЯ *

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Сума на задълженията	Степен на изискуемост	
			до една година	над една година
а	б	1	2	3
4. Задължения по финансов лизинг (вкл. начислени лихви)	2170			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2171			
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2172			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2173			
4.1 в т. ч. задължения по финансов лизинг в просрочие над 90 дни	2174		x	x
5. Задължения към персонала (вкл. начислени лихви)	2180		x	x
5.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2181		x	x
6. Задължения към подотчетни лица	2190		x	x
6.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2191		x	x
7. Данъчни задължения към държавата (вкл. начислени лихви)	2200		x	x
7.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2201		x	x
8. Данъчни задължения към общините (вкл. начислени лихви)	2210		x	x
8.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2211		x	x
9. Задължения към социалното и здравно осигуряване (вкл. начислени лихви)	2220		x	x
9.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2221		x	x
10. Преоформени в държавен дълг кредити (вкл. лихвите)	2230		x	x
11. Други задължения, вкл. за ценни книжа и начислени лихви	2240		x	x
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2241		x	x
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2242		x	x
в т.ч. търговски банки	2252		x	x
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2243		x	x
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2244		x	x
Застрахователи	2245		x	x
Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет	2246		x	x
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2247		x	x
Домакинства	2248		x	x
Юридически лица с нестопанска цел	2249		x	x
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2250		x	x
11.1 в т. ч. други задължения в просрочие над 90 дни	2251		x	x
Общо задължения	2260		x	x

¹ Менителници, запис на заповед и други.

* Начислената лихва и просрочените плащания се записват към финансовия инструмент, по който се начисляват.

 Дата:

 Ръководител:

 Съставител:

(име, презиме, фамилия)

 Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ВЗЕМАНИЯТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ КЪМ 31.12.2023 ГОДИНА

Съдържанието на информацията се отнася за наличностите на вземанията и задълженията (кол. 1) и степента на тяхната ликвидност (кол. 2 и 3) към края на отчетния период, като **при докладването на финансовите активи и пасиви е необходимо те да се посочат по оригинален (първоначален) матуритет**. Дефиницията в ЕСС'2010 е следната: Първоначален матуритет е матуритета на финансовите активи или пасиви, който се определя като периода от датата на сделката до определената дата на окончателно плащане. За сравнение, остатъчният матуритет на финансовите активи или пасиви се определя като периода от референтната дата до определената дата на окончателното плащане.

Данните се попълват в стойност - хиляди лева.

ДЕФИНИЦИИ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ СЕКТОРИ И ПОДСЕКТОРИ

Нефинансови предприятия, вкл. централни управления

Състоят се от институционални единици, които са независими юридически лица и пазарни производители и чиято основна дейност е производството на стоки и нефинансови услуги. Нефинансовите предприятия включват също и нефинансови квазикорпорации. Под централни управления се разбира глава на група нефинансови предприятия.

Търговски банки

Тук попадат всички търговски банки и всички финансови предприятия, които са основно ангажирани с финансово посредничество и чието задължение е да получават депозити и/или близки заместители на депозити от други институционални единици, различни от парично-финансови предприятия, както и да дават заеми и/или да инвестират в ценни книжа за своя собствена сметка.

Фондове на паричния пазар

„Фондове на паричния пазар“ включва следните финансови посредници: инвестиционни фондове, включително инвестиционни тръстове, дялови тръстове и други колективни инвестиционни схеми, чиито акции или дялови единици са близки заместители на депозитите.

Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове

Тук се включват инвестиционните фондове, различни от тези на паричния пазар, включват инвестиционни тръстове, дялови тръстове и други колективни инвестиционни схеми, чиито акции или дялови единици не се смятат за близки заместители на депозитите.

Застрахователни дружества

Състои се от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които са основно ангажирани с финансово посредничество като следствие от обединяване на рискове, под формата на пряко застраховане или презастраховане, а също и осигуряването на доход при пенсиониране, плащания при смърт и инвалидност.

Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет

Тук попадат всички единици, чиито отчети са включени в централния бюджет (министерства, Народното събрание, Сметната палата и съдебната власт), държавните университети, Българска национална телевизия, Българско национално радио, Българска телеграфна агенция, Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС), фонд „Сигурност на електроенергийната система“, държавно предприятие „Единен системен оператор“, извънбюджетни сметки, болници, финансирани от правителството и други прекласифицирани държавни предприятия. Списъкът с прекласифицираните държавни предприятия за всяка година се публикува на сайта на НСИ в раздел „Държавна финансова статистика“, подраздел „Държавен дефицит/излишък и дълг“.

Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети

Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети включват всички общини, болниците, финансирани от тях, извънбюджетни сметки и фондове към общините и прекласифицираните общински предприятия. Списъкът с прекласифицираните общински предприятия за всяка година се публикува на сайта на НСИ в раздел „Държавна финансова статистика“, подраздел „Държавен дефицит/излишък и дълг“.

Домакинства

Включват се лица или групи от лица като потребители и производители на стоки предимно за собствена крайна употреба; еднолични търговци, водещи едностранни счетоводни записвания с до 10 наети лица.

Юридически лица с нестопанска цел

„Юридическите лица с нестопанска цел“ се състои от институции и отделни юридически лица, които обслужват домакинствата. Секторът включва: синдикати, политически партии, фондации, сдружения, църковни и религиозни общества, читалища и други.

Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица

Състои се от всички нерезидентни институционални единици, ангажирани с операции с резидентни единици или имащи други икономически връзки с резидентни единици.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

**СПРАВКА ЗА ПРИТЕЖАВАНИТЕ ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА И ФИНАНСОВИ ДЕРИВАТИ
ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ КЪМ 31.12.2023 ГОДИНА**

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Номинална стойност	Стойност преди последна преоценка	Преоценка на стойност към 31.12.2023
а	б	1	2	3
Притежавани финансови активи в дългови ценни книжа (вкл. лихви)* и деривати по институционални сектори издатели				
I. Облигации	2300			
1. Краткосрочни корпоративни облигации	2310			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2311			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2312			
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2313			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2314			
Застрахователи	2315			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2316			
2. Дългосрочни корпоративни облигации	2320			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2321			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2322			
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2323			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2324			
Застрахователи	2325			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2326			
3. Общински облигации	2330			
Дългосрочни	2331			
Краткосрочни	2332			
II. Държавни ценни книжа	2340			
Дългосрочни	2341			
Краткосрочни	2342			
III. Други дългови инструменти	2350			
1. Други дългосрочни дългови инструменти	2360			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2361			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2362			
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2363			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2364			
Застрахователи	2365			
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2366			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2367			

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Номинална стойност	Стойност преди последна преоценка	Преоценена стойност към 31.12.2023
а	б	1	2	3
2. Други краткосрочни дългови инструменти	2370			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2371			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2372			
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2373			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2374			
Застрахователи	2375			
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2376			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2377			
IV. Финансови деривати и опции върху акции на наетите лица на:	2380	x		
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2381	x		
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2382	x		
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2383	x		
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2384	x		
Застрахователи	2385	x		
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2386	x		
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2387	x		
Общо (I + II + III + IV)	2400			

* Начислената лихва се записва към финансовия инструмент, по който се начислява.

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ПРИТЕЖАВАНИТЕ ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА И ФИНАНСОВИ ДЕРИВАТИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ КЪМ 31.12.2023 ГОДИНА

Тази справка разглежда **част от притежаваните ценни книжа** на предприятието. Тя съдържа информация за облигациите, държавните ценни книжа и другите дългови инструменти, разпределени по институционални сектори издатели на ценните книжа, като отразява статистическите изисквания на Европейските институции.

Ценните книжа се класифицират като краткосрочни или дългосрочни в зависимост от времето от издаването до настъпване **на падежа като краткосрочни със срок до 1 година или дългосрочни със срок над 1 година, за разлика от възприетия класификационен подход в практиката на предприятието, където ценните книжа са класифицирани в зависимост от намеренията на предприятието да извършва операции с тях.**

Позицията „Други дългови инструменти“ включва всички останали сделки с **търгуеми дългови инструменти**, различни от компенсаторни инструменти, инвестиционни бонове, изкупени собствени облигации, менителници и записи на заповед.

В справката са включени и притежаваните финансови деривати.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ										Обл.	Общ.	Дейност	Звено

ОТЧЕТ ЗА ЗАЕТИТЕ ЛИЦА, СРЕДСТВАТА ЗА РАБОТНА ЗАПЛАТА И ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ТРУД ЗА 2023 ГОДИНА

Част I. Наети лица по трудово и служебно правоотношение

Раздел 1. Среден списъчен брой и начислени средства за работна заплата

	Код на реда	Среден списъчен брой		Средства за работна заплата (в левове - цели числа)
		Общо	в т.ч. жени	Общо
а	б	1	2	3
Наети лица по трудово или служебно правоотношение (на пълно и непълно работно време)	1000			
в т.ч. без лицата в отпуск по майчинство (от код 1010 до код 1090)	1001			x
от код 1001: жени	1002	x	x	
Наетите от код 1001 по Национална класификация на професиите и длъжностите от 1.01.2011 г.:				
Ръководители	1010			
Специалисти	1020			
Техници и приложни специалисти	1030			
Помощен административен персонал	1040			
Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	1050			
Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство	1060			
Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	1070			
Машинни оператори и монтажници	1080			
Професии, неизискващи специална квалификация	1090			
Наети лица на непълно работно време без лицата в отпуск по майчинство				
- непреизчислени към пълна заетост	1200			x
- преизчислени към пълна заетост - от код 1001	1300			

Раздел 2. Движение и отработено време

		Код на реда	Брой
а		б	1
Наличност, приемане и напускане	Наличност по списък в началото на годината	1810	
	Приети от началото на годината - общо	1820	
	Напуснали през годината - общо	1840	
	Наличност по списък в края на годината (код 1810 + код 1820 - код 1840)	1880	
Отработено време през годината	Отработени човекодни	1910	
	в т.ч. от наетите на непълно работно време	1911	
	Отработени човекочасове	1930	
	в т.ч. от наетите на непълно работно време	1931	

Раздел 3. Начислени средства за работна заплата и други разходи за труд

		Код на реда	От началото на годината (в левове - цели числа)	
а		б	1	
Начислени средства за работещите по трудово и служебно правоотношение	Работна заплата - общо (код 3100 = код 3120 + код 3130 + код 3140 + код 3150) (код 3100 = код 1000 к.3)	3100		
	в т.ч.	Основна заплата за действително отработено време	3120	
		Възнаграждение над основната заплата (наднормено и премии по системите за заплащане на труда)	3130	
		в т.ч. годишни, шестмесечни, тримесечни премии, целеви награди, извънредни заплати и други еднократни възнаграждения	3133	
		Възнаграждение за платен отпуск и платен престой	3140	
		Допълнителни и други възнаграждения (за нощен труд, работа на смени, професионален стаж, извънреден труд) по КТ, ЗДС, друг закон, колективен или индивидуален трудов договор	3150	
	Обезщетения по КТ, ЗДС и КСО	3160		
	в т.ч.	по чл. 200, ал. 3 от КТ и чл. 104, ал. 4 от ЗДС	3161	
		по чл. 222, ал. 1 и 2 от КТ и чл. 104, ал. 1 и 2 от ЗДС	3162	
		по чл. 220, ал. 1 и чл. 225 от КТ и чл. 104, ал.3 от ЗДС	3163	
	Социални и здравни осигуровки (вкл. доброволни и фонд „Безработица“)	3170		
	Други социални разходи и надбавки	3180		
Данък върху социалните разходи	3190			

Част II. Наети лица по договор за управление и контрол, извънтрудови правоотношения, допълнителен труд при друг работодател (по чл.111 от КТ) и работещи собственици

	Код на реда	Среден брой през годината	в т.ч. жени	Разходи за възнаграждения (в левове - цели числа)
а	б	1	2	3
Наети лица по договор за управление и контрол (без тези, включени в кодове 1000, 1500 и 1600)	1400			
Наети лица по извънтрудови правоотношения (граждански договор)	1500			
в т.ч. наети лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател	1510			
Наети лица по чл.111 от КТ за допълнителен труд	1530			
Работещи собственици (без тези, включени в код 1000 и код 1400)	1600			
Социални и здравни осигуровки	3300	х	х	

 Дата:

 Ръководител:
 Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

 Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

УКАЗАНИЯ
ЗА ОТЧИТАНЕ НА ЗАЕТИТЕ ЛИЦА И СРЕДСТВАТА
ЗА РАБОТНА ЗАПЛАТА И ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ТРУД ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Годишното отчитане на заетите лица и средствата за работна заплата и други разходи за труд се извършва чрез формуляра „Отчет за заетите лица, средства за работна заплата и други разходи за труд“. Включват се както българските, така и смесените предприятия с чуждо участие в страната. Отчетът по труда се съставя за целия календарен период с данни, извлечени от първичната документация.

Основен източник на информация при попълването на отчета са ведомостите за заплати.

Обработката на информацията от годишната отчетност по труда в НСИ се извършва по местонамиране на дейността на местните единици (поделенията), а не по това на предприятието. За целта всички предприятия, които имат местни единици – цехове, клонове, офиси и т.н. на територията на друга община и не са на самостоятелен баланс представят:

- общ отчет – попълва се от отчетната единица по всички раздели и включва данните на всички цехове, клонове, офиси и т.н. независимо от местонамирането им;

- отделни отчети за всички цехове, клонове, офиси и т.н. с попълнени всички раздели. Сборът от данните на тези отчети трябва да бъде равен на съответните данни от общия отчет.

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ

Част I. Наети лица по трудово и служебно правоотношение.

1. В списъчния брой на персонала се включват всички лица, приети на работа (постоянна, временна и сезонна), които са в трудово правоотношение съгласно КТ, или в служебно правоотношение съгласно ЗДС с отчетната единица. Лицата се включват в списъчния състав от деня на зачисляването им на работа.

На код 1000 се включват и лицата, назначени със срочни трудови договори по условията на Закона за насърчване на заетостта, както и тези по ПМС № 66/28.03.96 година, ПМС № 212 от 1993г. и ПМС № 31 от 21.02.2019 година.

На код 1000 се включват и наетите лица по договор за управление и контрол, на които основното работно място и прослужен трудов стаж (съгласно СС-19 т.1) е в отчетната единица. Техните средства се посочват на код 1000 кол. 3 (респ. на код 3100), но само тази част от тях, която е посочена като заплащане в договора им с отчетната единица. Другите възникнали плащания извън този договор, имащи характер на хонорари и др. подобни плащания, трябва да бъдат посочени на код 1400 кол. 3.

Лицата, работещи на **непълно работно време се преизчисляват в еквиваленти на пълна заетост**. За да се преизчисли на база пълна заетост, списъчният брой на наетите на непълно работно време се умножава с коригиращ коефициент, изразяващ отношението между нормалната продължителност на работното време на едно наето лице на непълно работно време към нормалната продължителност на работното време на едно наето лице на пълно работно време.

Включват се и лицата, временно отсъстващи поради болест, неплатен отпуск не по-дълъг от три месеца, отпуск по майчинство.

2. **Не се включват:** лицата в неплатен отпуск за повече от три месеца; сезонните работници, намиращи се в отпуск, когато не им се начислява работна заплата; лицата, сключили граждански договор за работа; наетите лица по чл. 111 от КТ; лицата, изпратени на работа в чужбина от български посредник, както и начислените за тях суми за трудово възнаграждение и осигуровки.

3. Изчисляването на показателя „Среден списъчен брой“ (ССБ) е съгласно „Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала“, утвърдена със Заповед на председателя на НСИ, и се определя по метода на средната аритметична величина.

3.1. Средният списъчен брой на наетите по трудово или служебно правоотношение за един месец се изчислява чрез сумирането на списъчния брой на наетите лица на пълно работно време и броя на наетите лица на непълно работно време, преизчислени в еквиваленти на пълна заетост за всеки календарен ден от месеца (включително почивните дни и официалните празници), след което полученият общ сбор се разделя на броя на календарните дни за съответния месец.

Списъчният брой през почивните и празничните дни се взема за равен на списъчния брой на наетите от последния работен ден.

3.2. Средният списъчен брой на наетите за отчетната година се определя чрез сумиране на средния списъчен брой за всеки месец и полученият сбор се разделя на 12 (броя на месеците в годината).

3.3. В случаите, когато фирмата, поделението, предприятието не е работило пълна календарна година (сезонност, въвеждане в експлоатация през годината, преустановяване на дейността), сумата на средния списъчен брой на персонала за месеците, през които отчетната единица е работила, се разделя на 12.

3.4. На код 1001 се посочва средният списъчен брой на персонала без лицата в отпуск по майчинство (чл.163, чл. 164, 164а и 164б от КТ). Получава се като разлика между средния списъчен брой на наетите лица и средния списъчен брой на лицата в отпуск по майчинство.

4. По **кодове 1010, 1020, ..., 1090** се разпределя персонала без лица в отпуск по майчинство посочен на код 1001, съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите от 1.01.2011 г. на равнище клас (еднозначен код).

5. На код 1200 се посочва средният годишен брой на лицата наети на непълно работно време, но **без** да е преизчислен в еквивалент на пълна заетост. Тук се отнасят лицата, приети на работа на непълно работен ден, непълна работна седмица, непълно работен месец т.е. назначените по чл.138, 138а и 114 от КТ. Не се включват лицата в отпуск по майчинство.

6. На код 1300 се посочва средният списъчен брой на наетите лица на непълно работно време от код 1200, **преизчислен в еквивалент на пълна заетост** въз основа на продължителността на работното време, установено в трудовия договор.

ПРИМЕР 1:

В предприятието „А“ от 3 май са назначени 9 души на работа по 3 часа на ден. Нормално установената продължителност на работния ден в предприятието е 8 часа. КЕПЗ е равен на (3часа/8часа) ≈ 0.38. Броят календарни дни в месеца, през които лицата са били част от списъчния брой на персонала, е 29 дни (31 – 2). Следователно ССБ на лицата, работещи на непълно работно време, е равен на (9 лица x 0.38 x 29 дни): 31 дни ≈ 3 лица.

КЕПЗ = ПНРВ / ППРВ

КЕПЗ - коригиращият коефициент, чрез който се изчисляват еквивалентите на пълна заетост;

ПНРВ - нормална продължителност на работното време в часове на едно лице, работещо на непълно работно време;

ППРВ - нормална продължителност на работното време в часове на едно лице, работещо на пълно работно време.

ПРИМЕР 2:

В предприятието „Б“ има 10 наети лица, на които работното време е 2 дни по 8 часа в седмицата. За изчисляването на средния списъчен брой се изхожда от седмичния брой работни часове - в случая 16 часа (8 x 2). При нормална продължителност на работната седмица 40 часа (8 часа x 5 дни) коефициентът КЕПЗ за тези лица е равен на 16 часа : 40 часа = 0.40. Ако се приеме, че месецът има 30 календарни дни и лицата са включени в списъчния брой през целия период, то ССБ = (10 x 0.40 x 30) : 30 = 4 лица.

7. В раздел 2 на формуляра се попълва информация за отработеното време и движението на персонала: приети и напуснали.

На **кодове 1910, 1911, 1930 и 1931** се посочват действително отработените дни и часове на персонала, като тези на работещите на непълно работно време не се преизчисляват към пълна заетост. В отработените часове се включват и тези за извънреден труд. На код 1910 **не се** включват дните за платен отпуск, отпуск по болест, неплатен отпуск и др. неотработени дни.

8. В раздел 3 на код 3100 се посочват всички **начислени** през годината средства за работна заплата и други възнаграждения на работещите по трудово или служебно правоотношение. **Не се включват:** 1) осигурителните вноски за сметка на работодателя, обезщетенията по КТ, ЗДС и КСО, както и обезщетенията и помощите за сметка на осигурителните фондове (отглеждане на дете, временна

неработоспособност); 2) допълнителната сума (задължение и разход към персонала) за компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск към датата на съставяне на годишния счетоводен отчет съгл. СС-19.

Средствата за работна заплата, посочени на код 1000 кол. 3 трябва да са равни на тези, посочени на код 3100.

На **код 3130** се посочват начислените над основното възнаграждение суми за стимулиране на персонала, и други специфични допълнителни възнаграждения, определени според прилаганите системи на заплащане на труда или уговорени с колективен или индивидуален трудов договор.

На **код 3133** се посочват само тези суми от **код 3130**, които имат характер на нерегулярни премии, платени от работодателя през годината: тримесечни, годишни или с друга периодичност премии, 13-та или 14-та заплата, по случай определени празници (Великден, 24 май, 15 септември, Коледа), допълнителни плащания за платен годишен отпуск и т.н. **Не се включват** допълнителните възнаграждения (премии), плащани регулярно на всеки платежен период, дори ако сумата им варира от месец на месец.

На **код 3140** се посочват начислените средства за действително ползван годишен отпуск и платен престой през 2023 година.

На **код 3150** се посочват начислените суми за нощен труд, работа на смени, за образователна и научна степен, за придобит трудов стаж и професионален опит, работа през празничните и почивни дни, извънреден труд и други.

9. На **кодове 3160, 3170, 3180 и 3190** се посочват разходите за сметка на работодателя само за работещите по трудово или служебно правоотношение.

10. На **код 3160** се посочват начислените обезщетения за сметка на работодателя по КТ, ЗДС, КСО или друг нормативен акт:

- от КТ - по чл. 200, 213, 214, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 225 и 331;

- от ЗДС - по чл. 77, 78, 104, 106 и 107а;

- от КСО - по чл. 40 ал.5.

11. На **код 3170** се посочват осигурителните вноски във фондовете „Безработица“, „Пенсии“, „Трудова злополука и професионална болест“, „Общо заболяване и майчинство“, „Учителски пенсионен фонд“, разходите за задължително застраховане на работниците и служителите за риска „трудова злополука“, здравноосигурителните вноски; вноските за: допълнително задължително пенсионно осигуряване, допълнително доброволно пенсионно осигуряване; допълнително доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация по КСО и допълнително доброволно здравно осигуряване за сметка на работодателя върху всички начислени през годината средства за работна заплата и други възнаграждения на работещите по трудово или служебно правоотношение.

12. На **код 3180** се посочват социални разходи за: поевтиняване на храна, ваучери за храна, поддръжка на почивни бази, неуниформено облекло, транспорт, еднократни помощи изплатени на наетите за лекарства, раждане и други. За социалните разходи предоставени в натура се посочва стойността на стоките и услугите предоставяни от страна на работодателя на наетите по покупни цени, а за произведените в предприятието - по цени на производител.

13. На **код 3190** се посочва данъкът за сметка на работодателя по чл. 216 от ЗКПО, начислен върху сумите за социални разходи в натура по чл. 204 ал.1 от същия закон. Не трябва да се посочват сумите, начислени по Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Част II. Наети лица по договор за управление и контрол, извънтрудови правоотношения, допълнителен труд при друг работодател (по чл. 111 от КТ) и работещи собственици.

14. На **код 1400** се посочват лицата по договор за управление и контрол, които не са включени в код 1000, код 1500 и код 1600.

15. На **код 1500** се посочва броят на наетите лица по извънтрудово правоотношение (граждански договор). В начислените средства на код 1500 колона 3 се посочват всички суми като хонорари, лекторски и други подобни възнаграждения на наетите по извънтрудови правоотношения.

16. На **код 1510** се посочват лицата, които през годината са имали сключен **само** договор за извършване на услуги с личен труд (граждански договор) с отчетната единица и **нямат** трудово или служебно правоотношение с друг работодател.

17. На **код 1530** се посочват данни за лицата, назначени по чл.111 от КТ. Те не се включват в Част I.

18. На **код 1600** се посочва броят на работещите собственици, които участват пряко в дейността на фирмата. Тези, които са в трудово правоотношение с отчетната единица се посочват само на код 1000 и не следва да се посочват на код 1600. Не се посочват съдружниците, които само получават дивиденди за дялово участие.

Средният брой през годината на лицата, посочени на кодове 1400,1500,1530 и 1600 кол. 1 и 2, се изчислява чрез сумиране на техния брой за всеки месец и полученият сбор се раздели на 12.

19. На **код 3300** се посочват осигурителните вноски за сметка на работодателя на работещите без трудово и служебно правоотношение. Това са социалните и здравни осигуровки за хонорари, лекторски и др. подобни възнаграждения, за начислени суми по граждански договори, за начислени суми по договор за управление и контрол, и суми за наетите лица по чл.111 от КТ. Не трябва да се посочват социалните и здравни осигуровки на работещите собственици (посочени на код 1600) - тези суми са за сметка на самоосигуряващото се лице.

Забележки:

Използвани съкращения: **ЗДС** – Закон за държавния служител; **ЗКПО** – Закон за корпоративното подоходно облагане; **КСО** – Кодекс за социалното осигуряване; **КТ** – Кодекс на труда.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ ПРЕКИ ИНВЕСТИЦИИ КЪМ 31.12.2023 ГОДИНА

Раздел I. Чуждестранни преки инвестиции по състав и страни на чуждестранните инвеститори

Показатели	Код на реда	Общо		Чуждестранно участие		По чуждестранни инвеститори													
		хил. лв.	1	хил. лв.	2	хил. лв.	3	хил. евро	4	хил. евро	5	хил. евро	6	хил. евро	7	хил. евро	8	хил. евро	9
1. Наличност на 31.12.2023 г.	6																		
Записан капитал	4420																		
Премии от емисии	4421																		
Резерв от последващи оценки	4422																		
Резерви	4423																		
Натрупана печалба (загуба) от минали години	4424																		
Текуща печалба (загуба)	4425																		
Непогасени дългосрочни задължения към чуждестранния инвеститор (над 1 година)*	4426		x																
Непогасени краткосрочни задължения към чуждестранния инвеститор (до 1 година)*	4427		x																
Непогасени дългосрочни вземания от чуждестранния инвеститор към инвестиционното предприятие (над 1 година)	4428		x																
Непогасени краткосрочни вземания от чуждестранния инвеститор към инвестиционното предприятие (до 1 година)	4429		x																
2. Доход, разпределен през годината																			
Начислени дивиденди	4441																		
Изплатени дивиденди	4442																		
Капитализирана печалба	4443																		

* Само предоставени от чуждестранния инвеститор.

Раздел II. Идентификация на крайния (ултимативния) собственик на предприятието

(при свързани предприятия това е последното предприятие, осъществяващо контрол, което не е собствено на друго предприятие).

юридическо лице ☐ физическо лице ☐	
Наименование на крайния (ултимативния) собственик (кирилица)	
Държава на регистрация на крайния (ултимативния) собственик	Име на държавата Код ISO

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия) (подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия) (телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ ПРЕКИ ИНВЕСТИЦИИ КЪМ 31.12.2023 ГОДИНА

Формулярът се попълва **от всички предприятия от нефинансовия сектор, които имат регистрирано чуждестранно участие в капитала на предприятието от 10% до 100%**.

Раздел I. Чуждестранни преки инвестиции по състав и страни на чуждестранните инвеститори

В този раздел се посочват данни за: собствения капитал на предприятието в края на годината; вътрешнофирмените задължения между инвестиционното предприятие и чуждестранния инвеститор; дохода, създаден през предходни години и разпределен през отчетната година общо и по страни на чуждестранните инвеститори. **Данните в хиляди левове се записват в цели числа, а в хиляди евро - с един десетичен знак.**

В анкетите на кол. от 4 до 9 се посочва името на страната, от която е чуждестранният инвеститор, притежаващ дял в капитала на предприятието.

В кол. 1 се посочват **в цели числа** данните за предприятието в хиляди левове общо за българското и чуждестранното участие.

В кол. 2 се посочват **в цели числа** данните за чуждестранното участие общо в хиляди левове.

В кол. 3 се посочва **с един десетичен знак** общото чуждестранно участие, а в колони 4, 5, 6, 7, 8 и 9 - по страни на инвеститорите в **хиляди евро**.

Стойностите в левове и в евро за колони 2 и 3 трябва взаимно да си съответстват. Преизчисляването на данните от левове в евро и обратно се извършва по централния курс на БНБ към датата на извършване на съответната трансакция или операция по придобиването. При наличие на трансакции, извършени в други видове валута, за преизчисляването им в левове и евро се използват съответните централни курсове на БНБ или кръстосани курсове (при липса на фиксинг) към датата на тези трансакции. Непогасените валутни заеми и неизплатените задължения от чуждестранния инвеститор се оценяват по курса на БНБ към 31.12.2023 година.

1. Наличност на 31.12.

На код 4420, 4421, 4422, 4423, 4424 и 4425 се посочват общо (кол.1), чуждестранното участие (кол. 2 и 3), както и по страни на инвеститорите (кол. от 4 до 9) съответните стойности на записания капитал, премиите от емисии, резервите от последващи оценки, резервите, натрупаната печалба (загуба) от минали години и текущата печалба (загуба) за отчетната година. Данните в **колона 1** по тези кодове трябва да съответстват на данните посочени в **Баланса на предприятието**, както следва:

код 4420 к.1=код 05100 к.1 от Баланса на предприятието

код 4421 к.1=код 05200 к.1 от Баланса на предприятието

код 4422 к.1=код 05300 к.1 от Баланса на предприятието

код 4423 к.1=код 05400 к.1 от Баланса на предприятието

код 4424 к.1=код 05500 к.1 от Баланса на предприятието

код 4425 к.1=код 05600 к.1 от Баланса на предприятието

Данните по кодове 4420, 4421, 4422 и 4423 к. 2 и к. 3 се оценяват съответно в левове и в евро по курса на БНБ в деня на извършване на съответната вноска (придобиване).

На код 4424 и код 4425 съответната печалба (загуба) се определя пропорционално на дяловото участие на чуждестранните инвеститори в записания капитал на предприятието (ако в дружествения договор не е предвидено друго) и се преоценява в евро в съответствие с валутния курс на БНБ. Загубата се записва със знак минус („-“).

На код 4426 се посочва общо (кол. 2 и 3) и по страни на инвеститорите (от кол. 4 до 9) размерът на непогасената към 31.12. на отчетната година част от главницата по дългосрочни заеми и търговски кредити, **отпуснати само от чуждестранния инвеститор** (притежаващ дял в капитала) на инвестиционното предприятие. Не се вземат предвид заемите от банки (освен ако банката е акционер в предприятието).

На код 4427 се посочва общо (кол. 2 и 3) и по страни на инвеститорите (от кол. 4 до 9) размерът на непогасената към 31.12. на отчетната година част от главницата по краткосрочни заеми и търговски кредити, **отпуснати само от чуждестранния инвеститор** на инвестиционното предприятие, както и размерът на непогасените към 31.12. задължения по доставки и получени аванси към чуждестранния инвеститор.

На код 4428 се посочва общо (кол. 2 и 3) и по страни на инвеститорите (от кол. 4 до 9) размерът на непогасената към 31.12. на отчетната година част от главницата по вземания на инвестиционното предприятие по дългосрочни заеми и търговски кредити, **отпуснати само на чуждестранния инвеститор**.

На код 4429 се посочва общо (кол. 2 и 3) и по страни на инвеститорите (от кол. 4 до 9) размерът на непогасената към 31.12. на отчетната година част от главницата по вземания на инвестиционното предприятие по краткосрочни заеми и търговски кредити, **отпуснати само на чуждестранния инвеститор**, както и вземания по продажби и предоставени аванси на чуждестранния инвеститор.

2. Доход, разпределен през годината.

Отчита се разпределеният през отчетната година доход, който е създаден през предходните години.

Начислените дивиденди и капитализираната печалба се преизчисляват в евро (и обратно) по централния курс на БНБ към датата, по която са осчетоводени (вземането на съответното решение).

На код 4441 се посочват начислените от предприятието дивиденди **през отчетния период** общо в кол. 1, а в кол. 2 и 3 от чуждестранния инвеститор и по страни в колоните от 4 до 9.

На код 4442 се посочват общо изплатените дивиденди, без полагащия се данък.

На код 4443 кол.1 се посочва стойността на капитализираната (реинвестираната) през отчетния период печалба в предприятието. В колоните от 2 до 9 се посочва частта на капитализираната печалба от чуждестранния инвеститор в същото предприятие, пропорционална на дяловото му участие в записания капитал (ако в дружествения договор не е предвидено друго), общо и по страни на инвеститорите.

Раздел II. Местонамиране (държава) на крайния (ултимативния) чуждестранен собственик на предприятието

В този раздел се попълва държавата, в която е резидент ултимативния чуждестранен собственик (юридическо или физическо лице) на предприятието, който контролира пряко или косвено повече от половината от акциите с право на глас или повече от половината от дяловете в капитала на предприятието.

При верига от свързани предприятия за определяне на ултимативния чуждестранен собственик се прилага правилото за **„последното предприятие, осъществяващо контрол“**. Съгласно него при наличие на **свързани предприятия**, при които дадено предприятие в **РБългария** е собственост на чуждестранно предприятие от страна X, което от своя страна е собственост на друго предприятие от страна Y, **тогава ултимативен собственик е последното предприятие от страна Y**. То не е собственост на друго чуждестранно предприятие или физическо лице и осъществява непряк контрол върху инвестиционното предприятие в **РБългария**.

В случаите на разпределение на капитала на предприятието между няколко чуждестранни собственика, никой от които няма мажоритарен дял, **следва да се посочи местонамирането на този, който има водеща роля при определянето** на общата политика и вземането на решения в предприятието.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

**СПРАВКА ЗА ПРИХОДИТЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ
ПО ВИДОВЕ СТРОИТЕЛСТВО ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

(Хил. левове)

Видове строителство	Код на реда	Стойност
а	б	1
Приходи от строителни и монтажни работи - общо (4110+4112), (4200+4300)	4100	
Ново строителство и подобрения (4211+4221+4300)	4110	
Поддържане и текущ ремонт (4214+4224)	4112	
I. Приходи от сградно строителство (4210+4220)	4200	
1. Жилищни сгради - общо (4211+4214)	4210	
Ново строителство и подобрения (4212+4213)	4211	
Нови жилищни сгради	4212	
Подобрения на жилищните сгради	4213	
Поддържане и текущ ремонт	4214	
2. Нежилищни сгради - общо (4221+4224)	4220	
Ново строителство и подобрения (4222+4223)	4221	
Нови нежилищни сгради	4222	
Подобрения на нежилищните сгради	4223	
Поддържане и текущ ремонт	4224	
II. Приходи от гражданско строителство/строителни съоръжения и конструкции - общо (4310+4320+4330)	4300	
1. Транспортна инфраструктура - пътища, самолетни писти, тунели, мостове	4310	
2. Тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии	4320	
3. Други	4330	

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ПРИХОДИТЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО ВИДОВЕ СТРОИТЕЛСТВО ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Формулярът се попълва от строителните предприятия и е предназначен за отчитане само на приходите от строителна дейност, включваща извършеното жилищно, нежилищно и гражданско строителство. Посочват се данни за извършените от предприятието строителни работи за: изграждане на нови и извършване на подобрения и текущ ремонт на жилищни и нежилищни сгради; извършване на гражданско строителство, вкл. ново строителство и подобрения на строителни съоръжения и конструкции.

Данните по отделните показатели се попълват в съответствие с посочените определения за:

- **Приходи от строителна дейност** - стойността на постъпленията от строителни и монтажни работи, извършени през отчетния период;

- **Ново строителство** - изграждане на един съвсем нов обект, независимо дали мястото, на което ще бъде построен преди това е било заето или не;

- **Подобрения** - това са строителните работи, чрез които съществуващите сгради възстановяват потребителната си стойност или увеличават нормалната продължителност на използване. Подобренията на сградите включват разширения, обновления вътре или по конструкцията, външни подобрения на сградите и основни изменения;

- **Текущ ремонт и поддържане** – включва строителни дейности, извършени върху сградите, които не водят до удължаване срока за нормално ползване на инвентарните обекти, като боядисване, подмяна на износени керемиди или покривни елементи и други.

Приходите от извършената строителна дейност на предприятията се посочват по видове сгради и строителни съоръжения в съответствие с Класификация на сградите и строителните съоръжения (КСС-2001), обн. ДВ. Бр.6 от 2001 г. и web страница на НСИ /www.nsi.bg/.

Сградното строителство включва строителство на покрити строителни обекти, които могат да се ползват самостоятелно с цел дълготрайна употреба и в зависимост от предназначението се разделят на:

- **жилищни сгради** – сгради, при които поне половината от полезната площ е предназначена за жилищни цели – еднофамилни къщи, жилищни блокове и кооперации и сгради за колективи /общешития, пансионии/;

- **нежилищни сгради** – сгради, предназначени за различни дейности: административна, производствена, търговска, транспортна, здравеопазване, просветна, културна, селскостопанска, бази за почивка и краткосрочно пребиваване – хотели, мотели, почивни домове, хижи и др.

Строителството на съоръжения /гражданско строителство/ включва ново строителство и подобрения на инженерно-строителни съоръжения, свързани със строителство на:

- **транспортната инфраструктура** – посочва се стойността на приходите от пътни съоръжения, свързани с транспортната инфраструктура (пътища - пътна и улична мрежа, магистрални и градски релсови пътища, самолетни писти, мостове и тунели); хидротехнически съоръжения (пристанища и водни пътища, язовири, хидромелиоративни съоръжения за напоителни и отводнителни системи);

- **тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии** - посочва се стойността на магистрални тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии (магистрални нефто- и газопроводи, магистрални водопроводи, магистрални далекосъобщителни линии, магистрални електропроводи); локални тръбопроводни и кабелни мрежи (локална газопроводна мрежа, локална водопроводна и топлофикационна мрежа, локална канализационна мрежа, локална електрическа и далекосъобщителна мрежа);

- **други** - посочва се стойността на строителни съоръжения с производствено предназначение, електроцентрали, съоръжения за спорт и развлечения, спортни терени и други строителни съоръжения, неклаифицирани другаде.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

**СПРАВКА ЗА ПРИХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБИ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА,
ПРЕДОСТАВЯЩИ БИЗНЕС УСЛУГИ ПО ВИДОВЕ ПРОДУКТИ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

Попълва се от всички предприятия с **брой на заетите лица (БРЗ*) над 19** и основна икономическа дейност: 58.2 - Издаване на програмни продукти, 62 - Дейности в областта на информационните технологии, 63.1 - Обработка на данни, хостинг и подобни дейности; web-портали, 69 - Юридически и счетоводни дейности, 70.2 - Консултантски дейности в областта на управлението, 71 - Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи, 73 - Рекламна дейност и проучване на пазари, 78 - Дейности по наемане и предоставяне на работна сила.

*БРЗ = кол.1 код (1000 + 1200 -1300 + 1400 + 1510 + 1600)

от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд за 2023 година“

Всяко предприятие попълва само един от разделите във формуляра, който отговаря на неговата основна дейност.

Раздел I. Дейности в областта на компютърните технологии – код 58.2, код 62 и код 63.1 по КИД-2008

Наименование на продукта / услугата	Код по КПИД-2015	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	в	1
Приходи от продажби - общо (код 15500 + код 15420 кол.1 от Отчета за приходите и разходите)		8700	
Приходи от продажби от основната дейност по видове услуги		8710	
Издаване на компютърни игри (компютърни игри - на технически носител, зареждани по електронен път /downloads/, онлайн режим; услуги по лицензиране за правото на ползване на игри)	58.21	8711	
Пакети системен и приложен софтуер (пакети информационни системи, мрежов софтуер, софтуер за управление на бази данни, софтуерни средства за програмни езици; пакети общи бизнес софтуерни приложения и приложения за домашно ползване, друг приложен софтуер)	58.29.1 58.29.2	8712	
Софтуер зареждан по електронен път (download); Софтуер в режим онлайн (системен или приложен софтуер)	58.29.3 58.29.4	8713	
Услуги по лицензиране за правото на използване на компютърен софтуер	58.29.5	8714	
Компютърно програмиране (проектиране и разработване на информационни технологии, софтуерни приложения и потребителски мрежи и системи; оригинали на софтуер)	62.01	8715	
Консултантска дейност по информационни технологии (консултантски услуги по хардуер и софтуер, по техническа поддръжка на информационни технологии)	62.02	8716	
Управление и обслужване на компютърни средства и системи (услуги по управление и обслужване на мрежи и компютърни системи)	62.03	8717	
Други дейности в областта на информационните технологии (услуги по инсталиране на компютри и периферни устройства; услуги, неklasифицирани другаде)	62.09	8718	
Обработка на данни, хостинг и други подобни дейности (услуги по обработка на данни, хостинг за софтуерни приложения и други. Услуги по доставяне на информационна инфраструктура; аудио- и видеосъдържание, излъчвано в реално време чрез Интернет; продажба на време или място за реклама в Интернет)	63.11	8719	
Web-портали (включва: съдържание на web-портали)	63.12	8720	
Ремонт на компютри и периферни устройства за тях	95.11	8721	
Препродажба на едро и дребно на софтуер и хардуер, които не са били разработени или произведени в предприятието		8722	
Приходи от продажби от странична дейност		8750	

Раздел II. Юридически дейности – код 69.10 по КИД-2008

Наименование на продукта / услугата	Код по КПИД-2015	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	в	1
Приходи от продажби - общо (код 15500 + код 15420 кол.1 от Отчета за приходите и разходите)		9700	
Приходи от продажби от основната дейност по видове услуги		9710	
Юридически консултации и представителство, свързани с наказателното право	69.10.11	9711	
Юридически консултации и представителство, свързани с търговското и стопанското право	69.10.12	9712	
Юридически консултации и представителство, свързани с трудовото право	69.10.13	9713	
Юридически консултации и представителство, свързани с гражданското право	69.10.14	9714	
Юридически услуги по патентно и авторско право и други права върху интелектуалната собственост	69.10.15	9715	
Нотариални услуги	69.10.16	9716	
Арбитражни и помирителни услуги	69.10.17	9717	
Услуги по провеждане на търгове	69.10.18	9718	
Други юридически услуги	69.10.19	9719	
Приходи от продажби от странична дейност		9750	

Раздел III. Счетоводни и одиторски дейности; данъчни консултации – код 69.20 по КИД-2008

Наименование на продукта / услугата	Код по КПИД-2015	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	в	1
Приходи от продажби - общо (код 15500 + код 15420 кол.1 от Отчета за приходите и разходите)		9800	
Приходи от продажби от основната дейност по видове услуги		9810	
Услуги по финансов одит	69.20.10	9811	
Услуги по проверка на счетоводната отчетност	69.20.21	9812	
Услуги по състояние на финансовата отчетност	69.20.22	9813	
Услуги по водене на счетоводство	69.20.23	9814	
Услуги по водене на ведомости	69.20.24	9815	
Други счетоводни услуги	69.20.29	9816	
Консултации и услуги по корпоративно данъчно облагане	69.20.31	9817	
Услуги по данъчно планиране на физически лица	69.20.32	9818	
Услуги по обявяване в несъстоятелност и ликвидация	69.20.40	9819	
Приходи от продажби от странична дейност		9850	

Раздел IV. Консултантски дейности в областта на управлението – код 70.2 по КИД-2008

Наименование на продукта / услугата	Код по КПИД-2015	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	в	1
Приходи от продажби - общо (код 15500 + код 15420 кол.1 от Отчета за приходите и разходите)		9900	
Приходи от продажби от основната дейност по видове услуги		9910	
Консултантски услуги по връзки с обществеността	70.21.10	9911	
Консултантски услуги по стратегическо управление	70.22.11	9912	
Консултантски услуги по управление на финансите (без корпоративни данъци)	70.22.12	9913	
Консултантски услуги по управление на пазарите	70.22.13	9914	
Консултантски услуги по управление на човешките ресурси	70.22.14	9915	
Консултантски услуги по управление на производството	70.22.15	9916	
Консултантски услуги по управление на веригата от доставки и други консултантски услуги по управление	70.22.16	9917	
Услуги по управление на стопанската дейност	70.22.17	9918	
Други услуги по управление на проекти, без строителство	70.22.20	9919	
Други консултантски услуги по стопанско управление	70.22.30	9920	
Приходи от продажби от странична дейност		9950	

Раздел V. Архитектурни дейности – код 71.11 по КИД-2008

Наименование на продукта / услугата	Код по КПИД-2015	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	в	1
Приходи от продажби - общо (код 15500 + код 15420 кол.1 от Отчета за приходите и разходите)		8800	
Приходи от продажби от основната дейност по видове услуги		8810	
Архитектурни планове и чертежи	71.11.10	8811	
Архитектурни услуги за проектиране на жилищни и нежилищни сгради	71.11.21 71.11.22	8812	
Архитектурни услуги, свързани с реставрация	71.11.23	8813	
Услуги, свързани със съвети в областта на архитектурата	71.11.24	8814	
Услуги по градоустройствено и териториално устройствено планиране	71.11.3	8815	
Услуги по паркова архитектура и консултантски услуги по паркова архитектура	71.11.4	8816	
Приходи от продажби от странична дейност		8850	

Раздел VI. Инженерни дейности и технически консултации – код 71.12 по КИД-2008

Наименование на продукта / услугата	Код по КПИД-2015	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	в	1
Приходи от продажби - общо (код 15500 + код 15420 кол.1 от Отчета за приходите и разходите)		8900	
Приходи от продажби от основната дейност по видове услуги		8910	
Консултантски инженерни услуги	71.12.11	8911	
Инженерни услуги по проектиране на сгради	71.12.12	8912	
Инженерни услуги, свързани с енергийни проекти	71.12.13	8913	
Инженерни услуги, свързани с транспортни проекти	71.12.14	8914	
Инженерни услуги, свързани с проекти за управление на отпадъци (опасни и неопасни)	71.12.15	8915	
Инженерни услуги, свързани с проекти за доставяне на води и канализационни проекти	71.12.16	8916	
Инженерни услуги, свързани с индустриални и промишлени проекти	71.12.17	8917	
Инженерни услуги, свързани с проекти в областта на далекосъобщенията, радиото и телевизията	71.12.18	8918	
Инженерни услуги за други проекти	71.12.19	8919	
Услуги по управление на проекти, свързани със строителството	71.12.20	8920	
Геоложки и геофизични услуги, проучване на земните недра, топографо-геодезични измервания и заснемания, картографски услуги	71.12.3	8921	
Приходи от продажби от странична дейност		8950	

Раздел VII. Технически изпитвания и анализи – код 71.2 по КИД-2008

Наименование на продукта / услугата	Код по КПИД-2015	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	в	1
Приходи от продажби - общо (код 15500 + код 15420 кол.1 от Отчета за приходите и разходите)		9300	
Приходи от продажби от основната дейност по видове услуги		9310	
Изпитвания и анализ на химичния състав и чистотата	71.20.11	9311	
Изпитвания и анализ на физичните свойства	71.20.12	9312	
Изпитвания и анализ на комплексни системи, механични и електрически	71.20.13	9313	
Услуги по технически контрол на автомобили	71.20.14	9314	
Други услуги по технически изпитвания и анализи	71.20.19	9315	
Приходи от продажби от странична дейност		9350	

Раздел VIII. Рекламна дейност – код 73.1 по КИД-2008

Наименование на продукта / услугата	Код по КПИД-2015	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	в	1
Приходи от продажби - общо (код 15500 + код 15420 кол.1 от Отчета за приходите и разходите)		9400	
Приходи от продажби от основната дейност по видове услуги		9410	
Комплексни услуги, свързани с рекламата	73.11.11	9411	
Услуги по директен маркетинг и разпращане на рекламни материали по пощата	73.11.12	9412	
Услуги по планиране и създаване на реклама	73.11.13	9413	
Други рекламни услуги	73.11.19	9414	
Услуги по продажба на рекламно място в печатни издания срещу заплащане (по договор или еднократно)	73.12.11	9415	
Услуги по продажба на радио- и телевизионно рекламно място или време срещу заплащане (по договор или еднократно)	73.12.12	9416	
Услуги по продажба на рекламно място или време в интернет срещу заплащане (по договор или еднократно)	73.12.13	9417	
Продажба на реклама, свързана със събития	73.12.14	9418	
Продажба на друг вид рекламно място или време за рекламиране срещу заплащане по договор	73.12.19	9419	
Приходи от продажби от странична дейност		9450	

Раздел IX. Проучване на пазари и изследване на общественото мнение – код 73.2 по КИД-2008

Наименование на продукта / услугата	Код по КПИД-2015	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	в	1
Приходи от продажби - общо (код 15500 + код 15420 кол.1 от Отчета за приходите и разходите)		9500	
Приходи от продажби от основната дейност по видове услуги		9510	
Услуги по проучване на пазари; изследвания на качествени характеристики	73.20.11	9511	
Услуги по проучване на пазари; еднократни изследвания на количествени характеристики	73.20.12	9512	
Услуги по проучване на пазари; продължаващи и регулярни изследвания на количествени характеристики	73.20.13	9513	
Услуги по проучване на пазари, различни от изследванията; Други услуги по проучване на пазари	73.20.14 73.20.19	9514	
Услуги по изследване на общественото мнение	73.20.20	9515	
Приходи от продажби от странична дейност		9550	

Раздел X. Дейности по наемане и предоставяне на работна сила – код 78 по КИД-2008

Наименование на продукта / услугата	Код по КПИД-2015	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	в	1
Приходи от продажби - общо (код 15500 + код 15420 кол.1 от Отчета за приходите и разходите)		9600	
Приходи от продажби от основната дейност по видове услуги		9610	
Посреднически услуги по набиране на ръководен и висококвалифициран персонал	78.10.11	9611	
Посреднически услуги по наемане за постоянна работа на всякакъв персонал	78.10.12	9612	
Услуги по временно наемане и предоставяне на персонал в областта на компютърните технологии и далекосъобщенията	78.20.11	9613	
Услуги по временно наемане и предоставяне на друг спомагателен персонал за работа в офиси	78.20.12	9614	
Услуги по временно наемане и предоставяне на персонал в областта на търговията и търговските сделки	78.20.13	9615	
Услуги по временно наемане и предоставяне на работници в областта на промишлеността, строителството, транспорта или складирането	78.20.14	9616	
Услуги по временно наемане и предоставяне на персонал за хотелиерство и ресторантьорство	78.20.15	9617	
Услуги по временно наемане и предоставяне на медицински персонал	78.20.16	9618	
Услуги по временно наемане и предоставяне на друг персонал	78.20.19	9619	
Други услуги по предоставяне на работна сила (включва: услуги по наемане и предоставяне на персонал в областта на компютърните технологии; спомагателен персонал за работа в офиси; персонал в областта на търговията; работници в областта на промишлеността, строителството, транспорта или складирането; персонал за хотелиерство и ресторантьорство; медицински персонал; персонал, н. д.)	78.30.1	9620	
Приходи от продажби от странична дейност		9650	

 Дата:

 Ръководител:

 Съставител:

(име, презиме, фамилия)

 Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА ПРОДАЖБИТЕ И ТЪРГОВСКИТЕ ОБЕКТИ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

ВАЖНО: Моля, преди попълване на отчета, прочетете приложените указания и номенклатури!

Раздел I. Продажби в страната на едро и дребно по групи стоки през 2023 г. (вкл. ДДС и АКЦИЗИ)

(Хил. левове)

Групи стоки	Код на реда	Продажби на едро	Продажби на дребно
а	б	1	2
ОБЩО	9000		
Хляб и хлебни изделия, продукти на мелничарската промишленост	0111		
Месо, месни продукти и месни консерви	0112		
Риба и рибни продукти, ракообразни и мекотели	0113		
Мляко, млечни продукти и яйца	0114		
Хранителни масла и мазнини от животински и растителен произход	0115		
Плодове	0116		
Зеленчуци, вкл. зеленчукови консерви	0117		
Захар, захарни изделия и шоколад	0118		
Други хранителни стоки	0119		
Кафе, чай и какао	0121		
Безалкохолни напитки	0122		
Спиртни напитки	0211		
Вина	0212		
Бира	0213		
Тютюневи изделия	0229		
Текстилни изделия за изработка на облекло и галантерия	0318		
Облекла и кожухарски изделия	0319		
Обувки	0329		
Материали за текущ ремонт на жилище	0431		
Горива за отопление	0459		
Мебели и предмети за обзавеждане, осветителни тела	0518		
Килими и други подови настилки	0519		
Домакински текстил	0529		
Домакински уреди	0539		
Стоки за домакинството	0549		
Инструменти, машини и оборудване за дома и градината	0559		
Домакински стоки за краткотрайна употреба	0561		
Фармацевтични, медицински и ортопедични стоки	0619		
Автомобили	0711		
Мотоциклети и велосипеди	0712		
Резервни части, материали и принадлежности за МПС	0721		
Течни и газообразни горива и смазочни материали за МПС	0722		
Съобщителна техника	0812		
Радио- и телевизионни стоки	0911		
Оптика и фотопринадлежности	0912		
Компютърна и канцеларска техника	0913		
Носители на записи за аудио-визуална, фотографска техника и машини за обработка на информация	0914		
Дълготрайни стоки за свободното време и отдих, музикални инструменти	0920		
Игри и играчки; оборудване за спорт и къмпинг; цветя и домашни любимци	0930		
Книги, вестници и списания; книжарски и канцеларски стоки и материали	0950		
Електрически уреди и принадлежности за лична хигиена; парфюмерийни и козметични стоки	1210		
Лични принадлежности, неклассифицирани другаде	1230		
Строителни материали	9001		
Селскостопански суровини и живи животни	9002		
Метали и метални руди, необработен дървен материал, химически промишлени продукти, вторични суровини и скрап	9003		
Машини, съоръжения и части за тях	9004		

Раздел II. Търговски обекти за продажби на дребно към 31.12.2023 година

Вид и стокова специализация на търговските обекти	Код на реда	Брой	Обща търговска площ - м ²
а	б	1	2
СТОПАНИСВАНИ ОБЕКТИ ПО ФОРМА НА ОРГАНИЗАЦИЯ - ОБЩО	7500		х
Будки и сергии в стационарната търговска мрежа	7510		х
Подвижни обекти за разносна и развозна търговия (вкл. автомати)	7520		х
Складове за продажби на дребно	7530		х
Бензиностанции	7540		х
Газостанции	7550		х
Магазини и павилиони - общо	7560		
За храни, напитки и тютюневи изделия	7591		
Специализирани	7551		
Неспециализирани с разнообразни хранителни стоки	7568		
За нехранителни стоки	7592		
Специализирани	7552		
Неспециализирани с разнообразни нехранителни стоки	7583		

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ПРОДАЖБИТЕ И ТЪРГОВСКИТЕ ОБЕКТИ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

РАЗДЕЛ I. се попълва от всички предприятия, които през 2023 г. са извършвали продажби на едро или дребно. В кол. 1 се посочват продажбите на едро, които включват стойността на купените и продадени готови стоки и материали по цени на реализация (вкл. ДДС и акцизи) на други търговци за следваща препродажба или на предприятия за производствено потребление, **без стойността на износа**. В кол. 2 се посочват продажбите на дребно, които включват стойността на купените и продадени готови стоки и материали и реализираната собствена продукция на населението и други институции и ведомства за собствено потребление по цени на реализация (вкл. ДДС и акцизи), **без стойността на износа**.

В обема на продажбите **не се включва** стойността на продадените sim-карти, фонокарти, ваучери, билети и др. подобни, които представляват предплатени услуги, продадената електроенергия, а също и реализираните продажби **в заведенята за хранене**. Необходимо е да се посочат данни за всяка позиция от номенклатурата, по която има продажби, без да се допуска необосновано натрупване на неразпределени суми по дадени стокови групи.

РАЗДЕЛ II. се попълва от всички предприятия, които към края на 2023 г. са извършвали **продажби на дребно** в стопанисвани от тях търговски обекти (постоянно действащи, сезонни и в ремонт до 1 месец) с различна форма на организация - магазини и павилиони, будки и сергии, подвижни обекти за разходна и развозна търговия (вкл. автомати), складове за продажби на дребно, бензиностанции и газостанции. Ако част от площта на големите магазини е наета от друго юридическо или физическо лице за осъществяване на продажби, тази част се счита за самостоятелен магазин. **Будките** представляват търговски обекти за продажби на дребно без търговска зала и без значение какъв вид стока се продава в тях.

Павилионите са обекти от лека конструкция (метална, панелна и др.), които, както и магазините, притежават търговска зала. **Бензиностанцията (газостанцията)** се счита за самостоятелен търговски обект, независимо от броя на колонките, с които разполага. Ако в даден обект се извършва продажба едновременно на бензин, дизелово гориво и газ, видът на обекта (бензиностанция или газостанция) се определя в зависимост от преобладаващия дял на продажбите.

Стоковата специализация на магазина (павилиона) се определя съобразно дела на продажбите от дадена стокова група. Ако някоя от продаваните стокови групи преобладава с дял над 1/3 от стойността на всички продажби за отчетния период, обектът се счита за **специализиран магазин**. Ако никоя от продаваните стокови групи не формира такъв дял, обектът се определя като **неспециализиран магазин** с разнообразни хранителни стоки (вкл. супермаркети и минимаркети) или с разнообразни нехранителни стоки (вкл. универсални магазини).

Обща търговска площ е площта на търговската зала без складови и други спомагателни помещения, за всички обекти.

НОМЕНКЛАТУРА ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА СТОКОВИТЕ ГРУПИ ПО ШИФРИ ОТ РАЗДЕЛ I

- P. 0111** - различни видове хляб, тестени и сладкарски изделия; макаронени изделия; ориз; зърнени продукти под формата на брашно, грис или гранули; други зърнени изделия (корнфлейкс, нишесте, скорбяла и други).
- P. 0112** - прясно, охладено или замразено месо (вкл. кайма); пресни, охладени или замразени субпродукти и карантия; сушени, осолени или опушени меса, субпродукти и карантия; месни консерви.
- P. 0113** - пресни, замразени, сушени, опушени, осолени, консервирани риби, морски деликатеси и мекотели (вкл. сухоземни раци, охлюви, жаби).
- P. 0114** - прясно, пастеризирано или стерилизирано мляко, кондензирано или на прах; кисело мляко, сметана, десерти и напитки на млечна основа; сирене, кашкавал и извара; яйца и други продукти, съдържащи само яйца.
- P. 0115** - млечни масла; маргарин, други растителни мазнини; течни мазнини (олио); мас.
- P. 0116** - пресни, замразени или изсушени плодове; дини и пъпеши; плодови ядки, орехи, лешници, фъстъци и други.
- P. 0117** - пресни, замразени или изсушени зеленчуци, картофи; консервирани или обработени зеленчуци и продукти на зеленчукова основа; маслини, гъби.
- P. 0118** - всички видове захар; сладка и конфитюри, мармалади, компоти, желета, плодови пюрета и каши, мед; шоколад и шоколадови изделия, бонбони, дъвка и други захарни изделия; сладолед; храни и десерти, съдържащи какао.
- P. 0119** - оцет, сол, подправки (сушени и пресни); сосове и емулсии като горчица, майонеза, кетчуп и други; готови прахообразни продукти - мая, супи, бульони, кремове; хомогенизирани бебешки, детски и диетични храни.
- P. 0121** - кафе и чай (всички видове, екстракти, есенции и заместители); подсладено или неподсладено какао, шоколад на прах.
- P. 0122** - минерални и газирани води; безалкохолни напитки; плодови и зеленчукови сокове и нектари; плодови сиропи и концентрати; боза.
- P. 0211** - спиртни напитки, включително подсладените.
- P. 0212** - вина от грозде, плодови, саке; винени аперитиви.
- P. 0213** - всички видове бира.
- P. 0229** - цигари; тютюн и хартии за цигари; пури, тютюн за лула и други тютюневи изделия.
- P. 0318** - тъкани за изработване на облекла от естествени, изкуствени или комбинирани влакна; вратовръзки, шалове, ръкавици, шапки, колани; конци, преди, катарамы, копчета, ципове, панделки, ширити и други.
- P. 0319** - дамско, мъжко, детско и бебешко облекло от всички видове материали, включително от кожа.
- P. 0329** - всички видове обувки, включително спортни, подходящи за всекидневието.
- P. 0431** - бои, лакове, тапети и лепило за тях, стъкла за прозорци; малки водопроводни части; дюшеме, паркет, фаянсови и керамични плочки; гипс и цимент в малки количества.
- P. 0459** - газ пропан-бутан в бутилки, течни горива, въглища, дърва за горене.
- P. 0518** - мебели; матраци и дюшеци; огледала, картини и други предмети на изкуството; предмети за украса; полилеи, лампиони, нощни и настолни лампи.
- P. 0519** - килими, мокети, балатум и други.
- P. 0529** - дамаски, пердета, завеси - на платове или готови; изделия за леглото - покривки, одеяла, юргани, възглавници, спално бельо; за маса или за баня - покривки, кърпи, салфетки и други.
- P. 0539** - хладилници, фризерни, перални, съдомиялни, готварски и отоплителни печки, микровълнови фурни, климатици, отоплителни уреди, бойлери, прахосмукачки и други уреди за почистване; шевни и плетачни машини; електрически кафемелачки, кафеварки, миксери, котлони, ютии и др.; резервни части.
- P. 0549** - стъклария, домакински съдове от всякакъв материал, прибори за хранене; кутии за хляб, кофи, дъски за гладене; механични домакински уреди - кафемелачки, месомелачки и други.
- P. 0559** - бормашины, триони, циркуляри, градински трактори и др., резервни части за тях; отвертки, клещи; лопати, гребла, сърпове; подвижни стълби; материали за вътрешни електрически инсталации - контакти, ключове, крушки, фасонки, щепсели, щекери, кабели, батерии и други.

- P. 0561** - прахове и сапуни за пране и други препарати за почистване; предмети за почистване - метли, лопати, четки; други - кибрит, свещи, щипки, игли, карфици, пирони, винтове, лепила, боя за обувки.
- P. 0619** - лекарства и други фармацевтични продукти; термометри, марли, игли и спринцовки; терапевтични уреди - лещи, слухови апарати, патерици, инвалидни колички и други.
- P. 0711** - леки, микробуси, самоходни каравани и други. **За търговията на едро** - включително товарни и лекотоварни автомобили.
- P. 0712** - мотоциклети, мотопеди, моторолери, велосипеди (без детските).
- P. 0721** - гуми, свещи, филтри и други резервни части; кит, бои, почистващи препарати, покривала.
- P. 0722** - бензин, дизелово гориво, газ пропан-бутан, смазочни масла, спирални течности.
- P. 0812** - телефони, включително преносими (без фонокарти, sim-карти, ваучери), телефакси, телефонни секретари и други.
- P. 0911** - телевизори, радиоприемници (включително за автомобили), грамофони, касетофони, компактдиск - плейъри, стереоуредби, тунери, усилватели, антени, микрофони и др., резервни части.
- P. 0912** - фотоапарати и фотопринадлежности, кино и видеокамери, прожекционни апарати, оборудване за фотолаборатории; бинокли и други.
- P. 0913** - персонални компютри, монитори, принтери, софтуер, пишещи машини, калкулатори и др., резервни части.
- P. 0914** - записани и незаписани CD, DVD, аудио- и видеокасети, дискети и магнитни ленти (без видеоигри); грамофонни плочи; фотографски ленти и други стоки.
- P. 0920** - фургони, каравани и ремаркета за автомобили, лодки, сърф, водолазни екипировки; музикални инструменти, бiliarдни маси, игрални автомати и други.
- P. 0930** - игри с карти, видеоигри, шах, играчки; принадлежности и предмети за колекциониране; гимнастически уреди, огнестрелни оръжия, риболовни принадлежности, къмпинг оборудване; цветя, градинарство и цветарство; домашни любимци, ветеринарни и други стоки за тях.
- P. 0950** - книги, вкл. учебници, речници, вестници, списания и други периодични издания, бележници, пликосе, ученически пособия, ножици, писалки, моливи, перфоратори, материали за рисуване и други.
- P. 1210** - самобръсначки, сешоари, маши; тоалетен сапун, козметични продукти; тоалетна хартия, хартиени носни кърпички, памперси и други.
- P. 1230** - бижута и часовници; куфари, чанти; бебешки колички; слънчеви очила, бастуни, чадъри и други.
- P. 9001** - керемиди, тухли, дървен материал, дограма, тръби, цимент, гипс, пясък, вар и други.
- P. 9002** - зърно, фуражи, семена, живи животни, селскостопански суровини от растителен и животински произход.
- P. 9003** - суров нефт, природен газ, руди, метали, дървен материал, химични продукти, вкл. торове, хартии и картон; вторични суровини и други.
- P. 9004** - производствени машини; плавателни съдове; самолети, хеликоптери; локомотиви, вагони; трактори, булдозери, комбайни; подемно-транспортни машини и асансьори и други.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА РАЗХОДИТЕ НА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ ЗА 2023 ГОДИНА*

(Хил. левове)

Наименование на продуктовата група	Код на реда	Код на продукта **	Стойност на разходите - всичко през годината	
			Общо	в т.ч. от внос
а	б	в	1	2
Продукти за междинно потребление*** - общо	99			
Продукти на селското стопанство и лова; спомагателни услуги	50	01		
Продукти на горското стопанство и свързаните с тях услуги	51	02		
Риба и други рибни продукти; продукти от аквакултури; услуги, свързани с рибното стопанство	52	03		
Въглища	44	05		
Суров нефт и природен газ	45	06		
Метални руди	53	07		
Неметални материали и суровини	54	08		
Спомагателни услуги в добива	55	09		
Хранителни продукти	82	10		
Напитки	83	11		
Тютюневи изделия	84	12		
Текстил и изделия от текстил, без облекло	85	13		
Облекло	86	14		
Обработени кожи и изделия от тях	87	15		
Дървен материал, изделия от дървен материал и корк, без мебели; изделия от слама и материали за плетене	61	16		
Хартия, картон и изделия от хартия и картон	62	17		
Услуги по печатане и възпроизвеждане на записани носители	88	18		
Кокс и рафинирани нефтени продукти	46	19		
Основни химични вещества и химични продукти	89	20		
Лекарствени вещества и продукти	90	21		
Изделия от каучук и пластмаси	68	22		
Продукти от други неметални минерални суровини	69	23		
Основни метали	70	24		
Метални изделия, без машини и оборудване	91	25		
Компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	92	26		
Електрически съоръжения	93	27		
Машини и оборудване с общо и специално предназначение	94	28		
Автомобили, ремаркета и полуремаркета	95	29		
Превозни средства, без автомобили	96	30		
Мебели	97	31		
Други продукти на преработващата промишленост	98	32		
Електрическа енергия, газообразни горива и топлинна енергия	47	35		
Услуги по събиране, третиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали	48	38		

* Разходи за суровини и материали - кодове 21110, 21135 и 21140 от Раздел II на ОПР.

** Съгласно Класификация на продуктите по икономически дейности КПИД-2015.

*** Не се посочва стойността на продадените суровини и материали - код 41120 от Раздел IV. на ОПР.

Дата:

Ръководител:
Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА РАЗХОДИТЕ НА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ ЗА 2023 ГОДИНА

С този формуляр се отчитат суровини и материали в предприятията потребители, в стойностно изражение (без ДДС), вложени за осъществяване на дейността на предприятието.

Отчитането на суровините и материалите, потребени в предприятието, се извършва по Класификация на продуктите по икономически дейности (КПЖД-2015).

Чуждите материали, включително поръчките с материали на клиентите, не трябва да се включват в отчета.

Пример: Производител на мебели (код 31 по КИД-2008) може да вложи в производството части за мебели (код 31 по КПЖД-2015), текстил (код 13 по КПЖД-2015), дървен материал (код 16 по КПЖД-2015), опаковки от хартия (код 17 по КПЖД-2015), бои, лакове (код 20 по КПЖД-2015), обков (код 25 по КПЖД-2015) и др.

В колоната „Стойност на разходите - всичко през годината“ се посочва стойността на целия фактически разход на суровини и материали, без стойността на продадените суровини и материали.

В колоната „в т.ч. от внос“, се посочва стойността на всички вносни суровини и материали, изразходвани през годината.

Разходите за бензин, авиационен керосин, транспортно дизелово гориво, газьол за отопление, пропан-бутанови смеси (втечнени нефтени газове), мазут, брикети от въглища са част от продуктова група 19 „Кокс и рафинирани нефтени продукти“ и се посочват на ред 46.

Разглеждане на Класификацията на продуктите по икономически дейности от интернет страницата на НСИ-www.nsi.bg, Статистически класификации и регистри, Информационна система „Статистически класификации“, КПЖД-2015.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА ПОТРЕБЛЕНИЕТО НА ГОРИВА И ЕНЕРГИЯ ЗА 2023 ГОДИНА

Данните се попълват в цели положителни числа

Наименование на горивото/енергията	Код на реда	Код на горивото/енергията	Мярка	Наличност на 01.01.2023 г. (количество)	ПОСТЪПЛЕНИЯ Общо (количество)	Общо (количество)	ПОТРЕБЛЕНИЕ		Наличност на 31.12.2023 г. (количество)
							Количество	в т.ч. за ОСНОВНАТА и ДРУГИ дейности на предприятието (реално потребени енергийни продукти)	
а	6	в	г	1	2	3	4	5	6
Дърва за горене от иглолистни и широколистни дървесни видове под формата на трулчета, чепеници, клони, снопчета или подобни форми	01	02.20.1	пр. м ³						
Коксуващи се въглища	02	05.10.10.10	тон						
Антрацитни въглища, пречистени	03	05.10.10.20	тон						
Черни въглища, пречистени	04	05.10.10.30	тон						
Кафяви въглища, пречистени	05	05.20.10.10	тон						
Лигнитни въглища, пречистени	06	05.20.10.20	тон						
Лигнитни въглища, изсушени	07	19.20.12.20	тон						
Битуминозни шисти и битуминозни пясъци	051	06.10.20.00	тон						
Природен газ (метан) във втечнено или газообразно състояние - по мрежа - фактурира се в МВтч	09	06.20.10.00	МВтч						
компресиран в бутилки (CNG) - фактурира се в хил. м ³ (1000 м ³ = 10.802 МВтч)									
в т. ч.: за транспорт (1 тон = 15.12 МВтч)	10	06.20.10.00	МВтч	x	x	x		x	x
за неенергийни цели (природният газ НЕ изгаря, а се използва като суровина за производство на друг неенергиен продукт)	11	06.20.10.00	МВтч	x	x	x		x	x
Кокс и полукокс от въглища или от торф; ретортен въглен	12	19.10.10	тон						
Катран от въглища или торф (смес от ароматни и мастни съставки, получени от дестилацията на въглища или торф)	13	19.10.20.00	тон						
Брикети от антрацитни и черни въглища	14	19.20.11.00	тон						
Брикети от лигнитни въглища	15	19.20.12.10	тон						
Авиационен бензин (1 литър = 0.00075 тон)	16	19.20.22.00	тон						
Автомобилен бензин, безоловен (1 литър = 0.00075 тон)	17	19.20.21.20	тон						
Минерален терпентин и специални бензини	18	19.20.23.00	тон						
Гориво за реактивни двигатели от керосинов тип (авиационен керосин)	19	19.20.24.20	тон						
Транспортно дизелово гориво (1 литър = 0.00085 тон)	20	19.20.26.2	тон						
в т. ч. за вътрешнофирмен транспорт, за стационарни двигатели, за строителни и селскостопански машини, и друга извънпътна техника	21	19.20.26.2	тон	x	x	x		x	x
Газол за отопление и други газьоли (вкл. и за химическа преработка) (1 литър = 0.00085 тон)	22	19.20.26.35	тон						

Данните се попълват в цели положителни числа

Наименование на горивото/енергията	Код на реда	Код на горивото/енергията	Мярка	Наличност на 01.01.2023 г. (количество)	ПОСТЪПЛЕНИЯ			ПОТРЕБЛЕНИЕ			Наличност на 31.12.2023 г. (количество)
					Общо (количество)	Общо (количество)	Общо (количество)	в т.ч. за ОСНОВНАТА и ДРУГИ Дейности на предприятието (реално потребление енергийни продукти)			
								Количество	Стойност хил. лв. (без ДДС)		
а	6	в	Г	1	2	3	4	5	6		
Мазут (котелно гориво) с тегловно съдържание на сярата, непревишаващо 1%	23	19.20.28.20	ТОН								
Мазут (котелно гориво) с тегловно съдържание на сярата, превишаващо 1%	24	19.20.28.30	ТОН								
Пропан-бутанови смеси (втечен нефтен газ) (1 литър = 0.00055 тон)	25	19.20.31.10	ТОН								
в т.ч. за транспорт	26	19.20.31.10	ТОН	X	X	X		X	X		
Водород	053	20.11.11.50	м³								
Етан	052	20.14.11.70	ТОН								
Парафин, съдържащ тегловно по-малко от 0.75% масло	29	19.20.41.10	ТОН								
Нефтен кокс	30	19.20.42.10	ТОН								
Нефтен битум	31	19.20.42.20	ТОН								
Гудрон	32	19.20.42.30	ТОН								
Други нефтени продукти, напр.: катран, сярата, бензол, толуол, ксилол и други	33	19.20.42.90	ТОН								
Електроенергия (МВтч = кВтч/1000)	35	35.11.10	МВтч	X					X		
в т.ч. за транспорт	36	35.11.10	МВтч	X	X	X		X	X		
в т.ч. електроенергия, получена от съоръжения, използващи ВЕИ за собствено потребление	37	35.11.10	МВтч	X	X	X		X	X		
Топлоенергия ¹ (МВтч = кВтч/1000)	39	35.30.11	МВтч	X					X		
в т.ч. получена при химични процеси, от термомпни, от слънчеви колектори и геотермална енергия	40	35.30.11.90	МВтч	X		X	X	X	X		
Промислени отпадъци (невъзобновяеми)	41	38.11.39.10	ТОН	X					X		
Дървени отпадъци, с изключение на брикети и пелети от дървесина	42	38.11.59.20	ТОН	X					X		
Други растителни отпадъци, с изключение на брикети и пелети от растителни отпадъци и остатъци	43	38.11.59.30	ТОН	X					X		
Пелети и брикети от пресовани и агломерирани дървени растителни отпадъци и остатъци	49	16.29.15.00	ТОН								
Дървени въглища	050	20.14.72.30	ТОН								

¹ Предприятията **отчитат само закупената топлоенергия**, както и топлоенергия, получена при химични процеси, от термомпни, от слънчеви колектори, геотермална енергия. Обществени централи отчитат собствените нужди.

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

**УКАЗАНИЯ КЪМ
СПРАВКА ЗА ПОТРЕБЛЕНИЕТО НА ГОРИВА И ЕНЕРГИЯ**

Справката се попълва от всички предприятия, които потребяват горива/енергия.

- **Търговските предприятия не отчитат горивата/енергията, с които търгуват!**
- Предприятията, които произвеждат горива/енергия и същевременно потребяват част от тях, посочват само потребените количества като постъпления, разход общо и в т. ч. за основната и други дейности (количество и стойност).
- **Цялото количество горива, заредени в резервоарите на транспортните средства, се отчитат във 2, 3 и 4 колони, произчислени в тонове (за автомобилбен бензин, дизелово гориво, пропан-бутанови смеси, авиационен бензин и авиационен керосин) и в МВтч (за природния газ - метан), а съответната им стойност се записва в кол. 5.**
- **Наличните горива в резервоарите на транспортните средства НЕ се отчитат в колони 1 и 6!**
- **Природен газ (метан)** – коефициенти за превръщане в МВтч според начина на доставка/зареждане:
  - по мрежа – фактурира се в МВтч,
  - компресиран в бутилки (CNG) – фактурира се в хил.м³, като за превръщането в МВтч количеството се умножава по 10, 802 кДж/м³ (средна представителна калоричност за 2023 година),
  - зареден на метанстанция/бензиностанция за транспорт – фактурира се в кг, като количеството в тонове се умножава по 15,12.

Колона а: съдържа наименованието на продуктите позиции, дефинирани според Номенклатурата на енергийните продукти ПРОДЕНЕРДЖИ, публикувана на страницата на НСИ – www.nsi.bg, *Статистически данни/ Околна среда и енергетика/ Енергетика/ Класификация ПРОДЕНЕРДЖИ.*

Колона б: Код на реда

Колона в: Код на горивото/енергията – съдържа кода на продуктова позиция съгласно класификация ПРОДЕНЕРДЖИ.

Колона г: Мярка – записана е натуралната мярка, в която трябва да бъде отчетено съответното гориво или енергия. За енергийни продукти, фактурирани в различни мерни единици, са посочени коефициенти за преизчисление на количествата в определената мярка.

Колони 1 и 6: Наличност на 1 януари (31 декември) – посочват се данни за количествата горива, собственост на предприятието, независимо в чии складове се намират, с изключение на запасите за извънредни ситуации. За природния газ (метан) се попълват само запаси, съхранявани в националното газохранилище. Наличността на 01.01 трябва да е равна на наличността на 31.12 от предходната година.

Колона 2: Постъпления - общо – посочват се фактически постъпилите през годината количества горива/енергия **с цел потребление**, независимо дали са платени (вкл. и от собствено производство). Тук се включват и количествата електрическа енергия за собствени нужди на електроцентралите. Не се включват горивата/енергията, закупени с цел продажба.

- **На ред 39 „Топлоенергия“** - всички фирми, с изключение на обществените централи (тяхната основна дейност е да произвеждат и продават електроенергия и/или топлоенергия), посочват данни само за купената топлоенергия и топлоенергията обхваната от химични процеси (за която няма разход на горива), както и от термопомпи, от слънчеви колектори и геотермална енергия. На този ред обществените централи отчитат топлоенергията за собствени нужди. Собствени нужди е топлинната енергия, изразходвана от спомагателното оборудване на инсталациите и загубите при топлообмен между инсталациите и разпределителната мрежа. Собствените нужди са равни на разликата между brutната и нетната топлоенергия. Нетната топлоенергия е разликата между подадения към и върнатия от разпределителната мрежа топлинен поток. На този ред заводските централи не трябва да посочват данни.

- **На ред 40 „в т.ч.: получена при химични процеси, от термопомпи, от слънчеви колектори и геотермална енергия“** се посочват данни само за топлоенергията, за получаването на която няма изгаряне на горива: обхванатата от химични процеси, както и от термопомпи, от слънчеви колектори и геотермална енергия.

Колона 3: Потребление – посочват се количествата за целия фактически разход на горива/енергия, потребени в основната и допълнителната дейност на предприятието, както и закупените горива за нуждите на предприятието, но непотребени, а продадени на други предприятия.

Търговските фирми не отчитат закупените горива/енергия с цел продажба.

Колона 4: За основната и други дейности на предприятието - количество: - посочват се само количествата горива/енергия, **потребени** в основната и допълнителната дейност на предприятието.

- **На ред 37 Електроенергия “в т. ч. електроенергия, получена от съоръжения, използващи ВЕИ за собствено потребление”** се посочват данни за количествата в МВтч, които не са получени (закупени) от мрежата, а са от децентрализирани фотоволтаични панели, вятърни турбини или акумулаторни батерии, свързани/несвързани с мрежата.

Колона 5: За основната и други дейности на предприятието - хил. лв. (без ДДС): - посочва се стойността на горивата/енергията, потребени в основната и допълнителната дейност на предприятието (отчетени в кол. 4).

Данните се попълват в цели положителни числа. В колона 5 данните са в хил. лв, а в останалите колони данните са в съответната мярка на горивото/енергията, записана в колона “г”.

За преминаване от един в друг вид мерна единица се използва следната зависимост:

1 ГДж = 34 кг у.г. = 0.239 Гкал = 278 кВтч = 0.0239 т н.е

Аритметичен контрол на данните:

За всеки ред:

Колона 1 + колона 2 - колона 3 = колона 6

Колона 3 ≥ колона 4

За колона 2:

- ред 39 ≥ ред 40

За колона 4:

- ред 9 ≥ ред 10 + ред 11

- ред 20 ≥ ред 21

- ред 25 ≥ ред 26

- ред 35 ≥ ред 36 + ред 37

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО И ПРОДАЖБИТЕ НА ЕНЕРГИЙНИ ПРОДУКТИ ЗА 2023 ГОДИНА

Раздел I. Справка за производството и продажбите на енергийни продукти

Код по ПРОДЕНЕРДЖИ	Наименование на енергийния продукт	Мярка	Производство						Продажби					
			в т. ч. на ишлеме		в т. ч. на вътрешен пазар		общо		в т. ч. на вътрешен пазар					
			количество	стойност в хил. лв. (без ДДС и акцизи)	количество	стойност в хил. лв. (без ДДС и акцизи)	количество	стойност в хил. лв. (без ДДС и акцизи)	количество	стойност в хил. лв. (без ДДС и акцизи)				
				общо		в т. ч. за чуждестранни клиенти		количество		стойност в хил. лв. (без ДДС и акцизи)				
a	б	в	1	2	3	4	5	6	7	8				

Данните се попълват в цели положителни числа

Раздел II. Справка за натовареността

Моля, посочете колко време Ви отне подготовката на данните и попълването на справката	Код на реда	Време (в минути)
a	б	1
	999	

Дата: _____

Ръководител: _____
 Съставител: _____
 (име, презиме, фамилия) (подпис)

Лице за контакт: _____
 _____
 (име, презиме, фамилия) (телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО И ПРОДАЖБИТЕ НА ЕНЕРГИЙНИ ПРОДУКТИ

Тази справка попълват предприятията, които **произвеждат енергийни продукти**, т.е. осъществяват икономическа дейност по КИД-2008: както следва:

- **За КИД 05.10; 05.20; 08.92; 19.10; 19.20; 35.30**, посочили в ОПР на код 15110, кол.1 **общо 20 и повече хил. лв.**,
- **За КИД 06.10; 06.20**, посочили в Раздел VI на ОПР на код 60006, кол.1 **общо 100 и повече хил. лв.**,
- **За КИД 35.11; 35.21**, посочили в Раздел VI на ОПР на код 60035, кол.1 **общо 100 и повече хил. лв.**

Колона 1 - „Производство общо“ в количество - за всеки енергиен продукт се посочва цялата действително произведена продукция през отчетния период, независимо дали е продадена, останала като запас или е използвана за по нататъшна преработка (вътрешен оборот), включително производството на ишлеме. Смесването на енергийни продукти не се счита за производство, съгласно методологията от областта на енергийната статистика.

Обществените централи включват в Производството на електрическа и топлинна енергия и собствените нужди от тях.

Компаниите, добиващи природен газ, включват в Производството и количествата, използвани за собствени нужди на газовата промишленост, за добива на газ, в тръбопроводните системи и в предприятията за преработка.

При производство на ишлеме, производството в количество се отчита от предприятието, което действително произвежда продукцията (изпълнителя).

Предприятията с икономическа дейност различна от 35.11 и 35.30 по КИД-2008 отчитат като производство на топлинна енергия от изкопаеми горива, биомаса или отпадъци само продадените количества. Предприятията отчитат като производство цялата топлинна енергия, получена при химични процеси и от други източници - от термопомпи и от слънчева енергия.

Колона 2 - „в т.ч. на ишлеме“ в количество - за всеки енергиен продукт се посочва цялата продукция, произведена на ишлеме от изпълнителя.

Колона 3 - „в т.ч. на ишлеме - общо“ в стойност - за всеки продукт се посочва стойността, получена за извършената услуга в хил.лв., без ДДС и акцизи.

Колона 4 - „в т.ч. за чуждестранни клиенти“ в стойност - за всеки енергиен продукт се посочва стойността, получена за извършената услуга в хил. лв., без ДДС и акцизи за чуждестранни клиенти.

Колона 5 - „Продажби общо“ в количество - за всеки енергиен продукт се посочва цялото количество продадена собствена продукция през отчетния период, независимо в какъв период е била произведена. При производство на ишлеме продажбите в количество и стойност се отчитат от предприятието, което действително я продава (ишлемодателя).

Колона 6 - „Продажби общо“ в стойност - посочва се нетният размер на приходите от продажба на енергийни продукти от собствено производство в хил. лв. (без ДДС и акцизи).

Колона 7 - „в т.ч. Продажби на вътрешен пазар“ в количество - за всеки енергиен продукт се посочва цялото количество продадена собствена продукция на вътрешния пазар през съответната година, независимо в какъв период е била произведена. При производството на ишлеме продажбите на вътрешния пазар в количество и стойност се отчитат от предприятието, което действително я продава (ишлемодателя).

Колона 8 - „в т.ч. Продажби на вътрешен пазар“ в стойност - посочва се нетният размер на приходите от продажба на вътрешния пазар на енергийни продукти от собствено производство в хил. лв. (без ДДС и акцизи).

Аритметичен контрол на данните за всеки ред:

колона 1 ≥ колона 2 и колона 3 ≥ колона 4

колона 5 ≥ колона 7 и колона 6 ≥ колона 8

Разглеждане на Номенклатурата на енергийните продукти ПРОДЕНЕРДЖИ от интернет страницата на НСИ – www.nsi.bg, Статистически данни/ Околна среда и енергетика/ Енергетика/ Класификация ПРОДЕНЕРДЖИ.

Отчетна единица:.....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ (НИРД) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Обслужвана икономическа дейност (двузначен код по КИД - 2008) -

Раздел I. Разходи за НИРД по области на науката

	Код на реда	Общо	Естествени науки	Технически науки	Медицински и здравни науки	Селскостопански и ветеринарни науки	Обществени науки	Хуманитарни науки и изкуства
a	6	1	2	3	4	5	6	7
A. Разходи за НИРД - общо (110+120)	100							
Текущи разходи за НИРД (130+140+150)	110							
в т.ч. разходи за персонал, зает с НИРД	111							
Разходи за придобиване на дълготрайни активи, предназначени за НИРД	120							
в т.ч. за машини и оборудване	121							
B. Текущи разходи по видове изследвания (110)								
Разходи за фундаментални изследвания	130							
Разходи за приложни изследвания	140							
Разходи за експериментални разработки	150							

Раздел II. Разходи за НИРД по източници на средствата

	Код на реда	Отчет
a	6	1
Разходи за НИРД - общо (210+220)	200	
Национални източници - общо (211÷214)	210	
Предприятия / Собствена стопанска дейност, различна от НИРД	211	
Бюджетни организации и правителствени фондове (ФНИ, НИФ)	212	
Висши училища	213	
Нетърговски организации	214	
Чуждестранни източници - общо (221+222+223+224)	220	
Чуждестранни предприятия (228+229)	221	
- предприятия от Вашата група предприятия	228	
- други чуждестранни предприятия	229	
Европейска комисия	222	
Международни организации	223	
Други чуждестранни източници	224	

Раздел III. Разходи за НИРД по социално-икономически цели

	Код на реда	Отчет
a	6	1
Разходи за НИРД - общо (701÷714)	700	
Проучване и експлоатация на земната повърхност, водите и атмосферата	701	
Опазване на околната среда	702	
Граждански космически изследвания	703	
Развитие на транспорта, телекомуникациите и друга инфраструктура	704	
Производство, съхранение, разпределение и използване на енергията	705	
Усъвършенстване на промишленото производство и технологиите	706	
Развитие на здравеопазването	707	
Развитие на селското и горското стопанство и риболова	708	
Развитие на образованието	709	
Културни, развлекателни и религиозни дейности	710	
Изследване на политически и социални системи, структури и процеси	711	
Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от публични университетски фондове	712	
Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от други източници	713	
Отбрана	714	

Раздел IV. Персонал, зает с НИРД, по области на науката

(Среден брой през годината)

Код на реда	Общо		Естествени науки		Технически науки		Медицински и здравни науки		Селскостопански и ветеринарни науки		Обществени науки		Хуманитарни науки и изкуства	
	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Непреизчислени в еквивалент на пълна заетост:														
Персонал - общо (310+320)	300													
Изследователи	310													
Друг персонал, зает с НИРД	320													
Преизчислени в еквивалент на пълна заетост*:														
Персонал - общо (311+321)	301													
Изследователи	311													
Друг персонал, зает с НИРД	321													

Раздел V. Персонал, зает с НИРД, по степен на образование

(Среден брой през годината)

Код на реда	Общо		Висше образование		По образователна степен:						Друго образование	
	Общо		Висше образование		Доктори и доктори на науките		Професионални бакалаври, бакалаври и магистри		Друго образование		Друго образование	
	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Непреизчислени в еквивалент на пълна заетост:												
Персонал - общо (410+420)	400											
Изследователи	410											
Друг персонал, зает с НИРД	420											
Преизчислени в еквивалент на пълна заетост*:												
Персонал - общо (411+421)	401											
Изследователи	411											
Друг персонал, зает с НИРД	421											

Средният брой през годината се изчислява чрез сумиране на броя на лицата, заети с НИРД, за всеки месец и полученият сбор се разделя на 12.

* Преизчисляването в еквивалент на пълна заетост се извършва на базата на продължителността на работното време, ангажирано с НИРД, през годината. Например:

- ако 3 лица са използвали половината от годишния си фонд работно време за осъществяване на научни разработки (50%), то еквивалентът на тяхната заетост с НИРД е = $(3 \times 0,5) = 1,5$;

- ако 2 лица са използвали 20% от годишния си фонд работно време за осъществяване на научни разработки, то еквивалентът на тяхната заетост с НИРД е = $(2 \times 0,2) = 0,4$;

- ако 1 лице, заето с НИРД, е работило само през половината година, то еквивалентът на неговата заетост с НИРД е = $(1 \times 0,5) = 0,5$.

Раздел VI. Изследователи по възрастови групи
(непреизчислени в еквивалент на пълна заетост)

(Среден брой през годината)

Възрастови групи	Код на реда	Общо	
		общо	в т.ч. жени
а	6	1	2
Изследователи - общо (511 ÷ 516)	510		
под 25 г.	511		
25 - 34 г.	512		
35 - 44 г.	513		
45 - 54 г.	514		
55 - 64 г.	515		
65 и повече г.	516		

Раздел VII. Изследователи по гражданска принадлежност
(непреизчислени в еквивалент на пълна заетост)

(Среден брой през годината)

Гражданство	Код на реда	Общо	
		общо	в т.ч. жени
а	6	1	2
Изследователи - общо (611 ÷ 618)	610		
Българско	611		
На държава - членка на ЕС	612		
На друга европейска държава	613		
На държава от Северна Америка	614		
На държава от Централна и Южна Америка	615		
На държава от Азия	616		
На държава от Африка	617		
На други държави	618		

Ръководител:

Съставител:

Лице за контакт:

Дата:

(име, презиме, фамилия)

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ (НИРД) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Формулярът се попълва от всички предприятия, фирми, научни институти и организации, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, висшите училища, университетските болници и други организации на самостоятелен баланс, които независимо от вида на основната си дейност през 2023 г. са извършвали научноизследователска и развойна дейност (НИРД) - т.е. ако поне едно лице от персонала през цялата година е било заето с НИРД. В карето „Обслужвана икономическа дейност“ се посочва кода на отрасловия раздел, за който е предназначена преобладаващата част от НИРД, съгласно Класификацията на икономическите дейности - КИД-2008.

Научноизследователската и развойна дейност включва всяка творческа и систематична работа, която се провежда с цел да се увеличи обемът на знанията, включително познанието за човека, културата и обществото, както и да се разработят нови приложения чрез наличните знания.

За да бъде дадена дейност определена като научноизследователска, тя трябва да бъде насочена към нови открития, на базата на оригинални концепции или хипотези; да съдържа елемент на несигурност относно крайния резултат или необходимото време и ресурси за постигането му; да се осъществява планирано със заделен бюджет и да води до резултати, които могат да бъдат възпроизведени. Клиничните изпитвания на лекарства I, II и III фаза също се третират като НИРД.

На **код 100** „Разходи за НИРД - общо“ се посочва общата сума на текущите разходи за НИРД и на разходите за придобиване на дълготрайни активи, предназначени за НИРД, независимо от източника на финансиране.

На **код 110** „Текущи разходи за НИРД“ се посочват данни за разходите за суровини и материали, за персонал и други разходи, направени за осъществяване на НИРД от отчетната единица. Не се включват разходите за амортизация.

На **код 111** „Разходи за персонала, зает с НИРД“ се посочват разходите за заплати и други възнаграждения, както и разходите за осигуровки на заетите лица в отчетната единица, които са пряко ангажирани с осъществяването на НИРД. Не се включват възнагражденията на лицата, непряко свързани с НИРД, извършващи спомагателни дейности (като охрана, портиери, работници по поддръжката, работници в столовете и други), които обаче са включени в текущите разходи за НИРД на код 110. Разходите за възнаграждения на лицата, наети от отчетната единица по граждански договор за осъществяване на НИРД, се включват на код 110.

На **код 120** се посочват данни за направените разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (като земя, сгради, съоръжения, машини, оборудване, транспортни средства и др.) и на дълготрайни нематериални активи (като например компютърен софтуер), предназначени за НИРД.

Текущите разходи за НИРД, посочени на **код 110** следва да се разпределят (може и приблизително по Ваша преценка) според вида на научните изследвания (разработки), за които са направени:

- Разходи за фундаментални изследвания (**код 130**) - посочват се разходите за експериментални или теоретични изследвания, имащи за цел главно придобиването на нови знания, без да се има предвид тяхното конкретно приложение или използване. Резултатите от фундаменталните изследвания обикновено не се комерсиализират, а са предмет на публикации в научни списания или на обмен между заинтересовани лица и организации.

- Разходи за приложни изследвания (**код 140**) - посочват се разходите за оригинални изследвания, извършвани с цел придобиване на нови знания, които обаче са насочени главно към постигане на определени практически цели и задачи.

- Разходи за експериментални разработки (**код 150**) - посочват се разходите за системни разработки, базирани върху налични знания, с цел да се произведат нови материали, продукти и устройства; да се внедрят нови методи, системи и услуги или значително да се усъвършенстват вече съществуващите.

Разходите за НИРД се разпределят по области на науката в зависимост от насочеността на научните изследвания (разработки).

Данните за разходите за НИРД, посочени на код 100, код 200 и код 700 трябва да бъдат равни.

В Раздел II. Разходи за НИРД по източници на средствата общата сума на направените през годината разходи за НИРД се разпределя по видове национални и чуждестранни предприятия, институции и организации. Средствата, с които е осъществена НИРД, могат да бъдат получени под различна форма – приходи от продажба на продукти от НИРД по договор с други предприятия, висши училища или бюджетни организации; приходи от собствена стопанска дейност, различна от НИРД; субсидии от държавния бюджет, средства от правителствени фондове (Фонд научни изследвания (ФНИ), Национален иновационен фонд (НИФ)); безвъзмездна финансова помощ от Европейската комисия, международни организации и правителства на други държави.

Разпределението, в **Раздел III**, на разходите за НИРД по социално-икономически цели се извършва **според крайната цел, за която е предназначена НИРД**, както следва:

Проучване и експлоатация на земната повърхност, водите и атмосферата (**код 701**) - разходите за НИРД, свързана с: проучване на земната повърхност, залежите на полезни изкопаеми (минерали, нефт, природен газ), моретата, океаните, атмосферата; климатичните и метеорологични изследвания и хидрологията.

Опазване на околната среда (**код 702**) - разходите за НИРД, свързана с: осъществяване на контрол над замърсяването, идентифициране на източниците и причините за замърсяване, неговото разпространение и влияние върху хората, флората, фауната, микроорганизмите и биосферата; създаване на устройства за следене и измерване на всички видове замърсявания; превенция и премахване на замърсяването.

Граждански космически изследвания (**код 703**) - разходите за НИРД, свързана с разработки и приложни изследователски програми за проучване на космоса, включително дейността на космически лаборатории. Не се включват разходите за НИРД за космически изследвания с отбранителна цел, които следва да се посочат на код 714 „Отбрана“.

Развитие на транспорта, телекомуникациите и друга инфраструктура (**код 704**) - разходите за НИРД, свързана с развитие на: транспортната, телекомуникационната и водоснабдителна системи; строителството на сгради и други строителни съоръжения.

Производство и разпределение на енергията (**код 705**) - разходите за НИРД, свързана с: производството, съхранението, разпределението и рационалното използване на всички видове енергия; повишаване ефективността на енергийното производство и разпределение.

Усъвършенстване на промишленото производство и технологиите (**код 706**) - разходите за НИРД, свързана с: усъвършенстване и повишаване на икономическата ефективност и конкурентноспособността на промишленото производство.

Развитие на здравеопазването (**код 707**) - разходите за НИРД, свързана с: опазване, подобряване и възстановяване на здравословното състояние на хората; социални грижи за деца, възрастни и други специални категории хора с увреждания или с хронични заболявания.

Развитие на селското и горското стопанство и риболова (**код 708**) - разходите за НИРД, свързана с подпомагане развитието на:

селското, горското стопанство, риболова, производството на хранителни продукти; контрола над използването на химически изкуствени торове; ветеринарната медицина.

Развитие на образованието (**код 709**) - разходите за НИРД, свързана с всички степени на образователната подготовка и с всички форми на обучение.

Културни, развлекателни и религиозни дейности (**код 710**) - разходите за НИРД, свързана с проучване на влиянието, което оказват върху обществения живот такива социални явления като културни, развлекателни, спортни и религиозни дейности.

Изследване на политически и социални системи, структури и процеси (**код 711**) - разходите за НИРД, свързана с: изследване на политически структури на обществото; на социални процеси, изменения и конфликти; развитие на системи за социална сигурност и социално подпомагане; социални аспекти на организацията на работа.

Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от публични университетски фондове (**код 712**) - разходите за НИРД (финансирана от публични университетски фондове) в областта на естествените, техническите, медицинските и здравните, селскостопанските и ветеринарните, обществените, хуманитарните науки и изкуствата.

Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от други източници (**код 713**) - разходите за НИРД (финансирана от други източници, различни от публичните университетски фондове) в областта на естествените, техническите, медицинските и здравните, селскостопанските и ветеринарните, обществените, хуманитарните науки и изкуствата.

Отбрана (**код 714**) - разходите за НИРД, осъществявана за военни цели. Не се включват разходите на Министерство на отбраната за граждански изследвания, които трябва да се отнесат към някоя от останалите социално-икономически цели.

Персонал - общо (код 300 и код 400) включва всички лица, които са пряко ангажирани с осъществяването на НИРД, както и лицата оказващи директна подкрепа за НИРД (мениджъри, администратори, техници, чиновници). Не се включват лицата, непряко свързани с НИРД, извършващи спомагателни дейности като охрана, портиери, работници по поддръжката, работници в столовете и други, макар че техните възнаграждения се включват в текущите разходи за НИРД на код 110.

Изследователи (код 310, код 410, код 510, код 610) са професионалните специалисти, пряко ангажирани в извършването на научноизследователска и развойна дейност, т.е. които работят по формулирането и създаването на нови знания, усъвършенстват и развиват концепции, теории, модели, техническо оборудване, софтуер и оперативни методи. Към тази категория се отнасят и редовните докторанти, тъй като изготвянето на дисертационен труд отговаря на дефиницията за НИРД. Включват се и студентите по магистърски програми, които осъществяват НИРД срещу заплащане.

Друг персонал, зает с НИРД (код 320 и код 420) - обхваща техническия и помощен персонал. Към технически персонал се отнасят лицата, притежаващи необходимите знания и опит в една или няколко области на науката, които работят под ръководството и контрола на изследователите. Помощен персонал са квалифицирани и неквалифицирани работници, както и административен, секретарски и чиновнически персонал, участващ в изпълнението на научноизследователски проекти или пряко свързан с такива проекти.

В Раздел IV. Персонал, зает с НИРД, по области на науката разпределението става **според научноизследователската област, в която работят лицата**, а тя може и да не съвпада с тази от дипломата им за завършено образование.

В Раздел V. Персонал, зает с НИРД, по степен на образование заетите лица се разпределят според образователната степен, която притежават. Лицата, с научна степен „доктор на науките“ и „доктор“, независимо че имат и образователна степен „магистър“, се посочват само в колона 5, а жените от тях - в колона 6.

В Раздел VI. Изследователи по възрастови групи се посочва броят на изследователите според навършената възраст в години към 31.12.2023 година.

В Раздел VII. изследователите се разпределят според гражданството, което притежават. Български гражданин, който е и гражданин на друга държава, се смята само за български гражданин.

На код 612 в Раздел VII се посочват изследователите с гражданска принадлежност към някоя от следните държави - членки на Европейския съюз: Австрия, Белгия, Германия, Гърция, Дания, Естония, Ирландия, Испания, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Финландия, Франция, Хърватия, Чехия и Швеция.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО И ПРОДАЖБИТЕ НА ПРОМИШЛЕНИ ПРОДУКТИ ЗА 2023 ГОДИНА*

Раздел I. Справка за производството на промишлени продукти, произведени за собствена сметка (включително производството на ишлеме по договор) и продажбите на промишлени продукти, произведени за собствена сметка.

Код по ПРОДПРОМ 2023	Наименование на продукта	Измерителна единица	Производство				Продажи			Отбележете продукта, ако е значително усъвършенстван	
			в т.ч. на ишлеме		общо		в т.ч. на вътр. пазар				
			количество	стойност в хил. лв. (без ДДС и акцизи)	количество	стойност в хил. лв. (без ДДС и акцизи)	количество	стойност в хил. лв. (без ДДС и акцизи)			
a	б	в	1	2	3	4	5	6	7	8	9

* Промислените продукти включват промишлени изделия и промишлени услуги.

Раздел Ia. Справка за продажбите на промишлени продукти от възложител (ишлемодател) по договор за изработка на ишлеме.

Код по ПРОДПРОМ 2023	Наименование на продукта	Измерителна единица	Производство				Продажи			Отбележете продукта, ако е значително усъвършенстван	
			в т.ч. на ишлеме		общо		в т.ч. на вътр. пазар				
			количество	стойност в хил. лв. (без ДДС и акцизи)	количество	стойност в хил. лв. (без ДДС и акцизи)	количество	стойност в хил. лв. (без ДДС и акцизи)			
a	б	в	1а	2а	3а	4а	5а	6а	7а	8а	9а
			X	X	X	X					
			X	X	X	X					
			X	X	X	X					
			X	X	X	X					
			X	X	X	X					

Раздел IIa. Справка за стойността на услугите по производство на ишлеме - **общо**

(Хил. левове)

Стойност на услугите по производство на ишлеме от Раздел I (Σ кол.3) и стойност на услугите по производство на ишлеме на промишлени изделия, които не се наблюдават от номенклатурата на промишлената продукция (ПРОДПРОМ)	в т.ч. за чуждестранни клиенти
10a	11a

Раздел IIб. Справка за стойността на ненаблюдаваните промишлени услуги

(Хил. левове)

Стойност на промишлените услуги, които не са на ишлеме и не се наблюдават от номенклатурата на промишлената продукция (ПРОДПРОМ)	в т.ч. за чуждестранни клиенти
10б	11б

Раздел III. Справка за натовареността

	Код на реда	Време (в минути)
a	6	12
Моля, посочете колко време Ви отне подготовката на данните и попълването на справка ПРОДКОМ	099	

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО И ПРОДАЖБИТЕ НА ПРОМИШЛЕНИ ПРОДУКТИ ЗА 2023 ГОДИНА

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Годишното отчитане на промишлената продукция в натурално изражение от предприятията, произвеждащи промишлени изделия на **територията на Република България** и извършващи промишлени услуги, се осъществява по Номенклатурата на промишлената продукция (ПРОДПРОМ).

Обхватът на всеки код по ПРОДПРОМ е дефиниран чрез връзка с кодове по Комбинираната номенклатура (КН).

Предприятията попълват справка за **всеки вид промишлена дейност**, която са извършвали съобразно **нетния размер на приходите от продажби на продукцията и услуги от промишлена дейност за 2023 г.**, както следва:

промишлени предприятия, посочили в ОПР Σ на кодове (15110+15133) кол.1 **общо 120 и повече хил. лв.;**

промишлени предприятия, посочили в ОПР Σ на кодове (15110+15133) кол.1 **общо 100 и повече хил. лв. и класифицирани по КИД-2008 в клас 10.71 "Производство на хляб, хлебни и пресни сладкарски изделия";**

непромишлени предприятия, посочили в **ОПР Раздел VI. "Нетни приходи от продажби по икономически дейности"** Σ на кодове ((60007+60008+60009)+(60010+60011+60012+60013+60014+60015+60016+60017+60018+60019+60020+60021+60022+60023+60024+60025+60026+60027+60028+60029+60030+60031+60032+60033)) **общо 120 и повече хил. лева.**

II. УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ:

Раздел I. Справка за производството на промишлени продукти, произведени за собствена сметка (включително производството на ишлеме по договор) и продажбите на промишлени продукти, произведени за собствена сметка.

Колона 1. „Производство общо“ в количество - за всеки продукт се посочва цялата действително произведена промишлена продукция за собствена сметка през отчетния период, независимо дали е продадена, останала като запас или е използвана за собствени нужди (вътрешен оборот; спомагателен материал в друго производство), включително **производството на ишлеме по договор. При производство на ишлеме, производството в количество се отчита от предприятието, което действително произвежда продукцията (изпълнителя).**

Колона 2. „в т.ч. ишлеме“ в количество - за всеки продукт се посочва цялата продукция, произведена на ишлеме от изпълнителя.

Колона 3. „в т.ч. ишлеме - общо“ в стойност - за всеки продукт се посочва стойността, получена за извършената услуга в хил.лв., без ДДС и акцизи.

Колона 4. „в т.ч. за чуждестранни клиенти“ в стойност - за всеки продукт се посочва стойността, получена за извършената услуга в хил. лв., без ДДС и акцизи за чуждестранни клиенти.

Колона 5. „Продажби общо“ в количество - за всеки продукт се посочва цялото количество продадена **собствена** промишлена продукция през отчетния период, независимо в какъв период е била произведена, за собствена сметка.

Колона 6. „Продажби общо“ в стойност - посочва се нетният размер на приходите от продажби на **собствена** промишлена продукция, произведена за собствена сметка, в хил.лв., без ДДС и акцизи.

Колона 7. в т.ч. „Продажби на вътрешния пазар“ в количество - за всеки продукт се посочва цялото количество продадена **собствена** промишлена продукция на вътрешния пазар през отчетния период, независимо в какъв период е била произведена, за собствена сметка.

Колона 8. в т.ч. „Продажби на вътрешния пазар“ в стойност - посочва се нетният размер на приходите от продажби на вътрешния пазар на **собствена** промишлена продукция, произведена за собствена сметка, в хил. лв., без ДДС и акцизи.

Раздел Ia. Справка за продажбите на промишлени продукти от възложител (ишлемодател) по договор за изработка на ишлеме.

При производство на ишлеме продажбите в количество и стойност се отчитат от предприятието възложител (ишлемодател), което притежава и действително продава промишлената продукция, произведена по договор от подизпълнител.

Колона 5а. „Продажби общо“ в количество - за всеки продукт възложителят (ишлемодателят) посочва цялото си количество продадена промишлена продукция през отчетния период, независимо в какъв период е била произведена, по договор за изработка на ишлеме от подизпълнител.

Колона 6а. „Продажби общо“ в стойност - възложителят (ишлемодателят) посочва нетния размер на приходите от продажби на промишлената си продукция, произведена по договор за изработка на ишлеме от подизпълнител, в хил.лв., без ДДС и акцизи.

Колона 7а. в т.ч. „Продажби на вътрешния пазар“ в количество - за всеки продукт възложителят (ишлемодателят) посочва цялото си количество продадена промишлена продукция на вътрешния пазар през отчетния период, независимо в какъв период е била произведена, по договор за изработка на ишлеме от подизпълнител.

Колона 8а. в т.ч. „Продажби на вътрешния пазар“ в стойност - възложителят (ишлемодателят) посочва нетния размер на приходите от продажби на вътрешния пазар на промишлената си продукция, произведена по договор за изработка на ишлеме от подизпълнител, в хил.лв., без ДДС и акцизи.

Раздел IIa.

Колона 10а. „Стойност на услугите по производство на ишлеме - общо“ - включва сумата на **колона 3 от Раздел I** и услугите по производство на ишлеме на промишлени изделия, които не се наблюдават от номенклатурата на промишлената продукция (ПРОДПРОМ).

Колона 11а. „в т.ч. за чуждестранни клиенти“ - включва сумата на **колона 4 от Раздел I** и услугите по производство на ишлеме за чуждестранни клиенти на промишлени изделия, които не се наблюдават от номенклатурата на промишлената продукция (ПРОДПРОМ).

Раздел IIб.

Колона 10б. „Стойност на промишлените услуги, които не са на ишлеме и не се наблюдават от номенклатурата на промишлената продукция (ПРОДПРОМ)“ - включва стойността на извършените ненаблюдавани промишлени услуги, без тези на ишлеме.

Колона 11б. „в т.ч. за чуждестранни клиенти“ - включва стойността на извършените ненаблюдавани промишлени услуги за чуждестранни клиенти, без тези на ишлеме.

За попълване на Справката на хартиен носител, можете да разгледате и разпечатате необходимия Ви брой Справки за всяка дейност от интернет страницата на НСИ – www.nsi.bg, „За респондентите“;→ ИС Бизнес статистика;→ Годишна отчетност за дейността на предприятията 2023 година;→ „Нефинансови предприятия, съставляващи баланс“;→ формуляри на хартиен носител;→ „Справка за производството и продажбите на промишлени продукти за 2023 година“;→ изтегли в **(xls формат)**.

Разглеждане на Номенклатурата на промишлената продукция от интернет страницата на НСИ www.nsi.bg; „За потребителите“;→ „Статистически класификации и регистри“;→ „Статистически класификации“→ ПРОДПРОМ 2023.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА МЕЖДУНАРОДНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРЕМЕСТВАНЕТО (СОРСИНГ) НА СТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ ПО БИЗНЕС ФУНКЦИИ

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Справката се попълва от предприятията с над 49 заети лица (БРЗ*) и глави на групи предприятия с над 49 заети лица в групата, които осъществяват една от следните икономически дейности по КИД-2008, определена като основна. **Същата следва да бъде попълнена от управленския екип на Вашето предприятие, поради естеството на събираната информация.**

Сектор по КИД-2008	Дейности	Раздел по КИД-2008
B	Добивна промишленост	05-09
C	Преработваща промишленост	10-33
D	Производство и разпространение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	35
E	Доставяне на води, канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	36-39
F	Строителство	41-43
G	Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	45-47
H	Транспорт, складиране и пощи	49-53
I	Хотелиерство и ресторантьорство	55-56
J	Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	58-63
K	Финансови и застрахователни дейности	64-66
L	Операции с недвижими имоти	68
M	Професионални дейности и научни изследвания	69-75
N	Административни и спомагателни дейности	77-82

*БРЗ (брой заети лица) = кол.1 код (1000 + 1200 – 1300 + 1400 + 1510 + 1600) от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд за 2023 година“.

1. ЗАЕТИ ПО БИЗНЕС ФУНКЦИИ

Бизнес функциите се определят като групи от задачи, които предприятията изпълняват редовно, за да предлагат стоки или услуги на пазара. Бизнес функциите биха могли да се разглеждат като „професиите на предприятията“.

Този въпрос включва само лицата, заети във Вашето предприятие. **Не включвайте филиали и други предприятия.**

Лицата, които изпълняват повече от една функция, трябва да бъдат включени според тяхната основна функция, т.е. функцията, в която лицето прекарва по-голямата част от времето.

1.1. Моля, дайте възможно най-точната приблизителна оценка на заетостта във Вашето предприятие през 2023 година.

Вашата приблизителна оценка е достатъчна.

Дейности по бизнес функции	Брой заети лица по бизнес функции:
Производство на стоки и материали	
Транспорт, логистика и складиране	
Маркетинг, продажби, гаранционно и извънгаранционно обслужване	
Информационни и комуникационни технологии	
Административни и управленчески дейности	
Инженерни услуги и свързаните с тях технически дейности	
Научноизследователска и развойна дейност	
Други услуги	

Забележка: "Производство на стоки и материали" включва сектори В, С, D, E и F по КИД-2008.

*Агенциите за временна заетост не отчитат служителите, които назначават за техни клиенти, те отчитат само наетите в тяхното предприятие служители (директор, асистенти, счетоводител и други).

*Предприятията, които използват назначените временни служители от агенция за временна заетост, ги разпределят по бизнес функции.

Пример 1: Едно предприятие има общо 70 заети лица, 60 от които са в бизнес функцията „Информационни и комуникационни технологии“; 5 работят в маркетинга и 5 в продажбите. Тези 10 души са разпределени на функцията „Маркетинг, продажби, гаранционно и извънгаранционно обслужване“.

Пример 2: Предприятие има 100 служители, от които 5 служители работят 70% от времето във функция „Информационни и комуникационни технологии“ и 30% от времето във функция „Инженерни услуги и свързаните с тях технически дейности“. Тъй като наетите лица трябва да бъдат разпределени към функцията, която изпълняват по-голямата част от времето, всичките 5 от тях трябва да бъдат разпределени към функцията „Информационни и комуникационни технологии“.

2. ГЛОБАЛНИ ВЕРИГИ СТОЙНОСТИ

2.1. Вашето предприятие закупило ли е стоки, материали или услуги директно от други предприятия извън България през 2023 година?

Моля, отговорете „ДА“ само ако годишната стойност на всички закупени стоки, материали **или** услуги надвишава 100 000 евро.

	НЕ	ДА
Стоки или материали		
Услуги		

* Ако е отбелязано „Да“ САМО за „Стоки или материали“, преминете към въпрос 2.2 и пропуснете въпрос 2.3

* Ако е отбелязано „Да“ САМО за „Услуги“, преминете към въпрос 2.3

* Ако е отбелязано „Да“ както за „Стоки или материали“, така и за „Услуги“, продължете въпросника

* Ако е отбелязано „Не“ както за „Стоки или материали“, така и за „Услуги“, преминете към въпрос 2.4

2.2. Какъв вид стоки или материали е закупило Вашето предприятие директно от други предприятия извън България през 2023 година?

Моля, отговорете „ДА“ само ако годишната стойност на даден ред надвишава 100 000 евро.

Стоки или материали	От коя географска област?				От кого?		
	НЕ	ДА ЕС-27	ДА Други европейски страни	ДА Останал свят	От предприятия от Вашата група предприятия	От предприятия, извън Вашата група предприятия	Както от предприятия във Вашата група предприятия, така и извън групата
Суровини, които се използват във Вашия производствен процес							
Компоненти, които са част от Вашия продукт							
Машини и друго техническо оборудване, използвано от Вашето предприятие							
Продукти, проектирани от Вашето предприятие за препродажба на местни или външни пазари							
Продукти, проектирани от друго предприятие, за препродажба на местни или външни пазари							
Други стоки							

2.3. Какъв вид услуги е закупило Вашето предприятие директно от други предприятия извън България през 2023 година?

Моля, отговорете „ДА“ само ако годишната стойност на даден ред надвишава 100 000 евро.

Дейности по бизнес функции	От коя географска област?				От кого?		
	НЕ	ДА ЕС-27	ДА Други европейски страни	ДА Останал свят	От предприятия от Вашата група предприятия	От предприятия, извън Вашата група предприятия	Както от предприятия във Вашата група предприятия, така и извън групата
Транспорт, логистика и складиране							
Маркетинг, продажби, гаранционно и извънгаранционно обслужване							
Информационни и комуникационни услуги							
Административни и управленчески дейности							
Инженерни услуги и свързаните с тях технически дейности							
Научноизследователска и развойна дейност							
Други услуги							

2.4. Вашето предприятие доставяло ли е стоки, материали или услуги, директно на други предприятия извън България през 2023 година?

Моля, отговорете „ДА“ само когато годишната стойност на доставените стоки, материали **или** услуги надвишава 100 000 евро.

	НЕ	ДА
Стоки или материали		
Услуги		

* Ако е отбелязано „Да“ САМО за „Стоки или материали“, преминете към въпрос 2.5 и пропуснете въпрос 2.6

* Ако е отбелязано „Да“ САМО за „Услуги“, преминете към въпрос 2.6

* Ако е отбелязано „Да“ както за „Стоки или материали“, така и за „Услуги“, продължете въпросника

* Ако е отбелязано „Не“ както за „Стоки или материали“, така и за „Услуги“, преминете към въпрос 2.7

2.5. Какъв вид стоки или материали е доставило Вашето предприятие директно на други предприятия извън България през 2023 година?

Моля, отговорете „ДА“ само ако годишната стойност на даден ред надвишава 100 000 евро.

Стоки или материали	От коя географска област?				На кого?		
	НЕ	ДА ЕС-27	ДА Други европейски страни	ДА Останал свят	На предприятия от Вашата група предприятия	На предприятия, извън Вашата група предприятия	Както на предприятия във Вашата група предприятия, така и извън групата
Суровини, които се използват от Вашите клиенти в техния производствен процес							
Компоненти, които се използват от Вашите клиенти като част от техния продукт							
Машини и друго техническо оборудване, използвано от Вашите клиенти в техния производствен процес							
Стоки, проектирани от Вашето предприятие, за препродажба							
Стоки, проектирани от друго предприятие, за препродажба							
Други стоки							

2.6. Какъв вид услуги е предоставило Вашето предприятие директно на други предприятия извън България през 2023 година?

Моля, отговорете „ДА“ само ако годишната стойност на даден ред надвишава 100 000 евро.

Дейности по бизнес функции	От коя географска област?				На кого?		
	НЕ	ДА ЕС-27	ДА Други европейски страни	ДА Останал свят	На предприятия от Вашата група предприятия	На предприятия, извън Вашата група предприятия	Както на предприятия във Вашата група предприятия, така и извън групата
Транспорт, логистика и складиране							
Маркетинг, продажби, гаранционно и извънгаранционно обслужване							
Информационни и комуникационни услуги							
Административни и управленчески дейности							
Инженерни услуги и свързаните с тях технически дейности							
Научноизследователска и развойна дейност							
Други услуги							

2.7. Моля, посочете кое от следните е вярно за Вашата международна търговска дейност в периода от началото на 2021 г. до края на 2023 година:

Моля отбележете по един отговор на всеки ред.

Международна търговска дейност	Да, в рамките на нашата група предприятия	Да, извън нашата група предприятия	Не или Не е приложимо
Ние доставяме стоки предимно на предприятия в чужбина			
Ние предоставяме услуги предимно на предприятия в чужбина			
Ние закупуваме стоки предимно от предприятия в чужбина			
Ние закупуваме услуги предимно от предприятия в чужбина			

3. ПРЕМЕСТВАНЕ НА БИЗНЕС ФУНКЦИИ (СОРСИНГ)

Следващите въпроси се отнасят до преместването на бизнес функции от Вашето предприятие.

Преместването може да обхваща цялата функция или част от нея.

Тук не се включва разширяването на участието в дейностите на други предприятия, които не произтичат от преместването на съществуващите дейности от Вашето предприятие.

3.1. Вашето предприятие преместило ли е свои бизнес функции към друго предприятие извън България (международен сорсинг) от началото на 2021 г. до края на 2023 година?

Това включва пълното или частичното преместване в друга държава на дейности, които са били извършвани от Вашето предприятие в България.

Моля, отбележете само един отговор.

Да		Моля, попълнете всички въпроси от Част 3 и преминете към Част 4 и Част 5
Не, но е обмисляно		Моля, попълнете въпрос 3.5, въпрос 3.6 и преминете към въпрос 4.2
Не		Моля, попълнете въпрос 3.5 и въпрос 3.6

3.2. Кои бизнес функции е преместило Вашето предприятие извън България от началото на 2021 г. до края на 2023 година?

Дейности по бизнес функции	Към предприятия от Вашата група предприятия	Към други предприятия
Производство на стоки и материали		
Транспорт, логистика и складиране		
Маркетинг, продажби, гаранционно и извънгаранционно обслужване		
Информационни и комуникационни услуги		
Административни и управленчески дейности		
Инженерни услуги и свързаните с тях технически дейности		
Научноизследователска и развойна дейност		
Други услуги		

Пример 1: Предприятие решава да възложи 5 от 8 задачи от дейност „Информационни и комуникационни услуги“ на несвързани предприятия в чужбина. В този случай предприятието трябва да отбележи на ред „Информационни и комуникационни услуги“ -> „Към други предприятия“

Пример 2: През 2022 г. предприятие решава да възложи 5 от 8 задачи от дейност „Информационни и комуникационни услуги“ на несвързани предприятия в чужбина. През 2023 г. предприятието решава да възложи 4 от 4 задачи от дейност „Научноизследователска и развойна дейност“ на свързано предприятие в чужбина (в същата група предприятия). В анкетата предприятието трябва да отбележи полетата: а) „Информационни и комуникационни услуги“ -> „Към други предприятия“ и б) „Научноизследователска и развойна дейност“ -> „Към предприятия от Вашата група“

3.3. Къде (извън България) Вашето предприятие е преместило бизнес функции от началото на 2021 г. до края на 2023 година?

Дейности по бизнес функции	ЕС-27	Обединено кралство	Други европейски страни	Китай	Индия	САЩ и Канада	Централна и Южна Америка (включително Мексико)	Океания и други азиатски страни	Африка
Производство на стоки и материали									
Транспорт, логистика и складиране									
Маркетинг, продажби, гаранционно и извънгаранционно обслужване									
Информационни и комуникационни услуги									
Административни и управленчески дейности									
Инженерни услуги и свързаните с тях технически дейности									
Научноизследователска и развойна дейност									
Други услуги									

Посочените географски области включват:

- ЕС-27: Австрия, Белгия, Хърватия, Кипър, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Ирландия, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Холандия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Испания и Швеция.
- Други европейски страни: Всички останали европейски страни, включително Турция и Русия, с изключение на Обединено кралство.
- Други азиатски страни (Япония, Корея, Виетнам и др.) и Океания (включително Австралия и Нова Зеландия).

3.4. Моля, дайте възможно най-точната оценка за броя на преместените или създадените работни места във Вашето предприятие в резултат на международния сорсинг от началото на 2021 г. до края на 2023 година.

Пример 1: Предприятието премества 4 свои счетоводни позиции към друго предприятие извън България. На свой ред, 4-те счетоводни длъжности, които са съществували в предприятието, са станали излишни и счетоводителите, работещи на тези длъжности, са били освободени или преместени на друга длъжност в предприятието. Това трябва да се отбележи като преместени 4 работни места на „Административни и управленчески дейности“.

Пример 2: Поради вътрешна реорганизация, 2 инженерни и 3 технически длъжности са преместени в чужбина. В същото време са създадени нови позиции - 2 маркетингови специалисти и 1 висококвалифициран маркетинг специалист, в резултат на фокуса върху основната дейност като мотивиращ фактор за международния сорсинг. Това трябва да се отчете, както следва: а) 5 преместени работни места „Инженерни услуги и свързаните с тях технически дейности“, от които 2 висококвалифицирани и б) 3 създадени работни места „Маркетинг, продажби, гаранционно и извънгаранционно обслужване“, от които 1 висококвалифициран.

Дейности по бизнес функции	Брой работни места, преместени в чужбина	в т.ч. високо квалифицирани	Брой създадени работни места	в т.ч. високо квалифицирани
Производство на стоки и материали				
Транспорт, логистика и складиране				
Маркетинг, продажби, гаранционно и извънгаранционно обслужване				
Информационни и комуникационни услуги				
Административни и управленчески дейности				
Инженерни услуги и свързаните с тях технически дейности				
Научноизследователска и развойна дейност				
Други услуги				

В повечето случаи, ако предприятието отбележи, че е участвало в международен сорсинг, то ще има „работни места, преместени в чужбина“ (и понякога „сздадени работни места“).

3.5. Вашето предприятие преместило ли е свои бизнес функции в друго предприятие в България (сорсинг в страната) от началото на 2021 г. до края на 2023 година?

Моля, отбележете поне по един отговор на всеки ред.

Дейности по бизнес функции	Да, към предприятия от Вашата група предприятия	Да, към други предприятия	Не
Производство на стоки и материали			
Транспорт, логистика и складиране			
Маркетинг, продажби, гаранционно и извънгаранционно обслужване			
Информационни и комуникационни услуги			
Административни и управленчески дейности			
Инженерни услуги и свързаните с тях технически дейности			
Научноизследователска и развойна дейност			
Други услуги			

3.6. Вашето предприятие преместило ли е бизнес функции обратно от чужбина в България през периода от началото на 2021 г. до края на 2023 година?

Това включва пълно или частично преместване на дейности, извършвани от предприятие в друга държава, обратно към Вашето предприятие.

Да	
Не	

Моля, преминете към въпрос 3.7.

Моля, преминете към следващия модул.

3.7. От кои региони Вашето предприятие е извършило преместване на бизнес функции обратно от чужбина в България през периода от началото на 2021 г. до края на 2023 година?

Регион	ДА	НЕ
ЕС-27		
Държави извън ЕС		
ЕАСТ (Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария)		
Обединено кралство		
Русия		
Европейски държави, различни от ЕС, ЕАСТ, Обединеното кралство и Русия		
Китай		
Индия		
САЩ и Канада		
Централна и Южна Америка (включително Мексико)		
Океания и други азиатски страни		
Африка		

3.8. Кои бизнес функции Вашето предприятие е преместило обратно от чужбина в България през периода от началото на 2021 г. до края на 2023 година?

Дейности по бизнес функции	ДА	НЕ
Производство на стоки и материали		
Транспорт, логистика и складиране		
Маркетинг, продажби, гаранционно и извънгаранционно обслужване		
Информационни и комуникационни услуги		
Административни и управленчески дейности		
Инженерни услуги и свързаните с тях технически дейности		
Научноизследователска и развойна дейност		
Други услуги		

4. МОТИВИРАЩИ ФАКТОРИ И ОГРАНИЧЕНИЯ ЗА МЕЖДУНАРОДЕН СОРСИНГ

4.1. Моля, определете степента на влияние на следните мотивиращи фактори върху Вашето решение да извършите международен сорсинг през периода от началото на 2021 г. до края на 2023 година:

Моля, отбележете по един отговор на всеки ред.

Мотивиращи фактори	Много важно	Важно	Не е важно	Не е приложимо/ Не знам
Намаление на разходите за труд				
Намаление на разходите, различни от разходите за труд				
Достъп до нови пазари				
Недостиг на квалифициран персонал в България				
Достъп до специализирани познания и технологии				
Подобрено качество или внедряване на нови продукти				
Фокусиране върху основната дейност				
Намаление на времето за доставка				
Стратегически решения, взети от ултимативния собственик на групата предприятия				
Благоприятни законови регулации в чужбина за предприятието, в т.ч. и в областта на екологичното законодателство, благоприятен данъчен режим				
Фактори, свързани с COVID-19*				
Санкции срещу Русия				
Фактори, свързани с политиката за околната среда, напр. наличие на екологични държавни субсидии извън България				

*Някои примери за фактори, свързани с COVID-19: а) поради наложени от правителството ограничителни мерки и последвалите трудности за изпълнение на всички бизнес функции в предприятието, същото решава да премести някои бизнес функции в чужбина; б) поради висок риск от заразяване с COVID-19 в определен отдел/дейност, в който има постоянен контакт с хора (напр. продажби), предприятието решава да премести съответната дейност в чужбина (за намаляване на риска от заразяване).

4.2. Моля, определете степента на влияние на следните ограничаващи фактори при вземането на решение за извършване на международен сорсинг през периода от началото на 2021 г. до края на 2023 година:

Моля, отбележете по един отговор на всеки ред.

Ограничаващи фактори	Много важно	Важно	Не е важно	Не е приложимо/ Не знам
Законови и административни бариери				
Данъчно облагане				
Митнически и търговски пречки				
Достъп до финансиране или други финансови ограничения				
Езикови или културни бариери				
Необходимост от географска близост до съществуващи клиенти в България				
Трудности при намирането на подходящи доставчици в чужбина				
Несигурност в качеството на продуктите или услугите, като резултат от международния сорсинг				
Недостиг на квалифициран персонал в чужбина				
Интереси на персонала (вкл. профсъюзи)				
Общи притеснения при извършване на международния сорсинг, превишаващи очакваните ползи				
Затруднения и проблеми, свързани с COVID-19*				
Санкции срещу Русия				
Фактори, свързани с политиката за околната среда				

*Някои примери за затруднения и проблеми, свързани с COVID-19: а) поради наложени от правителството ограничения за пътуване, ще бъде много трудно стоки от чужбина да се транспортират до вътрешния пазар; б) поради риск от заразяване с COVID-19, предприятието ще намали физическите контакти с други предприятия, което означава, че ще бъде трудно да се координира работата, ако част от нея бъде преместена навън.

5. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПОСЛЕДНИТЕ СЪБИТИЯ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКАТА ГЛОБАЛИЗАЦИЯ

5.1. Колко важни бяха следните ограничения за организацията на Вашите глобални доставки и вериги стойности от началото на 2021 г. до края на 2023 година?

Моля, отбележете по един отговор на всеки ред.

Ограничаващи фактори	Много важно	Важно	Не е важно	Не е приложимо
НЕДОСТИГ И РАЗХОДИ				
Недостиг на доставки в съществуващите вериги за доставки на суровини и материали, междинни и крайни стоки и услуги				
Увеличаване на разходите за суровини и материали, свързани със снабдяването с енергийни продукти				
Проблеми с транспортния капацитет, удължено време за транспорт или увеличени транспортни разходи от/до вече съществуващи пазари				
Увеличение на разходите за суровини и материали, междинни и крайни стоки в съществуващите вериги за доставки, различни от тези свързани със снабдяването с енергийни продукти и транспортни разходи				
ОГРАНИЧЕНИЯ НА ПОЛИТИКАТА				
Ефектът от санкциите върху Русия				
Ограничения, свързани с COVID-19				
Ограничения, свързани с екологичните политики				

5.2. До каква степен сте променили или реорганизирали участието си в глобалните доставки и вериги стойности от началото на 2021 г. до края на 2023 г., за да преодолеете възникналите ограничения?

Моля, отбележете по един отговор на всеки ред.

Стратегически решения	Висока	Средна	Без промяна	Не е приложимо
РЕОРГАНИЗАЦИЯ НА ГЛОБАЛНИ ВЕРИГИ СТОЙНОСТИ				
Намерихме нови доставчици или купувачи в ЕС				
Намерихме нови доставчици или купувачи извън ЕС				
Фокусирахме се върху най-надеждните доставчици, като намалихме общия брой доставчици или намалихме поръчките от други доставчици				
Увеличихме броя на доставчиците от страни, в които вече имаме доставчици				
МЕЖДУНАРОДЕН СОРСИНГ				
Върнахме бизнес функции, които преди това бяха възложени на изпълнители в чужбина, обратно на нашия вътрешен пазар, но в друго предприятие				
Върнахме бизнес функции, които преди това бяха възложени на изпълнители в чужбина, обратно в собственото ни предприятие (интернализация)				
ПРОМЕНИ В БИЗНЕС ПРОЦЕСИТЕ				
Увеличихме дигитализацията на процесите във веригата стойност (напр. прилагане на електронна търговия или подобни дигитални решения, надграждане на логистичния софтуер или софтуера за анализ на веригите за доставки/стойност)				
Увеличихме материалните запаси (напр. по-малко използване на Just-In-Time (точно навреме) решения)				

5.3. Моля, посочете до каква степен изброените търговски ограничения са оказали влияние на Вашето предприятие през периода от началото на 2021 г. до края на 2023 година:

Моля, отбележете по един отговор на всеки ред.

Фактори	Високо	Умерено	Без влияние	Не е приложимо
Трудности при придобиването на суровини/междинни продукти от доставчици в <u>страната</u>				
Трудности при придобиването на суровини/междинни продукти от доставчици в <u>чужбина</u>				
Труден достъп до услуги от доставчици в <u>страната</u>				
Труден достъп до услуги от доставчици в <u>чужбина</u>				
Трудност при транспортирането на Вашите стоки, произведени в друга страна, обратно до Вашето предприятие или при транспортиране на Вашите стоки до крайните клиенти				
Трудности при приемането на експерти или други професионалисти от чужбина				
Трудности при изпращане на експерти или други служители в чужбина				
Анулиране или спад на броя направени поръчки от <u>местни клиенти</u> , поради COVID-19				
Анулиране или спад на броя направени поръчки от <u>клиенти извън България</u> , поради COVID-19				
Промяна в каналите за продажба, напр. повишена електронна търговия или повишена зависимост от електронната търговия				

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)